

raadsgriffie

Raadsvergadering d.d. 6 november 2014

Index	Pagina
1. Opening en mededelingen	2
2. Vaststelling van de agenda van de huidige vergadering, verslagen van de Raadspleinen van 18 september en 2 oktober 2014, lijst ingekomen brieven en stukken ter kennisname	2-6
3. Begrotingsbehandeling	6-76
4. Stemmingen	76-79
5. Sluiting	79

VERSLAG VAN DE VERGADERING VAN DE RAAD DER GEMEENTE HAARLEMMERMEER OP DONDERDAG 6 NOVEMBER 2014

Voorzitter: Th.L.N. Weterings

De leden: mw. D. Abbas, P.J. de Baat, S. Bak, mw. M.E. Ballieux-Hamel, mw. C.H.M. Berk, M.L. Beutenberg, A.J. van Bezooijen, T.M. Blom, mw. A. Bok (vanaf 19.30 uur), mw. W. Booij-van Eck, E. Boscher, mw. K. Bouman, mw. Y. Butter, M.W. van Dijk, mw. B. van der Erve, T. van Essen, mw. L. Eveleens-van Andel, C. Groothand, H.G.J. Heimerikx, mw. M.P. van der Helm-Chandansingh, J.J.J. Jhinnoe, J.C. Koomen (vanaf 17.54 uur), R. Koster, H. Kuipers, C. van der Linden (tot 20.00 uur), mw. S. van de Meeberg, J.P. Meegdes, M.C.N. Meiland, P.C.I. Meijer (vanaf 17.10 uur tot 21.50 uur), mw. N.F. Mulder, J.N.J. Nobel, J.G. Rip, mw. M.L. Sedee-Schuitmaker, F. Sidali, H.P. Spijker, mw. A. van der Veer (tot 20.00 uur), C.H. Vonk

Griffier: J. van der Rhee

Portefeuillehouders: A. Elzakalai, T.C.M. Horn, J.C.W. Nederstigt, A.J.H.T.H. Reinders, D.D. Reneman, mevr. M. Steffens-van de Water

Insprekers: mw. A. Gorthuis, H.J.W.M. Munsterman, P.H. Munsterman

1. Opening en mededelingen

De VOORZITTER: Dames en heren, hartelijk welkom, ik open de vergadering.

Afwezig voor deze vergadering is de heer Noomen en de heer Haneveld. Later ter vergadering komen de heer Meijer, de heer Koomen en mevrouw Bok.

Dames en heren, ik maak graag gebruik van de mogelijkheid om vanaf deze plek het echtpaar Heimerikx nogmaals proficiat te wensen met hun vijftigjarig huwelijk. Zij hebben dat met ons allen willen delen door de traktatie die de heer Heimerikx verzorgd heeft. De heer Heimerikx wil graag iets tegen u zeggen.

De heer HEIMERIKX: Dank u wel, voorzitter. Lieve mensen, Anneke en ik waren vorige week donderdag vijftig jaar getrouwd. Dat is een hele tijd en ik wil daar niet veel over kwijt, maar laat die dan toch staan als voorbeeld voor u. Hoe dat voorbeeld eruit ziet, dat vertel ik u graag aan een tafeltje, want dat hoort niet in deze raadzaal. Wat wel in deze zaal hoort, is een dankwoord, want deze dag is niet zo maar aan ons voorbij gegaan. Wij hebben niet "een bloemetje" gekregen van het college van B&W, maar een grote ruiker. Ook hebben wij bloemen gekregen van u, raadsleden, fractie-assistenten, fractiemedewerkers en niet te vergeten van de griffie, dus als we het over mogelijke bezuinigingen hebben, zou ik zeggen: niet bij de griffie! Of misschien wel, want misschien komt Theo Weterings over tien jaar bij ons koffie drinken. Lieve mensen, ik heb al veel te lang gesproken: hartelijk dank, ook namens Anneke voor de mooie bloemenhulde die er geweest is. Mijn fractie heb ik al in besloten kring bedankt, want dan kun je meer zeggen dan achter deze microfoon. Hartelijk dank nogmaals en een mooie begrotingsvergadering toegewenst.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dames en heren, rond de klok van vier uur heeft u via het raadsinformatiesysteem een korte mededeling gekregen van de fractie van Forza!. De fractie heeft gemeld dat mevrouw Van der Veer en de heer Van der Linden per direct geen deel meer uitmaken van de fractie en dat in goed overleg is besloten uit elkaar te gaan. Aan mij is toegevoegd dat geen van de betrokkenen

op dit moment behoefte heeft om daar nadere mededelingen over te doen, dus ik zou u ook willen vragen het daarbij te laten.

Dan heb ik nog een laatste mededeling, eigenlijk een oproep aan u allen om ervoor te zorgen dat we weer een succesvol Haarlemmermeers scholierendebat kunnen hebben op 27 november a.s. U weet dat hier jaarlijks in de raadzaal delegaties van de middelbare scholen debatteren voor die mooie en zeer gewilde trofeeën. Op dit moment missen wij nog een behoorlijk aantal juryleden. Raadsleden en fractie-assistenten worden zeer gewaardeerd als ervaren en goed toegeruste juryleden. Dus ik wil nadrukkelijk een oproep aan u allen doen om ervoor te zorgen dat de griffie voor dit toernooi voldoende juryleden heeft.

2. Vaststellen van de agenda van de huidige vergadering, verslagen van het Raadsplein van 18 september en 2 oktober, ingekomen brieven en stukken ter afhandeling

De VOORZITTER: Aan de orde is de agenda van vandaag. Ik stel voor aan de stemmingenlijst toe te voegen de bekrachtiging geheimhouding inzake de bijlagen A en B van de B&W-nota Ondertekening inkoopcontracten sociaal domein.

Ik wijs u erop dat u per abuis digitaal een voorstel hebt ontvangen voor afvalstoffenheffing 2014, maar u had natuurlijk al begrepen, aangezien we vandaag de begroting voor 2015 behandelen, dat dat over 2015 gaat en vanavond in stemming zal komen.

De heer Kuipers, VVD, over de orde?

De heer KUIPERS: Voorzitter, ik heb zojuist gehoord dat er een splitsing binnen de fractie van Forza! heeft plaatsgevonden. Daar heb ik geen vragen over, maar wel over het woordvoerderschap van vanavond. Is er een nieuwe politieke partij? Wie spreekt namens Forza! of namens de groep Van der Linden/Van der Veer?

De VOORZITTER: Ik heb begrepen dat vanavond alleen het woord gevoerd zal worden door de fractie van Forza!, die op dit moment uit twee leden bestaat.

Gaat u akkoord met het afhandelen van de agenda zoals die nu voorligt? Dank u wel.

Op de verslagen van het raadsplein van 18 september en 2 oktober 2014 zijn geen wijzigingen gekomen, dus die kunnen worden vastgesteld.

De lijst van ingekomen brieven en stukken ter afhandeling. De fractie van het CDA wil graag een afschrift van het antwoord dat het college gaat sturen op brief nummer 10 van de heer of mevrouw Martens inzake de fusie tussen verloskunde-afdelingen van de ziekenhuizen in Haarlem en Haarlemmermeer. Dat zal aan de raad worden toegezonden.

De afhandeling van andere brieven en ingekomen stukken zal gaan conform hetgeen het presidium u heeft voorgesteld.

We zijn toe aan de insprekers vanuit onze lokale samenleving. Als eerste krijgt mevrouw Gorthuis het woord, die de raad graag iets wil aanbieden. Gaat uw gang.

Mevrouw GORTHUIS: Dank u wel. Beste voorzitter en raadsleden, zoals u weet, hebben we eind vorig jaar aan de burgemeester het eerstelingetje overhandigd. Dat was al een mooi echt Haarlemmermeers koekje, alleen was hij wat groter dan een normale koek. Dus wij vonden dat er een speciale koek moest worden gemaakt die je gewoon als bedrijfsleven maar zeker ook als gemeentehuis bij de koffie kunt geven. Wij zijn daarover aan het brainstormen gegaan en door Peter van Groenigen hebben we het wapen van Haarlemmermeer daar in kunnen gebruiken. Hij heeft dat voor ons tekenteknisch in orde gemaakt zodat we er een mal van konden maken en daarmee is inmiddels het "polder-rakkertje" gefabriceerd. Ook hebben we daar een mooi doosje bij gemaakt. We hadden het heel graag aan Peter zelf willen overhandigen, die het een mooie vorm van citymarketing vond. Met elkaar hadden we het erover dat je het in hier in het gemeentehuis moet uitdelen: het wapen van de gemeente

staat erop en wat is er nou mooier wanneer u als voorzitter of de wethouders een gast krijgen dan dat u dan echt het koekje heeft dat bij de Haarlemmermeer hoort? Wij willen toch Peter eren en danken dat hij ons geholpen heeft en het voor ons heeft willen maken. Ik wil de griffie ervoor bedanken dat ik het nu, bij wijze van hoge uitzondering, in de raadzaal mag uitdelen. Ik wil u graag het eerste doosje overhandigen, en als het goed is, komt de griffie zo meteen met een doosje voor elk van u. Mijn hoop is uiteraard dat u het hier op het gemeentehuis gaat gebruiken. De huurder van het Polderhuis gebruikt het al voor zijn klanten, dus ik hoop dat u en vele andere bedrijven in de Haarlemmermeer zijn voorbeeld wilt volgen.

De VOORZITTER: Dank u wel, mevrouw Gorthuis, voor deze traktatie en voor hetgeen u ontwikkeld heeft en wat mede ontsproten is aan de geest van Peter van Groenigen. En zo lukt het hem toch weer om bij deze bijzondere raadsvergadering over de begroting aanwezig te zijn. De heer Groothand, HAP.

De heer GROOTHAND: Voorzitter, het is gebruikelijk dat we, wanneer er insprekers zijn, vragen mogen stellen. Van die gelegenheid wil ik zeer zeker niet gebruik maken, maar ik vind het wel gepast om ondanks uw dankwoorden namens de gehele raad ook namens de HAP onze waardering en erkentelijkheid voor dit gebaar uit te spreken. Ik ben van mening dat het op zijn plaats is dat het koekje er is gekomen en ik denk dat het bij alle gebruikers een goede plek gaat krijgen. Wij zijn vooral blij met de waardering die hier is uitgesproken voor al het werk dat Peter heeft gedaan. Ik hou mijn hart vast voor als alle mensen die in een soortgelijke situatie met hem te maken hebben gehad hier komen inspreken, want dat zou dan een heleboel tijd gaan kosten! Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. De tweede spreker is de heer H. Munsterman, die wil spreken over het bestemmingsplan Rijsenhout en omgeving. Mijnheer Munsterman, u heeft de mogelijkheid om maximaal vijf minuten de raad toe te spreken. Gaat uw gang.

De heer H.J.W.M. MUNSTERMAN: Dank u wel. Mijn naam is Munsterman en ik heb een agrarisch bedrijf in de Haarlemmermeer aan de Leimuiderdijk. Op 18 april heb ik een verzoek ingediend om datgene wat er met de gemeente Haarlemmermeer is afgesproken op papier te krijgen, omdat ik zeer wantrouwend ben naar aanleiding van eerdere afspraken die vanaf 1981 gemaakt zijn. Ik hoop dat ik nu met de gemeente kan regelen dat op papier wordt gezet dat ik met rust gelaten word. Mijn uitgebreide verhaal heb ik aan de griffie gegeven. Ik neem wel de burgemeester, de heer Weterings, de rol van het Stallingsbedrijf Glastuinbouw Nederland zeer kwalijk. Die zijn erg makkelijk met het woord onteigenen. Mijn vraag is of dit vanuit de gemeente wordt gestuurd of dat het op eigen initiatief is van de personen die dat steeds konden.

Mijn broer wil graag iets zeggen over zaken die zich in de periode vanaf 1981 tot nu toe hebben afgespeeld en die ik ook eens een keer uit de wereld geholpen wil hebben.

De VOORZITTER: Dan geef ik het woord aan de heer P.H. Munsterman.

De heer P.H. MUNSTERMAN: Dank u wel. Mijn broer heeft mij gevraagd iets tegen de raad te zeggen over de gang van zaken van de afgelopen tientallen jaren. Toen ik vannacht gedachten aan het uitzoeken was voor een bundeltje, kwam ik een klein in 1989 geschreven gedichtje tegen: "Als heel de polder is verdwenen onder asfalt, glas, beton en staal, zullen wij het groen bewenen, maar dan ook wel allemaal. Als de polder is vergeven van stank, drukte en geluid, valt hier niet meer te leven en wil men graag de polder uit. P.S. Nu ik dit zit na te lezen, denk ik: wie zou hier nog burgemeester willen zijn?" Tot nu toe is het namelijk niet gelukt, terwijl mijn broer het toch netjes en beleefd gevraagd heeft, u persoonlijk te spreken. Het gaat over een heel lange periode – dit gedicht is van 1989. Mijn broer en ik zijn twee keer door een arrestatieteam van het erf af getrokken, één keer op de valse be-

schuldiging dat ik de vorige burgemeester met de dood zou hebben bedreigd, terwijl ik had gezegd dat hij zich dood moest schamen, wat toch een ander verhaal is. De tweede keer was dat ik met een geweer achter een politieagent aan gerend zou hebben, wat een medisch wonder zou zijn, een meneer die nog te laf was om op de rechtbank te verschijnen hoewel hij daartoe verplicht was. Maar ik ben er wel voor veroordeeld.

Dit zijn maar twee zaken. Verder is er nog iets heel merkwaardigs gebeurd na de dood van mijn vader in 1984. Vlak na de begrafenis kregen we een telefoontje: "nu zijn jullie aan de beurt". Mijn broer ging op vrijdagavond op de fabriek werken, waar hij schoonmaakte. Toen kwam er een soort knokploeg op motoren en met auto's. Dat deden ze elke vrijdagavond. Het was zeer bedreigend omdat ik zelf niet zo in staat ben om me te verweren. Mijn moeder leefde toen nog. Mijn broer heeft een keer op vrijdagavond de auto achter de schuur gezet en is niet naar de fabriek gegaan. Vervolgens is die knokploeg weer gekomen. Mijn broer en ik zijn toen achter een van die auto's aan gegaan en die heeft hij toen nog met zijn oude DAF de sloot in gedrukt. Gek genoeg kwam er toen geen politie, hoewel we daar een half uur hebben gewacht. We hadden al verscheidene keren aan de politie gemeld dat we bedreigd werden, maar daar werd niet op gereageerd. De tweede keer dat ik door een arrestatieteam werd opgepakt was een agent zo vriendelijk om te zeggen dat als ik mijn broer nu zo ver zou kunnen krijgen dat hij de 20 ha tussen de Aalsmeerderweg en de A4 zou verkopen, wij van al het gedruvel af zouden zijn. Dat zijn toch merkwaardige zaken, vindt u ook niet? Dat is deels gebeurd onder uw voorganger, de heer Van Houwelingen, die u na zijn overlijden zeer geprezen hebt, maar hij had kennelijk ook eigenschappen die niet vermeld werden. Ik vind het een heel vervelende gang van zaken en nog steeds komen mensen ons nog rustig vertellen dat wij criminelen zijn.

De heer KUIPERS: Voorzitter, over de orde. Ik vind dat bij inspraak erg ver kan worden gegaan, maar ik wil aan de spreker vragen om beoordelingen over personen die overleden zijn en die in de raadsaal niets meer kunnen zeggen, voor zich te houden. Dat lijkt me wel gepast.

De VOORZITTER: Over de doden niets dan goeds, dat is wat de heer Kuipers vraagt. U richt zich tot de huidige burgemeester en daarvoor heeft u nog anderhalve minuut.

De heer P.H. MUNSTERMAN: Als u sportief bent: u heeft laatst bij de opening van het crematorium verteld dat u het betreurt dat er boerderijen verdwijnen. Maar gek genoeg werkt u er zelf keihard aan mee. Denk aan dat Park21: het is toch een schande voor deze polder dat we als tegenwicht voor de vuiligheid van Schiphol de mensen een park in de maag splitsen – aan de mensen wordt verteld hoe hartstikke mooi het is, maar in feite zijn jullie het gewoon verplicht – dat aan heel veel boeren hun land kost, waar vandaag weer een stuk over in de krant staat. Ik vind het wel vreemd dat aan de ene kant door een burgemeester "jammer dat die boerderijen verdwijnen" wordt gezegd maar dat hij er anderszits keihard aan meewerkt dat het gebeurt. Want naast Park21 zijn er veel andere plannen en er is al zo veel narigheid gebeurd, want dit stamt uit 1989. Als er bij ons op de Aalsmeerderweg een boerderij gesloopt wordt en er staat vervolgens een pand van Van der Valk, dan vraag ik me af: wat is hier aan de hand? De een kan nog geen tuinschuurtje bouwen en de ander zet een heel pand neer. Daar moet u toch eens over na gaan denken. Ik moet morgen naar het ziekenhuis en ik mag me nou niet te druk maken, want anders word ik straks weer gearresteerd, want ik weet wel hoe het gaat in deze gemeente. Dus ik hou me nu een beetje in. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Zijn er vragen vanuit de raad aan de heren Munsterman? Nee? Zijn er vragen aan het college over dit onderwerp? De heer Beusenberg, Sociaal Rechts Haarlemmermeer.

De heer BEUSENBERG: Dank u wel, voorzitter. Wilt u hier misschien kort op reageren, want het komt op mij over dat deze mensen onder druk gezet worden om eventueel 20 ha af te staan en het zal toch niet de bedoeling zijn en hopelijk ook niet waar zijn. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dat laatste is niet het geval. Wat ik wel wil zeggen, en dat is ook een excuus aan de heer H. Munsterman, die mij inderdaad niet in april maar zelfs in februari een brief heeft gestuurd met een aantal vragen, waarin hij ook gevraagd heeft om aandacht voor datgene wat in het verleden gebeurd is. Ik heb helaas de afgelopen weken vastgesteld dat die brief niet beantwoord is. Dat had niet mogen gebeuren. Dat had te maken met een ambtelijke inschatting dat deze brief meegenomen moest worden bij de behandeling van de toen voorliggende wijziging van het bestemmingsplan, maar daar ging hij uiteindelijk niet over. Ik zeg de heer Beusenberg toe dat die brief op korte termijn beantwoord zal worden. Voor zover de brief klachten bevat over het handelen van onze ambtenaren dan wel ambtenaren die namens ons werken, zal hij gewoon aan onze klachtencoördinator worden voorgelegd, want ook daar hebben de gebroeders Munsterman recht op, dat klachten worden behandeld volgens de afspraken zoals die hier in huis gelden. De heer Beusenberg, Sociaal Rechts Haarlemmermeer, nog een reactie?

De heer BEUSENBERG: Dank u wel voor het antwoord, voorzitter. Zou het mogelijk zijn dat de raad een kopie van het antwoord aan de heren Munsterman ontvangt?

De VOORZITTER: Dat zal gebeuren.

3. Begrotingsbehandeling

Eerste termijn raad

De VOORZITTER: Wij zijn toe aan de behandeling van de begroting 2015. Als eerste krijgt mevrouw Sedee van de CDA-fractie het woord.

Mevrouw SEDEE: Dank u wel, voorzitter. Vol verwachting hebben wij uitgekeken naar deze Programmabegroting in de overtuiging dat hierin de visie en de ambitie van dit al enige maanden aan de slag zijnde college, vertaald in concrete plannen voor de komende vier jaar, te vinden zou zijn. Bij de presentatie van het coalitieprogramma bij het aantreden van het college concludeerden wij immers dat het redelijk vaag en weinig concreet geformuleerd was. Weliswaar bergt het enige ambities in zich, maar door de omissie daar ook financiële consequenties aan te verbinden en als uitgangspunt te kiezen dat lastenverhogingen niet aan de orde zouden kunnen zijn, betoogden wij toen dat dit van weinig realiteitszin getuigt. Helaas moeten we vervolgens ook constateren dat sindsdien het college de raad maar in zeer beperkte mate voorstellen voor nieuw beleid en wijzigingen van bestaand beleid heeft weten te presenteren. Nu gunt ook deze inmiddels oppositiepartij een nieuw college wel enige inwerktijd, maar in de voorliggende Programmabegroting moet toch wel duidelijk worden wat dit college de komende vier jaar nu echt wil bereiken.

Als wij tegen deze achtergrond naar de aangeboden Programmabegroting kijken, dan worden wij in onze optimistische verwachting ernstig teleurgesteld. De Programmabegroting komt over als een sterk technisch ingekleurd stuk zonder een duidelijke bestuurlijke visie. Bovendien lijkt het er sterk op dat het college niet veel verder komt dan op de winkel passen en voortborduren op het vorige op zich prima collegeprogramma.

Voortzetting van de focus op duurzaamheid heeft daarbij zeker de steun van het CDA. Immers in het gedachtengoed van het CDA is het misschien niet altijd even goed begrepen begrip rentmeesterschap al decennia lang de basis voor onze continue aandacht voor duurzaamheid. Wat wij echter altijd hebben betoogd, is dat het hier moet gaan om concrete activiteiten en niet om symboolpolitiek en dure samenwerkingsverbanden waarvan onduidelijk is wat de toegevoegde waarde is. De traagheid waarmee in de recente jaren invulling is gegeven aan de aan duurzaamheid toegekende financiële middelen – jaar op jaar werden immers budgetten doorgeschoven – was en is ons een doorn in het oog. Het college beweert dat de gemeente Haarlemmermeer desondanks een koppositie inneemt op het ge-

bied van duurzaamheid. Waarop dit is gebaseerd, is ons een raadsel. Op de gemeentelijke duurzaamheidsindex scoort Haarlemmermeer slechts een magere 3,9 op een schaal van 1 tot 10, terwijl omliggende gemeenten als Amstelveen, Amsterdam, Aalsmeer en Kaag en Braassem allemaal beter presteren. Als we daarbij nog bedenken dat de destijds ter beschikking gestelde middelen een revoluerend karakter zouden hebben, zien wij niets in het voorstel om nog meer financiële middelen aan duurzaamheid te besteden zonder duidelijke concrete uitwerking van wat het college daar voor gaat doen. Bovendien snappen wij niet hoe de doelstelling om de leefbaarheid te bevorderen in termen van kwaliteit van de leefomgeving en het bevorderen van sociale cohesie te rijmen valt met een forse bezuiniging op de onderhoudsuitgaven van het openbaar groen van ruim € 200.000,00. Wij vragen in een motie deze bezuiniging te neutraliseren en een pilot te starten om in elk van de zes deelgebieden een gedeelte van de openbare ruimte duurzaam in te richten. Zo willen wij een impuls geven aan verhoging van de kwaliteit van het openbaar groen als drager voor een duurzame leefomgeving en daar de voor duurzaamheid bestemde extra middelen voor te gebruiken.

Verder willen wij op korte termijn een evaluatie van de samenwerking met de Arizona State University in het kenniscentrum GSSC zowel ten aanzien van de concrete resultaten als de ermee gemoeide kosten. Ook de twijfelachtige reputatie van de achterliggende sponsors, eigenaren van een onderneming die door in ieder geval twee gereputeerde grote Nederlandse pensioenfondsen al sinds enige tijd op de zwarte lijst is geplaatst vanwege het niet voldoen aan algemeen aanvaarde normen betreffende Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen, zal hier onderdeel van moeten zijn. Een motie daartoe dienen wij in.

Het CDA heeft in haar verkiezingsprogramma expliciet opgenomen extra investeringen in de openbare buitenruimte noodzakelijk te vinden om bestaand achterstallig onderhoud aan wegen en bruggen op te lossen. Het college geeft aan dat het van deze achterstand kennelijk nog niet op de hoogte is en gaat dat pas volgend jaar onderzoeken. Natuurlijk is het mooi dat uitvoering van het al in het vorige college vastgestelde VOR2-programma plaats zal vinden, al is het wel bijzonder deze investeringen nu als nieuw te presenteren. Wij zijn bijzonder benieuwd of het college met enige vertraging tot dezelfde conclusie komt als het CDA en daarom vragen wij dan ook om dit onderzoek en de consequenties voor noodzakelijke investeringen en de financiering daarvan zo spoedig mogelijk te presenteren.

Eens zijn wij het ook met het continueren van het Deltaplan Bereikbaarheid, maar wij vinden wel dat het college daar niet statisch mee moet omgaan. De extra aandacht voor de dubbeldorpen in het licht van de bouwplannen voor Haarlemmermeer-West is prima, maar daarmee moet ook serieus worden gekeken naar bestaande en toekomstige verkeersproblematiek. Het college moet zich daarbij niet te gemakkelijk verschuilen achter bestaande plannen die pas in de verre toekomst mogelijk soelaas bieden. Het CDA dient een motie in om de omvang van de bestaande verkeersoverlast in Haarlemmermeer-West te onderzoeken als onderdeel van het Uitvoeringsprogramma 2015 van het Deltaplan Bereikbaarheid en vervolgens oplossingen mee te nemen in de verdere uitwerking daarvan.

Grote zorg heeft het CDA over de mate waarin dit college doordrongen is van de enorme opgave van het sociaal domein en wat dit voor heel veel mensen zal betekenen. De tekst in de begroting komt wat luchthartig over en benadert de transitie te zeer vanuit financieel perspectief en te weinig vanuit de gevolgen voor burgers en de samenleving.

Aan de samenleving wordt veel gevraagd om de effecten van een terugtrekkende overheid te compenseren. Op mantelzorgers zal een toenemend beroep moeten worden gedaan, waardoor de druk toeneemt en daarmee ook de behoefte aan respijtzorg. In een motie vragen wij onderzoek naar de behoefte aan respijtzorg.

Bijzonder is het te constateren dat in tegenstelling tot de vorige collegeperiode, toen nadrukkelijk is gekozen om bij noodzakelijke bezuinigingen echte keuzes te maken, nu de door velen verfoeide kaasschaafmethode weer van stal is gehaald. Budgetten worden een beetje geknepen en er wordt een arbitraire, niet onderbouwde stelpost van € 1 miljoen voor de bedrijfsvoering opgevoerd. Hoe dit valt te rijmen met de voorgestelde aanvullende werkzaamheden op het terrein van duurzaamheid, sociaal domein, participatie en verruiming van openingstijden, om er maar een paar te noemen, vragen

wij ons af. Professionalisering van de inkoop klinkt goed, maar dat is volgens ons al door het creëren van een aparte afdeling gerealiseerd.

Daarbij is het voorstel dat ook de raad maar een beetje moet bijdragen gezien de daarmee gemoeid zijnde bedragen echt van een kinderlijke eenvoud. College, kunt u nu echt niet met betere keuzes voor de dag komen? Het CDA heeft nog wel een suggestie. Al geruime tijd blijven de parkeerinkomsten ver achter bij de verwachtingen. In het collegeprogramma is aangekondigd dat hier onderzoek naar zal worden gedaan en bij de behandeling van de Voorjaarsrapportage is toegezegd dat dit nog dit jaar wordt afgerond. Wij kijken uit naar de resultaten die, als de toezegging gestand wordt gedaan, in december a.s. mogelijk een surprise oplevert.

Als laatste constateren wij dat de meerjarenbegroting niet sluitend is. Er is immers voor een tot € 2,2 miljoen oplopend bedrag aan tekorten weggepoetst in een zogenaamde heroriëntatiepost, waarvan het college op dit moment nog werkelijk geen idee heeft hoe dit in te vullen.

Voorzitter, het zal duidelijk zijn dat het CDA deze begroting als visieloos, weinig concreet en onvoldoende kwalificeert. Gelukkig is er door het voorgaande college veel goed beleid in gang gezet dat grotendeels wordt gecontinueerd en dat is eigenlijk het enige positieve wat er valt te melden. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Het woord is aan de fractie van de VVD, de heer Koster. Gaat uw gang.

De heer KOSTER: Dank u wel. Voorzitter, na de verkiezingen van maart jl. en de vorming van een nieuw college in de periode daarna is het vanavond de beurt aan de raad om de voorgestelde begroting te bespreken, erover te debatteren en aan het eind van deze avond, al dan niet voorzien van moties en/of amendementen, aan te nemen. Als we terugkijken naar de collegeonderhandelingen, dan is de VVD gepast trots op het doortrekken van de ingezette lijn van mobiliteit, een schone, hele en veilige omgeving en het op peil houden van de sportvoorzieningen binnen het huidige collegeakkoord.

Het college geeft in zijn inleiding aan dat het de komende vier jaar € 31 miljoen begroot voor investeringen in de openbare buitenruimte, € 4 miljoen voor sportvoorzieningen en € 5 miljoen voor duurzaamheid en wij zijn uiteraard benieuwd naar de voorstellen die het college in de komende periode ongetwijfeld aan ons gaat voorleggen. Tellen we hier de decentralisatie van het sociaal domein bij op, dan is er voor het college werk aan de winkel en zou je kunnen zeggen: "Laten we een broedende kip niet storen, want ze hebben al genoeg uitdagingen".

Maar voorzitter, daarmee zou de VVD de kans voorbij laten gaan om kritische kanttekeningen, positieve opmerkingen en eigen ideeën in te brengen en dus... gaan we toch nog even verder.

Laten we beginnen met het thema veiligheid. Voorzitter, uit een landelijk publicatie van deze zomer blijkt de Haarlemmermeer een van de veiligste gemeenten van Nederland te zijn. Wij zijn hier uiteraard verheugd over, ook al weten we heel goed dat een samenleving waarin geen criminaliteit voorkomt niet bestaat. Via een website van het AD kan je precies zien hoe de gemeente scoort ten opzichte van de andere gemeenten en het landelijke gemiddelde. Op negen willekeurig gekozen onderwerpen scoort de gemeente beduidend beter dan het landelijke gemiddelde en nog beter in vergelijking tot bijvoorbeeld Almere. Voorzitter, voor de VVD is dat een bevestiging dat het constant aandacht vragen voor een veiliger gemeente loont en wij hopen dat wij deze lijn kunnen vasthouden.

Dan, voorzitter, ontkomen wij er niet aan om stil te staan bij de decentralisatie van het sociaal domein. Hier is een bedrag van € 51,3 miljoen mee gemoeid. Met ingang van 1 januari 2015 zal dit voor vele inwoners veranderingen met zich meebrengen en de raad en de gemeente hebben er hard aan getrokken om op die datum de invoering zo goed mogelijk te laten verlopen. Het feit dat alle onderdelen zijn ingekocht zodat wij straks aan de zorgvraag kunnen voldoen, is een compliment waard. Belangrijk voor de VVD blijft hoe wij gaan controleren dat de € 51,3 miljoen op de juiste wijze wordt besteed. Regelmatig hebben wij aangedrongen op het bedenken van controleerbare outcome-criteria zodat wij onze controlerende taak kunnen uitvoeren. Als we niet of onvoldoende controlecriteria hebben, kun-

nen we onvoldoende sturen, zowel als het gaat om de euro's, de kwaliteit van de dienstverlening als de kwaliteit van de dienstverleners. De VVD vindt het de plicht van de raad om hier duidelijkheid in te krijgen. En de vraag aan de raad is of zij dit met ons deelt.

Wat betreft de lasten in het sociaal domein, zoals bijvoorbeeld op pagina 58 van de Programmabegroting is aangegeven, had de VVD wel verwacht ergens de komende jaren een dalende lijn terug te zien als gevolg van het versterken van de eigen positie van onze inwoners en een efficiëntere manier van het verlenen van zorg. Klopt het dat deze effecten nog niet zijn terug te vinden in de Programmabegroting?

De VVD is blij dat het Centrum voor Jeugd en Gezin een belangrijke rol blijft vervullen voor het helpen van ouders met lichte opvoedkundige vragen. De bekendheid van dit centrum neemt echter al jaren af terwijl we juist willen dat alle ouders weten van het bestaan van het CJG, omdat het CJG ons kan helpen de opvoedkundige vragen van deze ouders op een laagdrempelige en betaalbare manier te beantwoorden. Wat gaat er nu concreet gebeuren om de bekendheid van het CJG te vergroten? Hierover vinden wij niets terug.

De bij de inleiding al genoemde investeringen in duurzaamheid vragen, wat de VVD betreft, wel om haalbare doelstellingen zowel op het gebied van wat we willen bereiken als de wijze waarop we dit willen bereiken. Wij hopen dat de portefeuillehouder dit meeneemt als hij duurzaamheid 2.0 uit zijn kraamkamer heeft uitgebroed en misschien kan hij een tipje van de sluier oplichten.

Bij de onderwijshuisvesting mist de VVD een paragraaf of opmerking over de verandering van de demografische ontwikkeling. Wij vragen het college om bij het in 2015 op te stellen integraal huisvestingsplan hier rekening mee te houden en oog te hebben voor bestaande huisvesting en de gewenste nieuwe ontwikkelingen.

Voorzitter, het college heeft participatie als een van de belangrijkste speerpunten van haar beleid bestempeld en ook de landelijke overheid heeft hoge verwachtingen van een participerende samenleving. Met spanning wachten wij op de nota die het college in de kraamkamer heeft liggen, maar wij willen vooruitlopend op die discussie alvast onze zorgen uiten. Veel van de dorps- en wijkraden in onze gemeente kampen met een tekort aan interesse om deel te nemen aan de nodige discussies of om activiteiten te op te zetten, die op kernniveau nodig zijn om goed te kunnen functioneren. Dat baart ons zorgen, want een goed participatiebeleid moet het hebben van een brede interesse van haar inwoners. Het mag niet leiden tot selectieve participatie.

De VVD is van mening dat bij de hele participatiediscussie de jongeren de vergeten groep dreigen te worden. Wij willen vandaag graag een discussie voeren over de wijze waarop wij jongeren beter bij de participatie kunnen betrekken en hebben daar specifieke ideeën over. Wij zijn eigenlijk op zoek naar een structureel discussieplatform tussen gemeente, raad en jongeren. En ook daarvan wil ik graag weten hoe de raad daar over denkt.

Vanuit jongerenparticipatie naar jongerenbeleid is een kleine stap. De VVD is van mening dat het jeugdbeleid in zijn algemeen te veel is toegespitst op probleemjongeren en dat er te weinig oog is voor de overgrote groep jongeren in onze gemeente waar geen problemen mee zijn en die het gewoon naar hun zin hebben.

Een begrotingsraad zonder stil te staan bij de economie zou niet VVD waardig zijn en daar waar 2014 in het teken stond van de sport wordt wat de VVD betreft 2015 het Jaar van het Werk. Daarop vooruitlopend hebben wij de volgende inbreng. Vorig jaar heeft de VVD-fractie een vlammend betoog gehouden om extra capaciteit en geld vrij te maken voor reshoring oftewel het terughalen van maakindustrie die jaren geleden Nederland verlaten heeft. Dat hebben wij gedaan omdat wij van mening zijn dat reshoring een positieve bijdrage zou moeten kunnen leveren aan het creëren van werkgelegenheid voor lager opgeleid personeel. Het voorstel van de VVD werd weggezet als verkiezingsretoriek en kon op steun van geen enkele partij rekenen. Dat kwam mede doordat het college antwoordde dat het hier via de Amsterdam Economic Board al druk mee bezig was. Uit de beantwoording van de technische vragen die wij hierover gesteld hebben, heeft de VVD-fractie kunnen opmaken dat reshoring nog niet de aandacht heeft die het college ons vorig jaar heeft doen geloven. Dat vinden wij een gemiste kans.

Het creëren van een voedingsbodem waarin bedrijven zich kunnen vestigen in de Haarlemmermeer en ervoor zorgen dat er werkgelegenheid komt voor alle lagen, is wat ons betreft een kernactiviteit omdat het hebben van werk een belangrijke bijdrage levert aan het geluk binnen onze samenleving. Kijk maar eens naar de gemiddelde duur van de bijstand; die bedraagt vierenzeventig maanden oftewel bijna vier jaar. Kijk maar eens naar de inspanningen en het geld dat daar mee gemoeid is! Daarom brengen wij dit onderwerp nog een keer bij u onder de aandacht en misschien, heel misschien kunnen we deze keer op meer steun rekenen. Maar er is meer.

Tijdens het derde Haarlemmermeers Ondernemerscongres bleek dat slechts 5 van de ongeveer 225 aanwezige ondernemers geloven dat de nieuwe Inkoop- en aanbestedingswet voor hen meer kansen biedt. Voorzitter, dat is een te lage score zeker gezien het belang dat hieraan gehecht wordt. Wat de VVD betreft is er voor het college werk aan de winkel en vernemen wij graag van het college hoe het dit vertrouwen gaat vergroten, want op basis van deze bijeenkomst is er nog een lange weg te gaan. Daarnaast zou het college als het om die aanbestedingswet gaat ook meer de randen van de wet mogen opzoeken.

En nu wij het toch over het inkoopbeleid hebben, willen wij opmerken dat het college niet hoeft te wachten totdat een nieuwe wet in werking is getreden. Vaak hebben wij het over social return en het inzetten van inwoners met een achterstand tot de arbeidsmarkt en de gemeente heeft hier wat de VVD betreft een voorbeeldfunctie. En, voorzitter, heeft het college al eens nagedacht of het een rol kan spelen bij een ACE-initiatief? Op verschillende plekken in Nederland zijn arbeidsmobiliteitscentra opgezet die actief mensen van werk naar werk begeleiden. Hiermee voorkomen we dat mensen moeten terugvallen op een uitkering of de bijstand.

In oktober jl. heeft de VVD-fractie aandacht gevraagd voor een ruimer evenementenbeleid en wij wachten met spanning op de voorstellen waar het college mee gaat komen. Wij stippen dit onderwerp hier nog een keer aan juist omdat het zo belangrijk is voor de lokale economie.

Voorzitter, wij hebben nog twee onderwerpen die we willen inbrengen voordat we gaan afronden. De VVD stelt voor om via de Auditcommissie of een aparte werkgroep nog een keer kritisch te kijken naar de presentatie van de begroting zoals wij die vanavond bespreken. Er is wat ons betreft een onbalans ontstaan tussen de indicatoren, het geld en de toelichting die gegeven wordt. Graag een reactie van mijn collega's over dit onderwerp zodat wij dit mogelijkerwijs kunnen inplannen.

Zo is het voor de VVD niet duidelijk of de bezuinigingen die zijn doorgevoerd ook gelden voor de griffie. Cijfermatig lijkt dit niet zo te zijn. Als we aan de ene kant van het huis het met minder moeten doen, dan moet de griffie daar niet van worden uitgesloten.

Voorzitter, afrondend: de VVD heeft een breed scala van onderwerpen aan de orde gesteld en hoopt dat wij aan het einde van de avond kunnen terugkijken op een inhoudelijk goed debat dat of moet leiden tot concrete toezeggingen van het college dan wel tot het opstellen van een of meerdere moties die aan het einde van de avond tijdens de stemmingen al dan niet leiden tot een aanvulling op het gevoerde beleid. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Het woord is aan de heer Van Dijk, Forza!

De heer VAN DIJK: Dank u wel. we bespreken vandaag de Programmabegroting 2015-2018 en wat Forza! betreft vinden we die toch teleurstellend. Het is onduidelijk welke richting we op gaan. We missen ambitie en visie. Dat had wat ons betreft beter gekund. Wederom wordt de ozb verhoogd en de hondenbelasting wordt in stand gehouden. De burger heeft hier last van en dat is iets wat wij niet willen.

Het doet Forza! wel deugd dat het college de indruk wekt een stuk realistischer in het milieuvraagstuk te staan dan voorheen: geen opgeheven vingertje meer en niet meer hijgend achter elke windmolenhype aanlopen. Wel aanpassingen om Haarlemmermeer voor te bereiden op klimaatveranderingen zoals extreme regenval en ook de vraag hoe we de grondstoffen en afval winstgevend kunnen hergebruiken oftewel circulaire economie. Dit zijn thema's waar wij bij Forza! wel voor warmlopen.

Ook het streven om de kwaliteit van lucht, water en grond nog meer leefbaar te maken, steunen wij. De grootste positieve bijdrage aan het milieu is natuurlijk zuinig zijn met energie en maatregelen treffen die helpen energie te besparen en energieverlies tegen te gaan. De gemeente dient daarin een activerende en stimulerende rol te spelen. Maar, voorzitter, onze zorg is ook wat het college nu precies gaat doen met het geld dat het aan ons vraagt op het gebied van milieu. Wij kunnen dat niet terugvinden in de Programmabegroting.

Voorzitter, op het gebied van wonen heeft Forza! veel zorgen. Niet alleen zit de algehele woningmarkt op slot en is er sprake van 33% scheefwonen, maar er zijn ook tientallen gezinnen met kinderen in onze gemeente dakloos. Zij weten niet wat hen te wachten staat. Het college is tot op heden niet in staat gebleken om de problemen acuut, snel en beleidsmatig op te lossen. Dat mag u zich aanrekenen en wij nemen dat het college ook zeer kwalijk. Van een sociaal bestuur mag je verwachten dat problemen direct worden opgelost, ook als dit eventueel geld zou gaan kosten.

Met het oog op de toekomst van de nieuwe Huisvestingswet is het belangrijk om op korte termijn de effecten van deze nieuwe wet te gaan bespreken. Binnen deze wet wordt de mogelijkheid gegeven om als gemeente meer invloed te hebben op de woningcorporaties en deze kans moet de gemeente met beide handen aangrijpen.

Voorzitter, het college is gelukkig wel voortvarend aan de slag gegaan met het op de lange termijn oplossen van de problemen van dakloze gezinnen door bijvoorbeeld midstay-woningen te gaan bouwen. Forza! wil echter de garantie dat de midstay-woningen die gebouwd gaan worden ook werkelijk onder beheer van de gemeente gaan komen en ook bedoeld zijn om de problemen van dakloze gezinnen in onze gemeente op te lossen en niet bijvoorbeeld voor opvang van asielzoekers.

Over het sociaal domein. Vanaf 1 januari a.s. zijn we verantwoordelijk voor de algehele jeugdhulp, taken vanuit de AWBZ en de Participatiewet. We gaan hierover binnenkort in de raad uitgebreid spreken en debatteren, dus ik zal het hier kort houden. De grote vraag is: zijn we klaar op 1 januari 2015 om al deze taken naar behoren uit te voeren zonder dat er mensen buiten de boot vallen? Ik wil in ieder niet van het college de toezegging dat er niets mis zal gaan met de transitie, want dat is niet reëel, maar Forza! wil wel de garantie dat wanneer er iets misgaat, inwoners dan snel worden geholpen en problemen snel opgelost worden. De inwoners dienen serieus genomen te worden en snel geholpen te worden. Kunt u dit ons toezeggen?

Voorzitter, onze fractie is van mening dat in het kader van een zorgvuldige klachtenregeling de gemeentelijke ombudsman een grote toegevoegde waarde heeft nu we als gemeente verantwoordelijk worden voor de gedecentraliseerde taken uit het sociaal domein. Een gemeentelijke ombudsman is onafhankelijk en kan een belangrijke bijdrage leveren aan de verbetering van de dienstverlening van de gemeente.

Op het gebied van jeugdzorg bestaat er voor onze inwoners al jaren de mogelijkheid om een beroep te doen op een regionale gemeentelijke ombudsman en dat moet wat ons betreft ook zo blijven. De voordelen van een ombudsman zijn dat deze laagdrempeliger is dan de Nationale Ombudsman die we nu kennen en een gemeentelijke ombudsman is natuurlijk beter op de hoogte van lokale issues en de sociale kaart van onze gemeente. Misschien niet geheel onbelangrijk, maar de gemeentelijke ombudsman is een stuk goedkoper dan de Nationale Ombudsman. Wij zijn verheugd dat GroenLinks hierover een motie gaat indienen en die zullen wij van harte ondersteunen.

Over participatie. Het college hecht terecht veel waarde aan eigen initiatieven van inwoners. Het college zou dan ook een eind moeten maken aan knellende regelgeving die eigen initiatieven in de weg staat, zoals vergunningen en belastingregels voor het beheren van buurthuizen, groen in de wijk of het organiseren van evenementen. Burgers en ondernemers moeten het makkelijker krijgen om actief te zijn in hun eigen buurt. Het college moet zoeken naar ruimte binnen bestaande regels en procedures om zaken eenvoudiger te maken of desnoods regelgeving af te schaffen. Veel burgers en ondernemers vinden het leuk om zich voor de gemeenschap in te zetten. Ze worden soms echter tegengewerkt door regels en bureaucratie en dat frustrleert. Daarom wil Forza! dat de gemeente aansluit bij de

proef van het ministerie van Binnenlandse Zaken die al in negen gemeenten loopt. Dit experiment heet: Ruimte op die regels. Ik zou graag een reactie van het college hier op willen.

Voorzitter, als laatste: veiligheid. Net als ieder voorgaand jaar kunnen we niet anders dan vaststellen dat het financieren van de activiteiten rond de jaarwisseling van de zotte is. Het is pertinent onzin dat vandalisme en overlast afneemt door het organiseren van dergelijke activiteiten. Een regenbui tijdens oudejaarsnacht heeft honderdmaal meer effect. Niet-overlast gevende jongeren zouden ook wel een gesubsidieerd feestje willen. Ik ben blij dat de VVD ook al aangaf dat het beleid van de gemeente te veel gericht is op probleemjongeren, dus ik ben benieuwd hoe de VVD aankijkt tegen het organiseren van dure feestjes voor overlast gevende jongeren in onze gemeente.

Dit was onze bijdrage. Dank u wel, voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel. De volgende spreker is de heer Rip van de fractie van de HAP.

De heer RIP: Voorzitter, samen sterker verder. Voor ons de eerste Programmabegroting in de voor ons nieuwe hoedanigheid als collegepartij. Zoals wij ook in voorgaande jaren mochten ervaren, vinden wij deze begroting goed leesbaar en voorziet deze in een duidelijke samenhang tussen de verschillende beleidsdoelen en de financiering ervan. Wij zien wel een goede vertaling van onze ambities.

Zoals u van ons mag verwachten, blijven wij in deze nieuwe rol toch kritisch en constructief in de uitwerking van de kaders van de raad, want die zullen we gaan volgen. Vandaag zetten wij dan ook vooral de schijnwerpers op zaken die daar om vragen.

Voorzitter, een van de minst leuke dingen in het leven blijft belasting betalen. Wij zien de lokale lasten niet stijgen, behoudens de indexering. Dat komt tegemoet aan de wensen van veel inwoners: zo min mogelijk en niet meer heffen dan nodig is.

Wel lezen wij voor 2015 een forse verhoging voor de derde keer op rij van de graf- en begraafrechten, een consequentie van een raadsbesluit uit 2011. Toch vinden wij een moment van bezinning op zijn plaats. Als het aantal begravingen blijft afnemen, zien wij dat het principe van kostendekkendheid steeds meer onder druk komt te staan. Bij mijn fractie roept het de vraag op: is dat principe nog wel houdbaar in dit dossier? Wij horen graag de mening van onze collega's of ook zij over dit principe van gedachten willen wisselen. In dat geval willen wij een sessieverzoek voorstellen om dit eens met elkaar te bespreken. Van het college willen wij graag weten of deze exceptionele verhogingen van de laatste drie jaar voldoende zijn om op dit onderwerp weer rust en balans te vinden.

Voorzitter, met het verschijnen van het plan van aanpak participatie gaat een lang gekoesterde wens van HAP in vervulling. Samen sterker en ruimte voor alle inwoners en ondernemers om hun stem te laten horen, om mee te denken, mee te praten én mee te beslissen. Woorden uit het HAP-hart gegrepen. We komen op dit inspirerende stuk terug als we erover in debat gaan met de raad. Mijn fractie ziet daar reikhalzend naar uit.

Voorzitter, nog even en de start van de transformatie van het sociaal domein is een feit. De nieuwe WMO (Wet maatschappelijke ondersteuning) en Participatiewet maken onze gemeente verantwoordelijk voor vrijwel alle leefgebieden van onze inwoners: zorg, welzijn, schuldhulpverlening, werk, onderwijs, opvoedingsondersteuning en inkomensondersteuning. Moeten wij hier nu reikhalzend naar uitkijken of juist met angst en beven? Mijn fractie wil hier even bij stilstaan. Een participatiesamenleving kun je niet afdwingen of opleggen. Zorg voor elkaar moet in je genen zitten, door je aderen stromen. Wij zien dat beroepskrachten in de zorg massaal ontslagen worden en vervallen in vrijwilligerswerk. Als vanzelfsprekend rekent Den Haag erop dat vrijwilligers het ontstane gat maar even gaan opvullen. Vrijwilligerswerk moet je koesteren, maar vrijwilligerswerk is ook een specialiteit, een vak, en niet iedereen is daar geschikt voor. Het is onze overtuiging dat wij jongere generaties moeten voorbereiden op een veranderende samenleving, immers "goed voorbeeld doet goed volgen". Dus de jongeren van nu enthousiast maken en laten ervaren hoe belangrijk vrijwilligerswerk is. Samen sterker en voorwaardenscheppende mogelijkheden bieden. Daarover hoort mijn fractie graag van collega's of er

draagvlak is om maatschappelijke stages opnieuw een plek te geven in Haarlemmermeer en welke rol de lokale overheid daarbij moet pakken.

Voorzitter, het college spreekt over het realiseren van een klantvriendelijk, effectief en betaalbaar sociaal domein en Haarlemmermeer verkeert gelukkig in gezonde financiële omstandigheden. Maar de realiteit is altijd weerbarstiger dan wij denken. Want er zullen ongetwijfeld zaken misgaan, puur alleen al omdat het mensenwerk is en blijft. De transformatie betekent ook veel data genereren, registreren en controleren. Daarbij zijn betrouwbare effectieve ICT-systemen een vereiste. U heeft daarvoor een ICT-visie ontwikkeld. Maar het sociaal domein betekent ook zorg op maat en dit gaat onvermijdelijk leiden tot meningsverschillen tussen inwoners en overheid. Ook op dat punt moeten wij voorbereid zijn. Wij hebben daarom een drietal vragen aan het college: ligt ICT op koers om het proces 'sociaal domein' goed te kunnen ondersteunen? Wanneer kunnen wij de ICT-visie verwachten en heeft de raad dan nog ruimte om deze visie mede vorm te geven?

U kent de HAP als partij die liever in gesprek zaken oplost dan conflicten laat ontstaan. Het coalitieakkoord zegt daarom concreet iets over de inzet van mediation om juridische procedures te voorkomen. Mijn fractie wil dat deze ambitie voortvarend wordt opgepakt en zo spoedig mogelijk in praktijk wordt gebracht. Daarom vraag ik het college het volgende. Zijn er al concrete stappen gemaakt in het kader van mediation als instrument bij klachten en geschillen?

Voorzitter, wij zijn blij dat dit college de noodzaak onderkent om geplande en met de raad afgesproken verbeteringen in de openbare buitenruimte de komende vier jaar te voorzien van de benodigde middelen. Dat betekent een investering van € 31 miljoen. Maar in de beantwoording van de technische vragen zijn in mijn fractie zorgen geuit over de slechte staat van de fundering van de wegen. Dat verontrust mijn fractie en wij willen graag van u weten wanneer u ons inzicht kunt geven in de omvang van de problematiek en oplossingen die daarbij horen.

Voorzitter, duurzaamheid is vermoedelijk het meest besproken woord van de laatste jaren. Ook in deze begroting troffen wij het 55 keer aan. De raad heeft nog geen kennis kunnen nemen van "Ruimte voor Duurzaamheid 2.0 met de financieel ingekaderde integrale duurzaamheidsaanpak". Toch wordt de raad op voorhand wel geconfronteerd met de voorgestelde financiële consequenties van onze gemeenschappelijke duurzaamheidsambities. Dat maakt ons duurzaam nieuwsgierig. Kan het college ons inzicht verschaffen in de plannen, ambities en verwachtingen?

Voorzitter, sport en bewegen is belangrijk voor alle inwoners. De sportambitie zoals beschreven in het coalitieakkoord, is de onze: Ik citeer: "De komende jaren ligt de prioriteit bij de toegankelijkheid en bereikbaarheid van breedtesport(voorzieningen) voor alle inwoners, en sport voor mensen met een beperking in het bijzonder."

U kent ook de ambities van mijn fractie: sporten voor gehandicapten net zo gewoon laten zijn als voor mensen zonder beperking. Het Jaar van de Sport is bijna ten einde, dus wat HAP betreft, krijgt dit een vervolg door 2015 uit te roepen tot het Jaar van de Gehandicaptensport. Er een schepje bovenop en stimuleren van gehandicaptensport als echt speerpunt voor dit sportieve college. Wat vinden mijn collega's en het college hiervan en vinden zij dit ook een goed idee?

Voor HAP is het belangrijk dat sportactiviteiten en -voorzieningen behouden blijven in de wijken en kernen. Natuurlijk schoon, heel en veilig en dat onze breedte- en topsportvoorzieningen optimaal gebruikt worden. We zijn er nog niet van overtuigd dat dat in alle gevallen ook gebeurt. Bijvoorbeeld, het complex van Pioniers ligt klaar, maar de raad hoort nog steeds niks over de komst van het verwachte MLB-evenement. Ook voor ondernemend Haarlemmermeer wellicht een teleurstelling. Mijn fractie wil daarom duidelijkheid van het college. Op welke termijn vindt het veelbesproken en lang verwachte MLB-evenement plaats?

Voorzitter, tot slot nog wat verkeerszaken. Wij zien dat dit college voortvarend het Deltaplan Bereikbaarheid uitvoert. Wij zijn blij dat wij in welke setting dan ook regelmatig met het college van gedachten kunnen wisselen over grensoverschrijdende projecten zoals de Duinpolderweg en het traject HOV Noordwijk-Schiphol; beide met een eigen dynamiek. Ook het lokaal openbaar vervoer is voor mijn

fractie een belangrijk punt. De vraag die daarom voorligt, is: welke inspanningen levert het college op het gebied van lokaal openbaar vervoer?

Voorzitter, ook komen er steeds meer signalen binnen van verkeersergernissen of beter gezegd onbegrepen verkeersmaatregelen. De HAP hoort graag van collega's of zij die ervaring ook hebben en of dat voldoende reden is om hierover eens in een sessie van gedachten te wisselen. En meer in de zin van: hoe komen ze nu tot stand? Wat is de achterliggende gedachte? En waarom hebben we in een straat vijf drempels met allemaal verschillende hoogtes? Dit zou ongeveer de insteek moeten zijn.

Voorzitter, u hoort in mijn inbreng dat mijn fractie meedenkt en meepraat over hoe het nog beter kan. Zo zien wij onze rol en daarover gaan wij graag met u in debat.

Ik sluit af en wens ons allen een constructieve begrotingsraad. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Het woord is aan de fractie van GroenLinks. Mevrouw Mulder, gaat uw gang.

Mevrouw MULDER: Voorzitter, complimenten van GroenLinks voor de sluitende financiële begroting en de Programmabegroting voor de jaren 2015-2018.

2015 is het jaar waarin de gemeente verantwoordelijk wordt voor de zorg en de ondersteuning van veel, vaak kwetsbare, mensen. Dat is een spannende financiële en organisatorische opgave voor de gemeente en haar partners, maar natuurlijk ook voor de inwoners die nu of in de toekomst een beroep moeten doen op de gemeente.

De heldere boodschap die GroenLinks vandaag wil afgeven bij de inzet van financiële middelen is: als je iets doet, doe het dan duurzaam. Dit geldt voor alle onderdelen uit de Programmabegroting die GroenLinks vanavond wil benaderen langs de drie thema's: sociale duurzaamheid, groene duurzaamheid en economische duurzaamheid.

Allereerst de sociale duurzaamheid en de financiële middelen van het sociaal domein. GroenLinks vindt het onwenselijk dat we nu praten over de besteding van ruim € 50 miljoen bestemd voor de nieuwe taken op het gebied van zorg en ondersteuning voordat wij als raad hebben gesproken over de verordening sociaal domein. Dat is wat ons betreft de verkeerde volgorde.

GroenLinks hoort graag van het college hoeveel ruimte er nog is voor de raad om voorstellen te doen voor 2015, zeker als die voorstellen geld kosten. De uitdaging wordt in de komende jaren een zorgvuldige afweging te maken tussen de beschikbare financiële middelen voor het sociaal domein en wat wij in onze gemeente in maatschappelijk en moreel opzicht verantwoord achten. Voor GroenLinks staan mensen altijd centraal. Dat betekent voor ons dat er extra geld naar het sociaal domein moet gaan als dat nodig is. Onze vraag aan het college is of het bereid is extra middelen voor het sociaal domein vrij te maken als de behoedzaamheidsreserve voortijdig zou zijn uitgeput.

Ombudsfunctie: GroenLinks vindt het belangrijk dat de gemeente een goed inzicht heeft in hoe het met de inwoners gaat die te maken krijgen met de veranderingen in het sociale domein. Het is niet denkbeeldig dat er straks dingen niet goed verlopen of dat er zaken zijn waar niet aan is gedacht. Daarom moeten we ons juist nu "lerend" opstellen en de inwoners goed in beeld hebben. Nu is het tijd voor de spreekwoordelijke "proof of the pudding". Het is belangrijk dat onze inwoners in het nieuwe krachtenveld een echt onafhankelijk instantie hebben waar zij zich met klachten of opmerkingen kunnen melden. Een instantie waar de kennis van het ingewikkelde sociale domein beschikbaar is en die een signalerende functie kan vervullen, ook als het gaat om situaties die niet zo vaak voorkomen. Daarom dient GroenLinks vanavond samen met CDVP en CDA een motie in voor een regionale ombudsman.

Een volgend punt waar onze fractie aandacht voor vraagt, is armoede. Helaas ook in onze gemeente voor veel mensen de realiteit en het probleem wordt steeds groter. Het college heeft het voornemen om het niet-gebruik van regelingen voor minima in te zetten en de kinderen die in onze gemeente in armoede leven tot speerpunt te maken. Dit kan uiteraard op instemming van onze fractie rekenen. Bij de voorjaarsrapportage dit jaar heeft GroenLinks aangegeven zorgen te hebben over het niet-

besteden van middelen in de programma's Werk en inkomen en Zorg en welzijn. Juist in die programma's lagen en liggen mogelijkheden voor armoedebestrijding. Vraag aan het college: hebben wij als gemeente de omvang van deze problematiek voldoende in beeld? En datzelfde geldt voor de oorzaken. In het verlengde hiervan willen we de collega's voorleggen om hierover een sessie te beleggen. Dus graag uw steun.

Over groene duurzaamheid: verleiden tot plastic scheiden. In de afgelopen periode is er in onze gemeente een dekkend netwerk aan ondergrondse plasticcontainers verwezenlijkt. Het apart inzamelen van kunststofafval is in de afgelopen jaren herhaaldelijk door GroenLinks op de agenda gezet. Vandaar dat wij heel tevreden zijn met dit resultaat. Goed voor het milieu en goed voor de inwoners met een rolemmer die daarmee flink kunnen besparen op hun afvalstoffenheffing. Voor inwoners die geen gebruik maken van rolemmers geldt deze positieve prikkel niet. Dan gaat het om flatbewoners en mensen die gebruik maken van ondergrondse afvalinzameling. Onze fractie vraagt daarom aan het college een toezegging om in het afvalbeleidsplan dat binnenkort naar de raad komt een voorstel te doen waardoor ook deze groep inwoners wordt verleid kunststofafval apart in te leveren.

Groene en duurzame inrichting van de buitenruimte. GroenLinks zet onophoudelijk in op versterking van de groene ruimte in onze gemeente en een gezonde leefomgeving voor iedereen: schoon, groen, heel en veilig. We ondersteunen bewoners die hun straat of wijk zelf willen vergroenen. Duurzaamheid en inrichting van de openbare ruimte gaan tenslotte prima samen. Daarom is GroenLinks mede-indiener van de motie "Groen is kleurrijk" die het CDA vanavond indient.

Economische Duurzaamheid. Bij ons gaat het wederom om de versterking van de lokale economie via het midden- en kleinbedrijf. De economische crisis houdt aan. De opgave voor onze gemeente blijft: hoe versterken we onze lokale economie, in het bijzonder het midden- en kleinbedrijf? Hoe zorgen we dat de leegstand in kantoren en winkelpanden niet toeneemt of zelfs afneemt? GroenLinks blijft zich hard maken om samen met het MKB de economische crisis te overleven en te investeren in duurzame bedrijfsvoering, duurzame producten en werkgelegenheid.

GroenLinks ziet duurzaamheid en innovatie als een kans. Wij willen ruimte geven aan lokale initiatieven. Pioniers, ondernemers uit het MKB, netwerkorganisaties in Haarlemmermeer en de gemeente moeten hierin samen optrekken.

In 2013 is een motie van GroenLinks aangenomen met de opdracht om een toekomstgerichte, duurzame visie hiervoor op te stellen om het MKB in duurzame bedrijfsvoering te ondersteunen en daarbij ook het onderwijs te betrekken. Dit zien we vertaald in het meerjarenprogramma voor economie en daarnaast in het initiatief van de versnellingskamer om duurzame innovatieve initiatieven met elkaar te verbinden en te versnellen. Maar ook hierover willen we graag eens de stand van zaken opmaken en een sessie beleggen. Daarom vragen wij aan u, collega's, om ons te steunen bij een sessieverzoek over dit thema.

Tenslotte duurzaam sporten. Sport is een thema waar GroenLinks veel ambities op het gebied van duurzaamheid, inrichting van de buitenruimte, gezondheid ziet samenkomen. Bij de algemene beschouwingen afgelopen voorjaar heeft GroenLinks schriftelijke vragen gesteld over de te verwachte omvang van het – vroegtijdig – vernieuwen van de sportvelden in onze gemeente. Het antwoord bleef uit, tot aan deze begroting: er blijkt nu € 4,6 miljoen mee gemoeid. De motie die GroenLinks hiervoor vandaag indient, zegt kort en goed: als je nu nieuwe sportvelden aanlegt, doe het dan duurzaam! Gebruik bijvoorbeeld net als in Eindhoven een kantelend kunstgrasveld om overdag zonne-energie op te wekken en 's avonds op te voetballen. Reken nog eens uit wat het vernieuwen dan kost, maar ook wat het ons dan oplevert. En wat is er mooier dan het Jaar van de Sport af te sluiten met het aannemen en uitvoeren van deze motie. Daarmee wordt het alsnog het jaar van de duurzame sport!

Afsluitend: GroenLinks staat voor duurzaamheid in brede zin. Voor oplossingen die toekomstbestendig zijn of het nu gaat om goed zorgen voor elkaar, goed zorgen voor onze leefomgeving of goed zorgen voor voldoende werkgelegenheid en economisch perspectief. De boodschap van GroenLinks voor de komende vier jaar is: wat je ook doet, doe het duurzaam. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. De volgende fractie is D66. De heer Meiland. Gaat uw gang.

De heer MEILAND: Dank u wel, voorzitter. De begroting, daar hebben we het vandaag over. Wellicht het belangrijkste document van het jaar. Een halfjaar geleden is een prachtig coalitieakkoord aan de raad gepresenteerd en D66 ziet de financiële vertaling van dat akkoord uitstekend terug in deze eerste begroting van het nieuwe college.

Ondanks deze moeilijke economische tijden, met spanningen in onder andere Rusland en Oekraïne die ook hun uitwerking op Nederland hebben, gaat het vergeleken met andere gemeenten goed in Haarlemmermeer. De gemeente heeft haar financiën op orde en dat moet wat D66 betreft ook zo blijven. Het college heeft een ambitieuze begroting gepresenteerd, maar veegt de financiële risico's niet onder het tapijt.

Er is een uitgebreide risicoanalyse uitgevoerd waarin 35 risico's zijn onderkend die elk een financiële impact kunnen hebben van tenminste € 0,4 miljoen. Bij het doornemen van de risicowaardering zijn de grootste financiële onzekerheden in het sociaal domein en rondom de ontwikkeling van de omlegging A9 bij Badhoevedorp. Totaal zouden de gevolgen bij een 90% zekerheid op kunnen lopen tot bijna € 80 miljoen. Dat is behoorlijk, maar dat kan de gemeente wel dragen. De weerstandscapaciteit is met een ratio van 2,5 uitstekend te noemen.

De reserves zijn in de categorie XL ingedeeld als we de gradaties van Elsevier aanhouden. Maar dat betekent niet dat er geld over de balk gesmeten wordt. Er wordt conservatief begroot en bezuinigingen worden naar voren gehaald. Er wordt onder andere scherper begroot en de inkoopfunctie zal nog verder worden geprofessionaliseerd. Wel ligt er nog een heroriëntatie-opdracht voor ons klaar vanaf 2016. Hier zullen we tijdens de bespreking van de voorjaarsrapportage volgend jaar met elkaar keuzes moeten maken.

Het gaat financieel dus goed, maar dat betekent niet achterover leunen. We zijn hier in ondernemend Haarlemmermeer. Dat betekent uitdagingen als een koe bij de horens vatten en dat betekent ook ambitie, het agenderen van nieuwe mogelijkheden waar alle inwoners van profiteren. Ik wil het dan ook hebben over het sociaal domein, duurzaamheid en participatie.

2015 is het jaar van het sociaal domein. We mogen constateren dat de fundering er staat en dat ondanks een fikse korting op het budget de gemeente in staat is om de zorg voor onze inwoners in 2015 te waarborgen. Als D66 hebben wij vertrouwen in de wijze waarop het college de veranderingen in het sociale domein invult. Toch zullen wij de ontwikkelingen nauwlettend volgen en een vinger aan de pols houden waar het gaat om de omgang met privacy, inkoop van zorg en natuurlijk het effect op onze inwoners.

Wij zijn positief over de verandering richting zorg op maat, eigen regie en zelfsturing. Maar er zijn ook zorgpunten zoals bereikbaarheid van de toegang tot zorg en integraliteit. Maar vooral ook voor mantelzorgers. Want er zal meer van deze mensen gevraagd worden en zij hebben onze ondersteuning hard nodig. Zeker als zij voor langere tijd zorg geven aan de zorgbehoevende.

Wij zijn blij dat het college de zachte landing als uitgangspunt heeft en dat brengt me ook bij de behoedzaamheidsreserve, dat we daar vooral ook behoedzaam mee omgaan. Dus voor structurele innovatieve oplossingen in het sociaal domein. Dan denken wij aan het versterken van de voorkant en innovatie, zodat mensen hun eigen kracht kunnen benutten. Wat we zeker niet willen, is dat we de reserve gaan besteden aan een club projectleiders. Is de portefeuillehouder dat met D66 eens?

Duurzaamheid. Naar een groenere economie. Ook lokaal. Dat was de titel van het eerste hoofdstuk van het D66-verkiezingsprogramma. Wij zijn ervan overtuigd dat duurzaamheid geen keuze is, maar een logische en noodzakelijke ontwikkeling. Er is geld mee te besparen en te verdienen. En bovendien kunnen we de wereld ook voor toekomstige generaties leefbaar houden. Het CDA noemt dat inderdaad rentmeesterschap. Het stemt ons dan ook zeer tevreden dat er € 5 miljoen wordt geïnvesteerd in duurzaamheid en we kijken erg uit naar het voorstel Ruimte voor Duurzaamheid 2.0 later dit jaar. Wij zijn namelijk zeer benieuwd hoe we de ambitieuze doelstelling van 30% CO₂-reductie in 2020

ten opzichte van 1990 gaan halen. Dit wordt nog een hele kluit, tenzij er straks een frisse wind door de provincie waait.

Dat duurzaamheid geld bespaart en oplevert daarvan is D66 overtuigd. De transitie naar een circulaire economie is in volle gang. Dit jaar zijn er door de hele gemeente 150 nieuwe plastic afvalcontainers geplaatst. Als wij allemaal ons plastic afval gescheiden inleveren, vormt dit een extra bron van inkomsten voor Meerlanden. Immers zij hoeft dan minder afval zelf te scheiden en houdt ook minder restafval over. Meerlanden heeft dit jaar € 1 miljoen aan dividend uitgekeerd, een half miljoen daarvan bestemd voor Haarlemmermeer, de andere helft voor andere gemeenten die ook aandeelhouder zijn. Als de winst onder andere door plasticafvalinzameling in de toekomst verder zal stijgen, wanneer en hoe kunnen onze inwoners dit straks gaan merken in hun portemonnee? Of gaan we met deze extra opbrengsten op andere wijze duurzame ontwikkelingen opzetten? Als onze inwoners kunnen meeprofiteren, dan kan deze financiële prikkel versterkend werken en kunnen we het restafval nog verder reduceren en kan Meerlanden nog meer winst maken die onze inwoners terugzien en/of die de gemeente kan inzetten bij het duurzaamheidsbeleid.

Participatie. Vorige week hebben wij het plan van aanpak Participatie ontvangen. D66 heeft dit plan met grote interesse gelezen. Niet alleen in het coalitieakkoord staat dat we mensen willen laten meedenken, meepraten en meebeslissen, dit past ook perfect bij de sociaalliberale waarden van D66. Wij willen inwoners meer laten participeren. Het document is een prima uitgangspunt voor de komende jaren. Er wordt naast het Open Plan Proces voor Hoofddorp Centraal, waarvan de kick-off vorige week een groot succes was, ook ruimte gegeven voor pilots in een aantal wijken en dorpen, zodat inwoners ook daar de mogelijkheid krijgen actief te participeren, onder andere bijvoorbeeld met hulp van buurtplatforms en digitale platforms.

D66 houdt van een transparante overheid en daarbij horen ook transparante overheidsfinanciën. Voor onze inwoners is de begroting nogal een intimiderend document. Het zijn toch ruim 200 pagina's met nog eens 50 extra pagina's met financiële toelichting. Transparante overheidsfinanciën. Dat is wat D66 betreft van groot belang om burgerparticipatie tot een succes te maken. Maar dan wel op een niveau dat hen aanspreekt, op het niveau van de eigen buurt, wijk of dorp.

In Amsterdam-Oost hebben ze een paar jaar geleden een eenvoudige applicatie gelanceerd: de open buurtbegroting. Deze applicatie laat op een simpele kaart zien waar de gemeente per straat, buurt of park haar geld aan uitgeeft. In één oogopslag wordt zo inzichtelijk wat de gemeente, per programma, allemaal doet voor haar inwoners. Dit verschaft inwoners, raadsleden, ambtenaren en andere geïnteresseerden eenvoudig inzicht in de begroting. Andere elementen uit het plan van aanpak Participatie kunnen hier dan vervolgens aan worden gekoppeld. En dan denk ik ook weer aan buurtplatforms of een wijkbegroting of wijkbudget. In Amsterdam-Oost was de proef een succes en de buurtbegroting wordt daar nu ook uitgerold naar andere stadsdelen als Centrum en Zuidoost en ook in Den Haag zijn ze hier mee bezig. Ik zou graag van het college willen weten of het bekend is met deze applicatie, wat het daarvan vindt en of het dit ook zou willen invoeren bij ons in de gemeente. Past een investering daarvoor binnen de huidige begroting voor participatie?

Het Jaar van de Sport is succesvol geweest en wij hopen dat dit sportieve jaar wordt doorgezet. Sporten en gezondheid zijn belangrijk, net als gezond eten en drinken. Op een aantal plekken zijn nu watertappunten verschenen. Wij hopen dat het college hiermee doorgaat, want wij zouden meer watertappunten willen zien in de parken en centra en daar waar onze inwoners buiten sporten. Dit is duurzaam en scheelt bovendien afval, maar bovenal bevordert het een gezonde levenswijze. Kan dit binnen de huidige begroting worden gerealiseerd?

Ten slotte: wij vinden dat er een solide begroting ligt waar we de komende jaren mee aan de slag kunnen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Het woord is aan de heer Van Bezooijen, ChristenUnie-SGP.

De heer VAN BEZOOIJEN: Dank u wel. Als ik mijn bijbel ter hand neem – en ik kan u verzekeren dat dat nogal eens gebeurt – dan lees ik daar op een zekere plaats dat je je geen zorgen moet maken over de dag van morgen omdat elke dag genoeg heeft aan zijn eigen kwaad. En op een andere plaats staat dat je niets aan je lengte kunt toevoegen door je zorgen te maken. En dat plaatst mij direct voor een dilemma. Want in geestelijke zin onderschrijven wij dat natuurlijk als fractie, maar de voorliggende begroting is voor onze fractie zeker niet zorgenvrij.

Ik wil u graag meenemen in een compacte diagonaal naar aanleiding van deze begroting. De gemeente staat voor grote uitdagingen in de komende jaren; dat is al meerdere malen gezegd. De prognose van het meerjarenbeleid is wat betreft het resultaat 2015 en 2016 nog redelijk te noemen. Zonder bezuinigingen gaat het om een min van € 227.000,00 en een plus van € 872.000,00. Maar dat laatste is al vertekend door de meevallende kapitaallasten, door uitgestelde investeringen.

Elders in de rapportage blijkt dat dat we een achterstand hebben in de investeringen in de openbare buitenruimte, dat is ook al langsgelopen: verharding, kunstwerken, kunstgrasvelden, openbare verlichting, bomen, enzovoorts. En dat gaat de komende jaren de kapitaallasten flink laten oplopen. Verder heb ik vanaf deze plaats al eerder genoemd dat de hypotheek die we hebben op de investering vanuit het verleden een zware last legt op de continuïteit van een gezonde financiële situatie. Daarnaast zullen we naar verwachting diverse duurdere financieringen moeten gaan realiseren.

De vooruitzichten van de jaren 2017 en 2018 zoals die op pagina 8 naar voren komen, zijn ronduit zorgwekkend. Voordat er gerekend wordt met het scherper budgetteren en efficiencyopbrengsten praten we over tekorten van iets meer € 5 miljoen in 2017 en iets meer dan € 7 miljoen in 2018. En dat wordt dan op papier gladgestreken met respectievelijk € 2,6 miljoen en € 3,0 miljoen scherper te budgetteren, een heroriëntatietoekstelling van € 1,6 miljoen en € 2,2 miljoen en een onttrekking uit de opgebouwde reserves van € 0,8 miljoen, € 1,9 miljoen om tot een cijfermatige sluiting van de begroting te komen. Het woord uitdaging klinkt ons als een eufemisme. Vooralsnog komt onze fractie tot de conclusie dat er voor die jaren eigenlijk nog geen sluitende begroting is.

Tja, en als je het dan hebt over zulke tekorten, dan vragen wij ons als fractie af of een kleine bijdrage aan de ontwikkeling van een eventuele nieuwe stedenband nu echt teveel gevraagd is. Wij zouden er voor willen pleiten om open te blijven staan voor het ondersteunen van particulier initiatief om in plaats van de stedenband met Hódmezővásárhely een nieuwe stedenband aan te gaan met bijvoorbeeld een Oost-Europese grote stad zoals Timisoara, de stad waar ooit de Roemeense revolutie tegen de dictator Ceausescu in het historische jaar 1989 is begonnen.

Afsluitend en samenvattend zou ik willen aansluiten bij Voltaire die de begroting als volgt heeft gedefinieerd: "een begroting is een methode om zich zorgen te maken nog voordat het geld is uitgegeven in plaats van daarna". En verder: "men kan geen zorgen verdrijven door ze weg te redeneren".

En het is met name daarvoor dat wij het college en alle andere betrokkenen die invulling aan deze begroting moeten geven en die daarin een taak hebben veel wijsheid en zorgvuldigheid toewensen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Vonk, PvdA.

De heer VONK: Dank u wel. Het wordt een lastig jaar, 2015. De extra taken die de gemeente gaat uitvoeren voor minder geld dan de rijksoverheid hier tot nu toe aan besteedde. Taken die per 1 januari a.s. overgeheveld worden. Taken op het gebied van jeugd, zorg, werk en inkomen moeten over negen werkweken door de gemeente ingevuld zijn. Het is een grote operatie die alle aandacht vraagt. De gemeente moet er klaar voor zijn, de inwoners moeten er zo weinig mogelijk van merken. En als ze wat merken, dan moet het een verbetering van de dienstverlening zijn. Dat kan, want de gemeente staat dicht bij de inwoners dan het rijk. De gemeente Haarlemmermeer ligt met deze transitie geluk-

kig op koers. Contracten zijn vóór 1 november jl. afgesloten met tientallen partijen en afspraken zijn gemaakt om alles goed te laten verlopen. Er zullen ongetwijfeld dingen misgaan in de uitvoering, dat is niet te vermijden bij een zo grootschalige operatie.

De Partij van de Arbeid ziet wel dat ons college de klus uiterst serieus neemt. Wij zien dat de betrokken ambtenaren alles in het werk stellen om van de transitie van het sociaal domein in 2015 een succes te maken. Maar heeft het college de risico's goed in kaart gebracht en zijn er voldoende beheersmaatregelen genomen voor als het dan toch misgaat?

Het wordt een lastig jaar, 2015. Vooral voor de mensen die het toch al niet te breed hebben. Bezuinigingen door de rijksoverheid, verhoogde kosten van levensonderhoud, werkloosheid zullen vooral de minima treffen. Wij vragen ook in 2015 aandacht voor een goed minimabeleid.

Wij vragen speciaal aandacht voor de vele ZZP'ers die ook in Haarlemmermeer vaak in een moeilijke positie verkeren. De Partij van de Arbeid zal zich blijven inzetten voor de zwaksten in de samenleving. Het wordt een lastig jaar, 2015. En dan vooral de jaren daarna. De Programmabegroting tot 2018 laat zien dat de inkomsten van de gemeente niet toenemen of zelfs af kunnen nemen. En dat terwijl er vanaf 2017 meer onvermijdbare kosten op Haarlemmermeer afkomen. Dat zijn kosten waar weloverwogen voor is gekozen, zoals de omlegging van de A9. Als we niks doen, heeft Haarlemmermeer vanaf 2017 geen sluitende begroting meer. De oplossing die gekozen is, is het instellen van een financiële egalisatiereserve. Een reserve die in 2015 en 2016 wordt opgebouwd door nu scherper te budgetteren. En deze reserve wordt in de daaropvolgende jaren ingezet om het te verwachten gat te dichten. De PvdA vindt de egalisatiereserve op zich een goed middel: de broekriem wordt nu aangehaald om later niet tekort te komen.

U kent de Partij van de Arbeid als pleitbezorger van een solide financieel beleid. Wat de PvdA zorgen geeft, is het scherper budgetteren zoals het college voorstelt zonder echt taken en doelstellingen te beperken. De nodige heroriëntatie wordt nu al naar de voorjaarsrapportage 2015 doorgeschoven. Wij denken dat daarmee de tot nu toe vaak voorkomende overschotten op de jaarrekening tot het verleden gaan behoren. Is het college ook niet bang dat in de komende jaren op deze manier negatieve jaarresultaten op ons af komen? Het financiële solide beleid wordt minder solide. Vindt het college ook niet dat we met deze meerjarenbegroting een gok doen op een onzekere toekomst?

Het wordt een lastig jaar, 2015. Maar de PvdA is er blij mee dat de lasten niet op de inwoners van onze gemeente worden afgewenteld. Onroerendezaakbelasting en andere heffingen worden niet met meer dan de inflatiecorrectie verhoogd. De parkeertarieven zullen ook na een verhoging ronduit laag blijven in Haarlemmermeer; slechts de begraafrechten worden nog eenmaal beperkt verhoogd. Zo is dat enkele jaren geleden afgesproken om deze rechten kostendekkend te maken.

Het wordt een lastig jaar, 2015. Maar ons college zit na een halfjaar wel stevig in het zadel. De plannen staan voor een groot deel in de steigers. De ontwikkeling van die plannen en de besluitvorming zal zeker nog gezonde discussies opleveren in de raad en wij kijken daar naar uit. Deze begroting geeft de PvdA het vertrouwen dat Haarlemmermeer zich wel door 2015 heen zal slaan, sterker nog: dat Haarlemmermeer ook in 2015 een succesvolle gemeente zal zijn. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Het woord is aan EEN Haarlemmermeer. De heer Spijker.

De heer SPIJKER: Dank u wel. EEN Haarlemmermeer heeft de begroting van het nieuwe college met interesse doorgenomen en we hebben de volgende opmerkingen daarop.

Er wordt melding gemaakt van een evenredige besparing in de bestuurs- en ondersteuningskosten. Maar de griffie heeft al zeer ingeleverd op haar budgetten en er mag niet worden gekort. Overige besparingen moeten worden gezocht in de ambtelijke activiteiten die door structurele participatie van de inwoners in processen kunnen worden verbeterd.

Over jeugd: in de eerste maanden van 2014 is de overlast van hangjongeren in Haarlemmermeer weer toegenomen. Dit moet structureel worden aangepakt. Zie onze motie: maak de straat een vindplaats voor jeugdproblematiek.

Het sociale domein. De stapelingseffecten: dit is een groot risico. Met de huidige gegevens is er al een aantal huishoudens met meerdere problemen bekend, dus laten wij in het sociaal domein vooral aandacht schenken aan structurele oplossingen.

Economische zaken en ruimtelijke ordening. Leegstand zal de komende jaren eerder toenemen dan afnemen, dus een oplossing kan zijn het opzetten van bedrijfsinvesteringszones (BIZ). Neem bijvoorbeeld De Weeren in Zwanenburg. Er is daar een behoorlijke leegstand en in samenwerking met de ondernemersverenigingen, ondernemers en gebiedsontwikkelaars, kan dit kansen bieden. Wij verzoeken het college om eens naar de mogelijkheden voor de ontwikkeling van een BIZ te kijken.

Gebouwen niet voor openbare dienst. Hierbij is onze mening dat gebouwen die niet een maatschappelijke doel hebben en niet rendabel zijn, moeten worden afgestoten. Wij verzoeken de portefeuillehouder om snel met de analyse van het onrendabel vastgoed te komen.

Dan hebben we nog extra budget voor beheer en groot onderhoud wegen. Doordat bijvoorbeeld nu de omlegging van de A9 wordt aangelegd en straks Park21 en de ontwikkeling van het Raadhuisplein, hebben deze projecten een grote impact en slijtage op de lokale wegen. Er komt dus ook een extra last voor beheer en onderhoud. Wij vragen het college deze kosten nauwkeurig te monitoren en ook voor beheer en onderhoud strak bij te houden. Ik weet dat het achteraf wordt meegenomen, maar ik weet ook dat beheer en onderhoud strak in zijn vel zit qua budgetten en dat kan soms erg lastig zijn, dus als dat ruimer kan, is dat erg prettig.

We leveren meer diensten digitaal via multi-channel en cross-channelsystemen, maar uit onderzoek blijkt dat de digitale sociale dienst de afstand tot de gebruikers vergroot in Haarlemmermeer. Dus de gemeente zou eigenlijk conventionele processen moeten gebruiken om letterlijk meer fysiek bij de burger te staan voor informatie en activering. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. De volgende spreker is de heer Beusenberg van Sociaal Rechts Haarlemmermeer.

De heer BEUSENBERG: Dank u wel. Voorzitter, de door het college aangeboden Programmabegroting 2015-2018 ziet er zoals vanouds op het eerste gezicht goed onderbouwd en degelijk uit.

Uit de media komt de laatste tijd naar voren dat het college van de gemeente Haarlemmermeer eigenlijk een voorbeeldfunctie voor andere gemeenten vervult. Als lid van de VVD ben ik het daarmee volledig eens. De financiële structuur van onze gemeente is stabiel en is om door een ringetje te halen. De commissaris van de Koning, de heer Remkes, is dan ook meer dan tevreden over het reilen en zeilen van onze gemeente. Integriteit, helderheid, transparantie en openheid staan hoog in het vaandel van het college dat al jaren door de VVD wordt geleid. Maar wat zijn die woorden waard als je eerst als VVD-college een forensisch accountantsonderzoek laat aanvangen dat € 100.000,00 kostte met als reden om duidelijkheid te verkrijgen over verschillende grondtransacties en ontwikkelingslocaties om vervolgens het lopende onderzoek naar bepaalde locaties te laten stoppen omdat er stront aan de knikker dreigt te komen? De net in 2007 aangetreden en huidige burgemeester en voorzitter van onze raad raadde de raad de voortzetting van het forensisch accountantsonderzoek ten stelligste af en de meerderheid volgde het advies van de voorzitter van de raad slaafs op. Daarom sta ik nu hier als fractievoorzitter van Sociaal Rechts Haarlemmermeer en lid van de VVD met de missie om misstanden binnen de gemeente Haarlemmermeer en de VVD aan de kaak te stellen. Na langdurige afwezig te zijn geweest door mijn heupoperaties ben ik nu weer present.

Zoals ik al eerder aangaf, ziet de door het college aangeboden Programmabegroting er op het eerste gezicht degelijk en goed onderbouwd uit. Of er uiteindelijk lijken uit de kast dreigen te gaan komen, zal de toekomst uitwijzen. De tijd zal het leren. Echter de fractie van Sociaal Rechts Haarlemmermeer gaat hier wel degelijk van uit. Als trots lid van de VVD ben ik er ook bang voor. Net zoals de fractie van Sociaal Rechts Haarlemmermeer. Maar gelukkig is de VVD, ondanks dat ik mij heb aangemeld omdat de VVD teveel negatief in de media verschijnt met zaken zoals fraude en corruptie en dat ik daar iets aan wil doen, blij met mijn lidmaatschap, zo laten ze vanmiddag weten: "De VVD kan niet bestaan

zonder de betrokkenheid en steun van mensen zoals u. Daarom danken wij u hartelijk voor uw aanmelding als lid". Nou voorzitter, daar moet op gedronken worden!

Dan nu de begroting in vogelvucht.

Sociaal Rechts Haarlemmermeer steunt het duurzaamheidsbeleid van het college en vindt het meer dan nodig om alles in het werk te stellen om duurzame energie op te wekken op welke manier dan ook. Ook als dit de burgers van Haarlemmermeer geld gaat kosten.

Sociaal Rechts Haarlemmermeer wil graag investeren in de jeugd, want de jeugd schijnt de toekomst te hebben. Wat Sociaal Rechts Haarlemmermeer betreft een zo gezond mogelijke toekomst mede door schoon opgewekte energie.

De VOORZITTER: Bij interruptie. De heer Meijer, Forza!

De heer MEIJER: Ja, ik ben een tijdje weggeweest en zo gebeuren er dan dingen om je heen, maar hoor ik het nu goed dat de VVD in Haarlemmermeer er een zetel bij heeft? Dat mag ik toch niet hopen, mijnheer Beusenberg?

De heer BEUSENBERG: Nee, geen zetel erbij. Ik blijf fractievoorzitter van Sociaal Rechts Haarlemmermeer, dat is de schone tak van de VVD, en daarom blijven wij zo.

Ik heb nog een vraag aan u, mijnheer Meijer. U bent net twee zetels verloren en ik moet ook mijn excuses aanbieden aan de heer Heimerikx, want ik zag allemaal gebakjes staan met 50 er op en ik dacht: die moet ik niet. Want ik dacht dat we een ouderenpartij erbij kregen van die twee overlopers van Forza! Dus ik ga zo meteen een heerlijk gebakje van u nuttigen, want ik schrok me dood en dacht echt: dat gaat toch niet gebeuren! Je ziet al die narigheid in Zandvoort met die ouderenpartijen.

De VOORZITTER: Bij interruptie. De heer Heimerikx, HAP.

De heer HEIMERIKX: Mijnheer Beusenberg, u kent mij heel lang en ik ken u ook al heel lang, dus wat dat betreft. De 50 had ik eerst willen betitelen als: ik ben 50 jaar en ben nog jong en kan nog mee, maar dan ben ik niet integer. Het was 50 jaar huwelijk met Anneke. Ik zou zeggen: u kent mij, ik ken u, geniet van het gebakje.

De VOORZITTER: Gaat u verder met uw betoog.

De heer BEUSENBERG: Dank u wel. Het sociaal domein. Onze samenleving staat voor een grote uitdaging daar waar het gaat om sociale aspecten. We hebben alles onder controle, zo laat het college via de media weten, maar is dat zo? Gezinnen leven tegenwoordig op straat, de wethouder doet er alles aan om deze gezinnen te helpen en dat juichen wij als Sociaal Rechts Haarlemmermeer toe, maar tot die tijd leven onze inwoners dan nog steeds op straat. Sociaal Rechts Haarlemmermeer hoort graag van de wethouder dat deze problemen zijn opgelost en dat er voldoende opvang is gerealiseerd om ook in de toekomst de in problemen gekomen gezinnen de helpende hand te kunnen bieden.

Onze partij is geconfronteerd met de gevolgen van plotselinge veranderingen in een mensenleven. Maar onze partij is ook geconfronteerd met de gevolgen van vernoemde veranderingen. Na vele maanden van miscommunicatie tussen de gemeente en instanties wil het maar niet lukken om een hulpbehoevende een aangepaste fiets aan te bieden. Maar na één keer een negatief bericht hierover op Facebook te plaatsen, nam de gemeente binnen drie minuten contact op met de familie. Het heeft alleen nog niet geleid tot een daadkrachtige aanpak. Dus het verhaal van het college dat alles tot nu toe onder controle is, klopt nog niet echt. Sociaal Rechts Haarlemmermeer maakt zich dan ook grote zorgen over wat er vanaf het nieuwe jaar te gebeuren staat.

De bedoeling van Sociaal Rechts Haarlemmermeer is zeker niet om het college als schuldige aan te wijzen als er zaken niet goed gaan. Waar gewerkt wordt, worden immers ook fouten gemaakt. En dat

mag. Sociaal Rechts Haarlemmermeer zal het college dan ook volledig steunen daar waar het nodig is.

De VOORZITTER: Mijnheer Beusenberg, u bent over uw spreektijd heen.

De heer BEUSENBERG: Ik ben zo klaar, voorzitter.

Over participatie: Sociaal Rechts Haarlemmermeer ontving een brief van oud-wethouder Lex Auer van de VVD waarin hij de raad oproept om mee te denken of steun te willen verlenen aan de plannen om het Van Stamplein gezelliger en aantrekkelijker te maken. De voorzitter van Sociaal Rechts Haarlemmermeer heeft de heer Auer gebeld om hem de steun van Sociaal Rechts Haarlemmermeer toe te zeggen. Niet omdat de heer Auer ook een VVD'er is net zo als ik, maar omdat Sociaal Rechts Haarlemmermeer het een goed idee vindt. Sociaal Rechts Haarlemmermeer roept hierbij alle fracties op om steun te geven aan deze partij, maar dat werkt volgens Sociaal Rechts Haarlemmermeer alleen als er door de gemeente ook daadwerkelijk gehoor aan wordt gegeven.

De fractie van Sociaal Rechts Haarlemmermeer is dan ook van mening dat het Van Stamplein er gezelliger mag uit zien en daar past een mooie fontein zoals voorgesteld prima in.

Dan had ik nog wat over bezuinigingen en de stofkam, wat gegarandeerd narigheid zou opleveren, maar dat doe ik niet. Dank u wel voor de tijd.

De VOORZITTER: Dank u wel. Het woord is aan de CDVP, mevrouw Van der Helm.

Mevrouw VAN DER HELM: Dank u wel. Het wordt wel lastig om u mee te nemen in mijn bijdrage na de dolkomische act van collega Beusenberg en alle wisselingen in de raad wie nu bij welke partij hoort. Maar goed, ik ga een poging wagen.

Bij de behandeling van de Voorjaarsrapportage in juni van dit jaar was de verwachting naar de nu gepresenteerde Programmabegroting 2015-2018 hooggespannen. De CDVP was toen al op zoek naar de uitwerking van het collegeprogramma Krachtig Haarlemmermeer, samenwerken op met name de decentralisatie van de zorg die nu rap op ons afkomt. De voorliggende Programmabegroting levert ten opzichte van de in de voorjaarsrapportage uitgesproken wensen van het college enige verrassingen op. Ik kom hier later op terug.

Ja, voorzitter, en dan blijkt dat de titel van het collegeprogramma nog gesmeed moet worden door de collegepartijen. Het is de wens van dit college om krachtig te zijn en eendrachtig te worden in de samenwerking, maar het is voor de CDVP nog een schuchter en schutterig aftasten van elkaar. Daardoor hebben wij als raad een overzicht van maatregelen die het college wil nemen gezien wat betreft de decentralisatie van het sociaal domein, maar we zien geen concrete uitwerkingen. We hebben nog een kleine twee maanden te gaan, we hebben een raamwerk met handvatten, maar geen concrete uitwerkingen. Onze grootste zorg blijft dan ook de gevolgen van de decentralisatie in het sociaal domein en niet alleen vanuit het financieel perspectief. In de begroting wordt terecht al een fors bedrag gereserveerd voor deze programmakosten. Inhoudelijk lezen we al iets over de aanpak van de Meerteams, voorheen sociale teams, wat door de CDVP van harte wordt ondersteund. Uitgangspunt blijft dat zoveel mogelijk mensen participeren in onze samenleving. Juist voor de zwaksten onder ons vereist het extra aandacht. We denken aan onze inwoners die door het kwijtraken van hun baan, echtscheidingen en andere zaken in financiële problemen komen. De consequenties zijn vaak ingrijpend: verlies van een dak boven het hoofd, tijdelijk of voor langere tijd. Dat gaat je niet in de koude kleren zitten. De afgelopen tijd zijn zowel raad als college door diverse inwoners van hun situatie op de hoogte gebracht en we erkennen met z'n allen dat er een probleem is. Wat gaan we concreet op de korte en op de lange termijn aan dit maatschappelijk probleem doen? Voor die mensen die acuut zonder een dak boven hun hoofd komen te zitten, menen we dat er een extra noodoplossing moet worden gezocht. We dienen daarvoor de motie bed, bad en broodhuis in.

We denken ook aan andere mensen die de komende tijd onze zorg nodig hebben: de vrijwilligers en mantelzorgers die door de decentralisatie van de zorg nu echt voor een uitdaging komen te staan. Die mensen hebben geen vak geleerd, maar ze willen omzien naar anderen en omzien naar een ander kun je niet afdwingen, dat kun je niet leren.

De komende jaren zal veel worden gevraagd van het gemeentebestuur om met deze Programmabegroting de risico's en ambities zo te managen dat er een stabiel beleid staat om tegen stormen bestand te zijn, want dat worden het in het sociaal domein.

De CDVP is het eens met de voortdurende focus op een kwalitatief hoogwaardige dienstverlening aan burgers en bedrijven en constateert dat deze ambitie wordt losgelaten. Is na alle jarenlange kritiek deze taak volbracht ondanks behoorlijke reductie van de personeelsformatie van de ambtelijke organisatie?

Met de voorliggende sluitende meerjarenbegroting, waarin ook de opbouw van een behoedzaamheidsreserve wordt overgeheveld naar een egaliseringsreserve, ligt er een basis voor de komende jaren, maar de CDVP is van mening dat deze fundering op meerdere fronten zijn kwaliteit zal moeten tonen in de komende jaren. Wij zullen daarin de portefeuillehouder ook scherp houden.

Dan over sport. Sport heeft als doel te zorgen dat zoveel mogelijk inwoners kunnen deelnemen aan activiteiten. Sport is een van de gebieden waar mensen zich moeten kunnen ontplooiën. Wij hebben zowaar het jaar van de sport gehad. En nu steekt het de CDVP dat deze wethouder dit Jaar van de Sport niet aangrijpt om alle inwoners te leren zwemmen. Dus nogmaals in de herhaling onze aangehouden motie "zwemmen of verzuipen". Ik ben benieuwd hoe de collega's hierover denken.

Ook dit jaar geven we aan waarom de harmonisatie van de parkeertarieven niet aan de orde is, maar dat het uitgangspunt is en blijft: het hanteren van parkeertarieven bedoelt het parkeren te reguleren, waarbij de tarieven worden bepaald op het niveau dat deze kostendekkend moeten zijn. Uiteraard is de discussie welke kosten daarbij in aanmerking zouden moeten worden genomen relevant.

Voorzitter, afrondend: de CDVP voorziet zware tijden en is van mening dat in deze begroting nieuwe ambities liggen ten opzichte van de openbare ruimte, veel onzekerheid over de zorgaanpak van de decentralisatie en het grote optimisme van het college dat de genomen maatregelen voldoende zullen zijn. De CDVP zal zorgen dat zij de komende jaren het college hierin scherp gaat houden en denkt uiteraard ook mee aan oplossingen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mevrouw Sedee, ik neem aan dat u mogelijk nog iets over moties wilt aankondigen, want het is wel bevorderlijk om dat in eerste termijn te doen, want dan weten alle collega's welke moties in ieder geval mogelijk in discussie komen.

Mevrouw SEDEE: Dank u wel. Ik ben het vergeten te zeggen in mijn bijdrage, maar ik heb nog twee moties. Een motie gaat over het installeren van een kinderraad en een kinderburgemeester, een heel leuke motie dus, warm aanbevolen, en de tweede gaat over de collectieve vrijwilligersverzekering. Ook warm aanbevolen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Ook die moties maken onderdeel uit van de beraadslagingen. Het college zal na de dinerpauze beginnen met de beantwoording in eerste termijn. Ik schors de vergadering tot 19.40 uur.

Reactie college op eerste termijn raad

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering en geef het woord aan wethouder Reneman.

Wethouder RENEMAN: Dank u wel. We hebben net de eerste termijn van de raad gehad en ik denk dat de heer Meiland heel goed de positie van deze gemeente in financiële zin samenvatte. We staan

er goed voor, maar niemand leunt achterover in gemakzucht en kijkt naar de toekomst zonder dat er risico's zijn.

De ambities van het collegeprogramma zijn doorvertaald in financiële zin en dat betekent dat u in sommige gevallen nog niet de volledige ambities ziet uitgeschreven, maar wel in financiële zin ziet doorvertaald. Voor sommigen van u is dat dan een teleurstelling, maar voor anderen van u zijn dat de financiële kaders waarlangs we gaan werken; de financiële kaders waarvan ik overigens constateer dat die breed in deze raad worden gedeeld, namelijk niet teveel lastenstijging, liefst zonder inflatie, voor het college een harde voorwaarde, goed letten op het geld, het weerstandsvermogen op orde houden en ook letten op de schuldenpositie.

Dat laat onverlet dat het college een aantal investeringen doet: openbare ruimte, duurzaamheid, sportvoorzieningen, bereikbaarheid op peil houden en de financiële invulling van het sociaal domein. Voor zover het noodzakelijk is om daar een inleidende bespiegeling op te geven, dan kenmerkt deze Programmabegroting zich door relatief weinig financiële overwegingen binnen de raad. Dus ik wou het hier bij laten en nu de stap nemen naar mijn eigen portefeuille Financiën en de detailvragen neem ik door per inbreng.

De VOORZITTER: Bij interruptie. Mevrouw Mulder, GroenLinks.

Mevrouw MULDER: Voorzitter, ik hoor de portefeuillehouder zeggen dat er weinig financiële overwegingen zijn van de raad. Ik wil graag dat hij verduidelijkt wat hij daar precies mee bedoelt.

De VOORZITTER: Wethouder Reneman.

Wethouder RENEMAN: Ik heb de Programmabegroting ook in voorgaande jaren meegemaakt en dan hadden we toch iets meer vragen voor de wethouder van Financiën. Dat is de enige nuchtere constatering die ik doe. That's it.

De VOORZITTER: Mevrouw Mulder, GroenLinks.

Mevrouw MULDER: Voorzitter, dan zeg ik tegen de portefeuillehouder: wat niet is, kan vanavond zeker nog komen.

De VOORZITTER: Wethouder.

Wethouder RENEMAN: Daar verheug ik mij nu al op.

Voorzitter, ik kom bij het CDA en in eerste instantie viel het het college op dat een partij die toch heel erg dicht bij het vorige college zat de constatering deed dat een groot deel van het beleid dat het vorige college heeft uitgevoerd ook door dit college wordt uitgevoerd, het meest kritisch was van alle oppositiepartijen, dus dat vonden wij een mooie constatering. Interessant ook.

De VOORZITTER: Bij interruptie. Mevrouw Sedee, CDA.

Mevrouw SEDEE: Wat een vreselijke doodoener is dat, zeg! We hebben gezegd dat we juist blij zijn met het gedeelte waar het oude beleid doorgaat en we hebben geconstateerd dat we toch wel erg weinig voorstellen hebben gehad op het gebied van verandering van beleid of misschien wel heel creatief bedacht nieuw beleid. Dat is wat ik heb gezegd.

De VOORZITTER: Wethouder.

Wethouder RENEMAN: Ja en ik zeg iets anders en ik constateer ook iets anders.

Voorzitter, het CDA stelt voor om een onderzoek te doen naar de bereikbaarheid in de Westflank. Daar heeft u ook een motie toe ingediend. Wat het college betreft is de inhoud van de motie geen enkel bezwaar. Wij vinden het een goed idee om goed te kijken naar de bereikbaarheid van de Westflank. U weet dat het college daarmee bezig is. Ook al in het kader van het Deltaplan. U zegt dat we eigenlijk niet zouden moeten wachten op de Duinpolderweg, maar er nu al onderzoek naar moeten starten. Nu, dat laatste vinden we niet zo'n heel erg goed idee. Het is wel een goed idee om te kijken welke aanvullende maatregelen er noodzakelijk zijn, maar wat ons betreft doen we dat als er duidelijkheid is over de Duinpolderweg. Die duidelijkheid over de Duinpolderweg is niet alleen of die er komt in het grotere geheel waarin nu wordt gewerkt aan de Duinpolderweg, maar ik heb ook met deze raad over de Duinpolderweg plan B gedeeld, dat misschien wel veel eerder van start zou kunnen gaan. Dus de motie vinden wij een goed idee, de inhoud van de motie vinden wij goed, maar de timing van de motie vinden wij niet zo handig om dat in het uitvoeringsprogramma van het Deltaplan Bereikbaarheid te doen.

U zegt dat wij met een kaasschaafmethode bezig zijn geweest om de bezuinigingen in te vullen. Daar herkennen wij ons niet echt in. We hebben een structurele onderuitputting gezocht. Het was mijn ervaring als raadslid, maar het was vele jaren daarvoor ook al, dat de gemeente eigenlijk steeds geld overhield. Door scherper te budgetteren is het dit college gelukt om in een halfjaar tijd een bezuinigingspakket van miljoenen op tafel te leggen waarmee we de komende jaren een financiële fundering geven aan de meerjarenbegroting.

U zegt dat er geen richting is voor de extra bezuinigingen die nog vanaf 2015 moeten worden ingevuld. Op pagina 11 van de Programmabegroting staat netjes opgesomd in welke richting het college denkt.

De VOORZITTER: Bij interruptie. Mevrouw Sedee, CDA.

Mevrouw SEDEE: Ik begrijp niet zo goed wat u nou zegt, portefeuillehouder. U zegt aan de ene kant dat u niet aan de kaasschaafmethode doet, maar aan de andere kant dat u door scherp te budgetteren hebt gekeken naar de onderuitputting. Ik kan dat niet met elkaar rijmen. Als je aan de ene kant eigenlijk wilt zeggen dat je structureel bezuinigt, zoals dat in het vorige college wél is gedaan, en dan vervolgens zegt dat u niet de kaasschaaf hanteert maar slechts scherper budgetteert, dan kan ik dat niet met elkaar rijmen. Misschien kunt u me dat uitleggen.

Wethouder RENEMAN: Misschien kan ik u daarbij helpen.

Mevrouw SEDEE: Dat vind ik ietwat denigrerend klinken. Ik wil gewoon antwoord.

De VOORZITTER: Wethouder Reneman.

Wethouder RENEMAN: Misschien kan ik duidelijkheid verschaffen. De kaasschaafmethode gaat ervan uit dat je door de gehele begroting van alle posten gewoon een klein deeltje af haalt en daarmee je begroting probeert te realiseren. Wij hebben gekeken naar structurele onderuitputting. Dat is het bedrag dat we ingeboekt hebben en op die manier hebben we geld gevonden. Dat is echt een andere methode dan de kaasschaafmethode.

Dan kom ik bij de VVD. De heer Koster vraagt zich af hoe we als raad de uitgaven in het sociaal domein kunnen beheersen. Natuurlijk draait het sociaal domein, net zoals alle begrotingsartikelen, mee in de PCC-cyclus. Maar goed, 2015 is, dat weten we natuurlijk allemaal, een spannend jaar voor het sociaal domein. Daarom zou het goed zijn, denken wij, om over een halfjaar, in 2015, u een update te geven over de exacte stand van zaken met betrekking tot de uitgaven in het sociaal domein. Aan de hand van de halfjaarlijkse rapportage die we aan u toesturen kunnen we met elkaar in gesprek over hoe het er voor staat.

De VOORZITTER: Bij interruptie. De heer Koster, VVD.

De heer KOSTER: Voorzitter, op zich is dat een goed voorstel. Alleen doet dat alleen recht aan het geld, maar wij hebben ook behoefte aan de kwalitatieve kant van de zaak, hoe wij er inzage in krijgen of de mensen op de juiste manier worden geholpen, of de dienstverleners van de juiste kwaliteit zijn. Een terugkoppeling dus over de inkoop in relatie tot wat er geleverd wordt. Dat willen we kunnen terugvinden. Misschien komt uw collega daar nog op terug, want uiteindelijk is het geld maar één aspect en wij hebben ze alle drie benoemd.

De VOORZITTER: Wethouder.

Wethouder RENEMAN: Dan heb ik mij misschien onzorgvuldig uitgedrukt, maar ik bedoel alle drie.

U vroeg zich ook af waarom er geen dalende lijn zit in de begrotingspost van het sociaal domein. Dat komt omdat we bij invoering in 2015 uitgaan van de evenwichtssituatie. Daarmee bedoel ik dat de uitgaven van de gemeente in lijn zijn met de inkomsten die we van het rijk krijgen. Moeten we nou extra uitgaven doen, dan zullen die bovenop de huidige begrote artikelen komen.

De heer Van Dijk van Forza! vroeg zich af hoe het stond met de lasten voor burgers en bedrijven. Het college gaat een programma starten om de administratieve lasten voor burgers en bedrijven te verlagen. Dat zullen we doen aan de hand van een nulmeting die in 2015 gaat plaatsvinden. Dan weten we precies welke lasten we over burgers en bedrijven uitstorten. Dan zetten we daar een bezuinigingsprogramma op, zodat die zullen dalen. Dat is het plan van het college en voorstellen daartoe komen in de loop van 2015 naar uw raad.

Dan kom ik bij de heer Rip van de HAP: dank voor de complimenten voor de leesbaarheid van de Programmabegroting. U vroeg aan het college wat wij nou doen aan het lokaal openbaar vervoer. U weet dat we in het collegeprogramma hebben afgesproken dat we in de loop van 2015 een onderzoek zullen doen naar het ontsluiten van de kernen met het openbaar vervoer. Dat komt naar u toe. Op dit moment is het college in gesprek met de Stadsregio Amsterdam, voortdurend in gesprek, om onze kernen ontsloten te houden met het openbaar vervoer. Dat gaat nu via R-net en aansluitende busvoorzieningen, maar we hebben in het collegeprogramma afgesproken te kijken wat we daar bovenop nog zouden kunnen doen. Dus dat komt naar u toe.

Mevrouw Mulder van GroenLinks vraagt zich af of we bij het sociaal domein niet de verkeerde volgorde hanteren: besluitvorming over de verordening, het uitvoeringsprogramma en wat we nu aan geld reserveren. Ik heb net in reactie op de heer Koster ook al gezegd dat we in de begroting van de evenwichtssituatie uitgaan. Dat is de eindsituatie en dat hebben we begroot. En als dan bij de bespreking die over het sociaal domein gaat komen de vraag is welke ruimte er in de begroting is om extra geld uit te geven, dan zal dat altijd volgens het principe "oud voor nieuw" zijn. Dus als er voor het sociaal domein extra gelden voor 2015 of verder gereserveerd moeten worden, dan zal dat zijn met oud voor nieuw.

De VOORZITTER: Bij interruptie. Mevrouw Mulder, GroenLinks.

Mevrouw MULDER: Voorzitter, de onderliggende vraag over die omgekeerde volgorde die ik daar ook aan het college bij heb gesteld, was niet alleen de financiële ruimte, maar ook of er überhaupt nog ruimte voor ons is om ten aanzien van de besteding van die geoormerkte gelden op het moment dat dat voorstel komt onze voorkeur uit te spreken en er mutaties in aan te brengen.

Wethouder RENEMAN: Ik hoor net van collega Horn dat hij daar ook op zal ingaan, maar er is natuurlijk altijd ruimte voor de raad om de Programmabegroting bij de voorjaarsrapportage op een andere manier in te zetten. Die ruimte heeft u altijd.

Dan kom ik bij de heer Meiland van D66. U zei dat we behoedzaam moeten omgaan met de behoedzaamheidsreserve. In het collegeakkoord is de afspraak gemaakt dat wij de behoedzaamheidsreserve ongeveer halverwege deze periode niet meer voor andere zaken willen inzetten dan voor de werkvloer. Dus als wij de behoedzaamheidsreserve over twee jaar inzetten, dan zal het alleen maar zijn aan de werkvloer. We hebben natuurlijk bij de besluitvorming die in 2014 heeft plaatsgevonden geld gevraagd voor de inrichting van de organisatie voor 2015. Daar heeft u al over besloten, dus een deel van de behoedzaamheidsreserve wordt op dit moment uitgegeven aan organisatiekosten. Dat is ook noodzakelijk omdat wij van het rijk niet alle invoeringskosten vergoed krijgen. Maar in het collegeakkoord staat dat wij halverwege deze periode de behoedzaamheidsreserve alleen maar zullen inzetten ten behoeve van de werkvloer en dat is ook de afspraak die financieel wordt uitgewerkt.

U vroeg ook nog naar de open buurtbegroting in Amsterdam, de ervaringen in Amsterdam-Oost. Het college is op dit moment al in overleg met Amsterdam-Oost. Er is ook geld gereserveerd om dit ook in Haarlemmermeer verder in te voeren. We verwachten dat dat in de loop van 2015 gaat gebeuren. We maken elk jaar een begrotingskrant waarin precies voor burgers staat hoe de begroting uitpakt. Misschien is een krant voor veel bewoners een goed middel, maar voor anderen is dat een beetje oubollig, dus dit is een prachtige manier om wat meer transparantie te brengen in de uitgaven van de gemeente.

De heer Van Bezooijen van de ChristenUnie-SGP maakt zich zorgen over de kapitaallasten, over de schuldenlast van de gemeente. Dat doet het college ook, vandaar dat we in de kapitaallasten in de meerjarenbegroting extra geld reserveren. We gaan ervan uit dat we de komende jaren niet meer zoveel kort kunnen lenen. Kort lenen betekent ook dat je relatief lage rentelasten hebt, voor de gemeente de laatste maanden zelfs een negatieve rentelast, wat betekent dat we geld erbij krijgen als we geld lenen. Op zich is dat een mooie situatie, maar we gaan er in de meerjarenbegroting niet van uit dat dat de situatie voor de komende vier jaar zal zijn. Dat deed het vorige college in de meerjarenbegroting overigens wel, dus daar zit een meer voorzichtige raming van de kapitaallasten. Overigens verwacht ik niet dat de rente de komende jaren heel snel zal stijgen.

Dan kom ik bij de heer Vonk van de PvdA. Hij zegt terecht: u gaat nu scherper begroten en dat betekent dat u straks aan het eind minder over heeft, waardoor de kans dat u straks negatief uitkomt groter wordt. Dat is zonder meer zo. Dat betekent ook dat er scherper gestuurd moet worden, maar eigenlijk gebeurt dat al als je de onderuitputting uit de begroting haalt. Want als iemand dan over zijn kostenposten heen gaat, dan moet hij toch terug naar het college om te vragen om extra geld, terwijl als er veel lucht in de begroting zit, je natuurlijk wat ontspannener voor je beleid kunt uitgeven. Dus die strakkere sturing volgt ook wel een beetje vanuit dat scherpere begroten.

De heer Spijker van EEN Haarlemmermeer heeft aandacht gevraagd voor onrendabel vastgoed. Wij zijn ermee bezig om in de portefeuille Vastgoed precies in kaart te brengen wat we aan vastgoed hebben, wat daar rendabel en onrendabel van is, en wat we dus zouden kunnen verkopen. Daarvoor komen we in de loop van 2015 met plannen.

Voorzitter, ik denk dat ik hiermee de vragen van de raad over de punten die in mijn portefeuille zitten heb afgehandeld.

De VOORZITTER: Dank u wel. Wethouder Nederstigt.

Wethouder NEDERSTIGT: Dank u wel, voorzitter. Haarlemmermeer koerst af op een circulaire samenleving, waarbij we streven naar nieuwe, innovatieve economische invalshoeken. Een samenleving waarbij alle facetten van het gebruik van water, energie en grondstoffen opnieuw onder de loep worden genomen. Het uitgangspunt van het nieuwe programma "Ruimte voor Duurzaamheid 2.0" is de opbouw van deze circulaire samenleving en een versterking met de inwoners, de bedrijven en de kennisinstituten, waarbij zo veel mogelijk innovatie in de praktijk wordt toegepast. Technische innovatie, maar ook innovatie in samenwerking. Want als je praat over een circulaire economie, dan praat je

ook over nieuwe ketens en nieuwe samenwerkingsvormen. Het verder reduceren van de uitstoot van CO₂ zal natuurlijk centraal staan bij dat geheel.

De VOORZITTER: Bij interruptie. Mevrouw Sedee, CDA.

Mevrouw SEDEE: Ik weet niet zo goed waar dit over gaat. Gaat dit over het stuk waar u nog mee komt en dat wij nog niet hebben gezien of is dat een beetje preluderen op uw antwoorden op alle bijdragen die zijn geleverd? Want ik ben nu, eerlijk gezegd, een beetje de weg kwijt. Het klinkt allemaal heel mooi, maar volgens mij hebben we dat stuk nog helemaal niet. Of vergis ik me daarin?

De VOORZITTER: Wethouder Nederstigt.

Wethouder NEDERSTIGT: Voorzitter, ik begrijp het ongeduld om met duurzaamheid verder te gaan, maar ik was nog niet zo ver. Mijn volgende zin had namelijk geluid: het plan voor 2014-2018 gaat dieper in op de integratie op alle fronten. GroenLinks noemde het al. Wij hebben er een andere kreet aan gegeven: economische duurzaamheid, ecologische duurzaamheid en sociale duurzaamheid. Daar zal het plan dat weldra bij u komt over gaan. Dat is niet een plan dat alleen maar is belegd bij de wethouder Duurzame economische ontwikkeling. Als je praat over de circulaire samenleving, praat je over duurzaamheid op alle fronten. Je hebt het dan bijvoorbeeld ook over een andere manier van omgaan met beheer en onderhoud. We zullen dat in ieder geval binnenkort naar u toe brengen.

Wat is hiervan nou eigenlijk het doel? Ervoor te zorgen dat onze samenleving niet meer schade aanricht dan hij kan dragen.

De VVD vroeg of er haalbare doelstellingen in staan. Vanzelfsprekend, zou ik bijna zeggen. Sterker nog: wij borduren voort op de doelstellingen die wij ook in de vorige periode hebben gesteld. Vanaf 2011 hebben wij deze genoteerd. We hebben ze ook gemonitord en we hebben ook kunnen zien dat alle doelstellingen op één na, wat kwam door een kruising van onze wegen met de provincie, ook zijn gehaald.

De VOORZITTER: Bij interruptie. De heer Koster, VVD.

De heer KOSTER: Precies waar de schoen een beetje wringt, is dat wij via het klimaatbeleid van het vorige college ambities hebben neergelegd, die ook aansluiten bij de landelijke en soms zelfs wereldwijde ambities en afspraken, maar dat dat wel iets is dat wat ons betreft in dit plan geborgd moet worden. En als iets niet haalbaar is, dan zult u wel iets extra's moeten hebben in uw plan om te kunnen compenseren als er een keer iets niet doorgaat. Ik denk dat dat een van de dingen is die bij het vorige plan ontbrak. Als er ergens een keer een streep door gehaald wordt, dan loop je eigenlijk een achterstand op, want we moeten nu constateren dat we onze klimaatdoelen niet gehaald hebben.

De VOORZITTER: Wethouder.

Wethouder NEDERSTIGT: Voorzitter, ik refereerde er al aan: alle doelstellingen hebben we gehaald behalve die ene waar windenergie een rol speelde, doordat de provincie daar onderweg een andere koers in heeft gevaren. We hebben ook gezegd naar een plan B op zoek te gaan. Overigens hebben we onderweg ook een paar keer projecten moeten bijbuigen omdat die doelstellingen niet werden gehaald. Daar was het hulpmiddel, de monitor, ook erg bruikbaar voor.

Wat gaan we doen? We gaan vooral faciliteren, stimuleren, aanjagen, investeren en meehelpen bepalen.

Het CDA sprak over een duurzaamheidsindex. Nou heb je heel veel indices en iedere index heeft weer een eigen mandje, maar deze index is gebaseerd op cijfers van voor medio 2011. Daar konden nog niet eens de effecten van het duurzaamheidsplan van het vorige college in worden meegenomen.

Los daarvan stonden daar ook elementen in als het autobezit. Nu, we weten precies het karakter van onze gemeente, maar ook de aanwezigheid van Schiphol. Ik hoop niet dat het CDA impliceert om dat te gaan aanpakken. Het betekent wél dat we een stevige uitdaging hebben. We zijn wel de enige gemeente geweest die ondanks een lichte economische groei samen met Schiphol heeft gereduceerd in energieverbruik, in CO₂-uitstoot en die meer duurzame energie heeft opgewekt.

Moer er nu nog meer geld in? Het programma houdt op en daarom gaan wij door. Wij willen juist die samenwerking stimuleren, we willen juist veel meer met de burgers gaan doen. En als u vraagt wat we allemaal gedaan hebben, dan kan ik wel weer heel eenvoudig verwijzen naar de monitor, waar heel veel in staat, en naar het vele dat wij met u hebben gecommuniceerd, maar laat ik een paar van de laatste weken meenemen.

We hebben een uniek duurzaam verlichtingsplan op het bedrijventerrein De Liede gerealiseerd: 71% besparing van energie en een CO₂-uitstoot die met ruim 11.000 kilo omlaag is gegaan. Deze kennis en ervaring gaan we natuurlijk ook op andere plekken gebruiken. En zo is er nog meer.

Er is ook iets gezegd over de samenwerking met de Arizona State University. Wat voor ons van belang is, is dat we kennis en ervaring over innovatie in onze polder ter beschikking krijgen voor inwoners en bedrijven. Zij zijn de echte partners van ASU, zij zijn het die hebben gezegd: ik wil dat u onderzoek gaat doen, de kennis meebrengt en dat we die kennis gaan ontwikkelen. Daarin hebben wij vanzelfsprekend willen faciliteren, want wat goed is voor onze bedrijven, is uiteindelijk ook goed voor ons. Ik licht er eentje uit: ASU heeft een onderzoek gedaan voor een grote vastgoedontwikkelaar en op basis van de uitkomsten en de bewijzen die ASU heeft kunnen bewerkstelligen, hebben klanten gezegd zich graag in Hoofddorp te willen vestigen. Dat is goed voor onze werkgelegenheid en hartstikke goed voor onze bedrijvigheid.

De VOORZITTER: Bij interruptie. Mevrouw Sedee, CDA.

Mevrouw SEDEE: Dank u wel. Misschien ben ik in mijn bijdrage niet duidelijk geweest. Die ASU zal ongetwijfeld een heel goede universiteit zijn. Daar heb ik het dan ook helemaal niet over gehad en dat vraag ik me ook helemaal niet af. Waar het ons echter om gaat, is de sponsor van de ASU-GSCC, die Rob en Melani Walton Fund, een onderdeel van de Walton Family Foundation Fund. Walmart, waar uiteindelijk het geld wordt verdiend om te sponsoren, is een bedrijf waarbij wij als CDA onze vraagtekens hebben. Het is geen duurzaam bedrijf. Het gaat nogal slordig om met de arbeidsrechten van de medewerkers. Dus mijn vraag aan u is gewoon: hoe ziet u dat dan? Wij zullen een motie indienen waarin die vraag scherper wordt gesteld en we gaan ervan uit dat die keurig wordt beantwoord, maar ik wil er wel graag een eerste reactie op, want je kunt het sponsorgeld niet los zien van waar het wordt verdiend. Bovendien is het uiteindelijk wel zo dat dit een partner is van de gemeente en ik vind dat we daar zorgvuldig mee om moeten gaan.

De VOORZITTER: Bij interruptie. De heer Koster, VVD.

De heer KOSTER: Een vraag aan mevrouw Sedee. Ik weet natuurlijk dat er in de wereld heel veel bedrijven zijn die soms negatief in het nieuws zijn. Als ik naar Haarlemmermeer kijk, dan noem ik Primark, die vorige week ook negatief in het nieuws was. Gaat u dan ook met een motie komen dat u vindt dat wij in ons vestigingsbeleid alle bedrijven door een soort ballotagecommissie moeten trekken om te kijken of ze zich hier mogen vestigen?

De VOORZITTER: Mevrouw Sedee, CDA.

Mevrouw SEDEE: Volgens mij is het niet zo dat Primark de gemeente Haarlemmermeer loopt te subsidiëren. Ik kan nog wel meer verschilpunten tussen Primark en de Walmart noemen, maar dat gaat nu te ver en bovendien gaat het in dit geval om iets totaal anders. Wij worden indirect gesubsidieerd

door de keten van Walmart, die een enorm slechte reputatie heeft en waarvan zelfs het ABP en het PGGM hebben gezegd: deze gaat op een zwarte lijst, wij willen niet beleggen in de Walmart. Nou, ik vind dat een teken aan de wand en ik wil dat u dat serieus neemt en er goed naar kijkt.

De VOORZITTER: Bij interruptie. De heer Koster, VVD.

De heer KOSTER: Een feit is dat ik constateer dat het CDA probeert waar het Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen betreft, want daar heeft dit onderwerp mee te maken, zegt: dit wil ik wel en over anderen maak ik me niet druk, want dat raakt de Haarlemmermeer niet. Dat is de constatering.

De VOORZITTER: Mevrouw Sedee, CDA.

Mevrouw SEDEE: De gemeente Haarlemmermeer wordt gesponsord door dit bedrijf. Dat is iets heel anders dan een bedrijf dat zich hier vestigt. Als u dat niet wilt zien, dan is dat heel jammer, maar dan moeten we misschien toch een sessie beleggen over hoe wij eigenlijk onze partners gaan selecteren.

De VOORZITTER: Het woord is aan de wethouder.

Wethouder NEDERSTIGT: Voorzitter, als het criterium zou zijn sponsoring of vestigen, dan zijn we snel klaar. Het instituut heeft zich hier gevestigd en sponsort op geen enkele wijze de gemeente Haarlemmermeer. Ze brengen kennis en innovatie in. Dan denk ik dat u voldoende antwoord heeft gekregen op hetgeen u graag wilde weten.

De VOORZITTER: Bij interruptie. Mevrouw Sedee, CDA.

Mevrouw SEDEE: Dat antwoord volstaat niet, dus ik hoop van harte dat iedereen goed die motie leest. Ik wil eigenlijk een inhoudelijker en diepgaander antwoord dan het een beetje wegwapperen van de reputatie van Walmart, want dat is niet goed genoeg.

De VOORZITTER: Wethouder.

Wethouder NEDERSTIGT: Voorzitter, volgens mij is de raad hierover uitvoerig in discussie gegaan en heeft zij ook aangegeven dat er partijen in deze gemeente zijn op wie de media...

De VOORZITTER: Bij interruptie. Mevrouw Sedee, CDA.

Mevrouw SEDEE: Dan moet u misschien mijn geheugen even opfrissen. Dat kunt u ook schriftelijk doen. Ik kan mij namelijk helemaal geen debat hierover herinneren. Het is volgens mij een nota geweest die ons is toegestuurd. We zijn er niet over in debat geweest. Ik denk dat ik de afgelopen vierenhalf jaar hoogstens één vergadering heb gemist, maar dit debat heb ik dan zeker helemaal gemist!

De VOORZITTER: Wethouder.

Wethouder NEDERSTIGT: Voorzitter, ik wilde refereren aan het debatje dat ongeveer dertig seconden geleden in deze raadzaal had plaatsgehad. Als het criterium is: vestigen of sponsoren, dan denk ik dat mijn antwoord volstaat. Als er een ander criterium is, dan moet het CDA de vraagstelling anders aan geven.

De koploperspositie. U haalde een index aan waarvan de data van voor 2011 waren. Ik neem even een aantal dingen mee uit 2014. Daar staan wij op de tweede plaats van groeiers als het gaat over het winnen van hernieuwbare energie. En we staan ook op de tweede plaats als het gaat om absoluut

vermogen opgewekt op een duurzame wijze. De eerste plaats is voor Amsterdam, maar ja, dat heeft ook een stukje meer inwoners en een stukje meer plekken, maar toch loop je daarmee op kop.

De VVD had wat zorgen over de bekendheid van de CJG. We hebben het daar met elkaar al eerder over gehad. Het is een belangrijke pilaar. Concreet wordt er flink gecommuniceerd, ook op dit ogenblik. Acties in de plaatselijke media, vernieuwde website, maar we gaan er nog meer aandacht aan besteden. De bedoeling is inderdaad dat het een integraal onderdeel wordt van de communicatie. Er is in ieder geval heel duidelijk aandacht voor.

De HAP had iets over de maatschappelijke stages. Dat hebben we in de vorige periode, omdat de rijksmiddelen ophielden, niet kunnen continueren. Een belangrijke reden daarvoor was dat het onderwijsveld op dat ogenblik onvoldoende ruimte zag om dit zelf en zelfstandig te kunnen continueren. Onmiskenbaar is de maatschappelijke waarde van deze maatschappelijke stages. Ik wil er even kort op ingaan. Ik heb dat niet zo duidelijk gehoord, maar ik voel het wel een beetje aan: ik denk dat ik het onderwijs ga opzoeken om te kijken wat we hiermee kunnen doen. De argumentatie die u hier neerlegt, is absoluut waardevol, niettegenstaande dat we er natuurlijk wel op een praktische wijze uit moeten kunnen komen.

Er is ook iets gezegd over het huisvestingsplan en de demografische ontwikkeling van onze gemeente. Vanzelfsprekend wordt dit ook meegenomen. Ik kan u ook vertellen dat het onderwijs het ook heeft onderkend en dat wij samen met het onderwijs aan het kijken zijn hoe wij meerjarig hier op kunnen gaan inspelen. Het integraal huisvestingsplan van 2015 zal hier ongetwijfeld heel duidelijk op ingaan.

De VOORZITTER: Bij interruptie. De heer Koster, VVD.

De heer KOSTER: Wij hebben dit punt aangedragen omdat in de afgelopen acht jaar bij herhaling is gebleken dat als het ging om prognoses van leerlingenaantallen we er een aantal keren behoorlijk naast hebben gezeten. We willen natuurlijk uiteindelijk bereiken dat er gebouwd wordt wat nodig is, maar voorkomen dat er iets gebouwd wordt waarvan we over vijf of tien jaar moeten zeggen dat we er iets te voorbarig mee waren en dat de ontwikkeling ons heeft ingehaald.

De VOORZITTER: Wethouder.

Wethouder NEDERSTIGT: We hebben allereerst te maken gehad met een heel hoge dynamiek. We hadden de ene woonwijk nog niet gebouwd of de andere was er al. Dat heeft ons inderdaad wel wat praktische problemen opgeleverd. Daarnaast hebben wij ook altijd ruimhartig met de scholen meebewogen. De laatste jaren zijn we met de scholen in gesprek gegaan omdat we de leerlingenaantallen inmiddels goed kunnen voorspellen, ook omdat we in een stabiele fase terecht zijn gekomen van de ontwikkeling van Haarlemmermeer, maar die leerlingenstromen zijn altijd een stukje lastiger; er is immers vrijheid van onderwijs. Maar samen met het onderwijs hebben we in ieder geval een heel stabiele situatie weten te krijgen. Maar terecht is, als we kijken naar de komende vijf tot tien jaar, die ontwikkeling heel belangrijk, ook met name in die gebieden waar we nog wél gaan ontwikkelen.

GroenLinks had het over de ambities van het afvalbeleidsplan. Met permissie van GroenLinks en u, voorzitter, zouden we eigenlijk veel meer willen gaan kijken naar het grondstoffenbeleidsplan. Zoals al eerder aangekondigd, zullen we dit eind dit jaar, begin volgend jaar aan u presenteren. Ik noem het bewust grondstoffenbeleidsplan omdat we in de geest van de circulaire economie eigenlijk niet moeten gaan denken in termen van afval, maar van het opnieuw kunnen inzetten van de stoffen die we om wat voor reden dan ook niet meer nodig hebben.

De VOORZITTER: Bij interruptie. Mevrouw Mulder, GroenLinks.

Mevrouw MULDER: Waar ik in ieder geval nieuwsgierig naar ben, is wat u nou eigenlijk wilt toezeggen – want dat was de vraag aan de portefeuillehouder – over het opnemen in het afvalbeleidsplan – of

voor mijn part het grondstoffenbeleidsplan – ten aanzien van dat specifieke punt van het stimuleren van mensen die in flats wonen, dat die in de gelegenheid worden gesteld hun afval te scheiden of hun grondstoffen separaat aan te bieden.

De VOORZITTER: Wethouder.

Wethouder NEDERSTIGT: Er is veel ongeduld op een belangrijk thema, duurzaamheid. Vanzelfsprekend zal het grondstoffenbeleidsplan hier op ingaan. We willen namelijk maximaal. De doelstellingen die landelijk worden gezet zijn wat ons betreft niet de primaire doelstellingen, want je wilt uiteindelijk gaan naar een 100% circulair systeem en daar horen dus ook de bewoners bij van woningen die op dit moment misschien praktisch gezien wat minder eenvoudig hun afval kunnen scheiden. Dat komt natuurlijk ook in het plan naar voren. Dat het een praktische uitdaging is, lijkt mij evident, maar dit college zet daar in ieder geval hoog op in.

De VOORZITTER: Bij interruptie .Mevrouw Mulder, GroenLinks.

Mevrouw MULDER: Ongeduld: inderdaad, dat klopt. Ik geloof niet dat ik zo'n ongeduldig type ben, maar ik ben blij dat de portefeuillehouder onderkent dat hij haast moet maken, want daar zitten we inderdaad op te wachten. Ik heb ook van andere raadsleden gehoord dat we graag de verdere onderbouwing willen zien van dat plan Duurzaamheid 2.0. Hoor ik u nu inderdaad letterlijk toezeggen dat wat wij in onze bijdrage hebben gevraagd daadwerkelijk gebeurt in dat grondstoffenbeleidsplan?

De VOORZITTER: Wethouder.

Wethouder NEDERSTIGT: Er is heel duidelijk gezegd dat wij streven naar maximale afvalscheiding en dat dat geldt voor alle inwoners, die wij willen faciliteren om dat goed te kunnen gaan doen. Daar zal ons plan en de communicatie op geënt zijn. Dat is wat ik kan toezeggen, dus daar komt duidelijk een hoofdstuk over.

De VOORZITTER: Bij interruptie. De heer Koster, VVD.

De heer KOSTER: Ik ben eigenlijk meer benieuwd naar de planning, want ik voel dat dat leeft bij verscheidene fracties. Wanneer mogen we dat plan precies verwachten? U heeft het over eind dit jaar, maar we weten dat het eerste kwartaal van het volgend jaar al dichtbij is. Wij popelen eigenlijk om met u die discussie aan te gaan.

De VOORZITTER: Wethouder.

Wethouder NEDERSTIGT: Ik zei eind van dit jaar begin, volgend jaar. Dan gaan we ermee komen en dan kunnen we met elkaar de discussie aangaan in de meest brede zin van het woord. Want ook Duurzaamheid 2.0 zal in die periode bij u landen en dan kunnen we daar uitvoerig over praten.

Voorzitter, nog een paar kleine zaken. Het schoolzwemmen werd hier naar voren gebracht. Ik wil de raad wel graag meegeven dat als u ons vraagt dat het programma binnen te loodsen, dat wij daar niet over gaan. Daarnaast wil ik u ook vertellen dat er op dit ogenblik ook een regeling is waarin de ouders worden geholpen om hun kinderen die niet zelfstandig kunnen schoolzwemmen in ieder geval naar het zwembad te kunnen brengen.

De VOORZITTER: Bij interruptie. Mevrouw Van der Helm, CDVP.

Mevrouw VAN DER HELM: Dank u wel. Ik ben mij ervan bewust, want we hebben deze discussie vorig jaar al gevoerd, dat de wethouder beperkt is in het aantal mogelijkheden als het om schoolzwemmen gaat. Maar ik heb wel opgeroepen om ervoor te zorgen dat dit bij schoolbesturen goed onder de aandacht wordt gebracht, omdat het een probleem is. Er zijn een groot aantal kinderen in onze gemeente die niet kunnen zwemmen. De portefeuillehouder moet met mij onderkennen dat dat natuurlijk heel lastig is. Als we geld uittrekken voor andere zaken op het gebied van sport, cultuur of onderwijs, dan moeten we in deze gemeente erkennen dat dat toch ook iets is dat onze aandacht moet hebben.

De VOORZITTER: Wethouder.

Wethouder NEDERSTIGT: Gezien het aantal mensen dat hier gebruik van maakt en wenst te maken, zie ik op het ogenblik geen reden om hier dieper op in te gaan. Ook al om de doodeenvoudige reden dat het al onder de aandacht van de scholen is. We weten dat het grootste deel van de ouders hun kinderen een zwemdiploma laat halen en dat degenen die dat niet kunnen erop worden gewezen dat de gemeente hiervoor een steunprogramma heeft. Volgens mij herhaalt zich nu de discussie van het vorige jaar, maar ook die van het begin van de vorige collegeperiode, dus ik zie eigenlijk geen aanleiding om er dieper op in te gaan.

De VOORZITTER: Bij interruptie. Mevrouw Van der Helm, CDVP.

Mevrouw VAN DER HELM: Ik zou dit niet onder de aandacht brengen als het niet leefde onder veel ouders gezien de economische tijden waarin het moeilijker kan zijn om hun kinderen te laten zwemmen, ook al is het hun verantwoordelijkheid. Er is een programma, zoals u zelf zegt, en het enige dat ik van de portefeuillehouder vraag is of hij dat nadrukkelijk wil communiceren met de scholen, zodat die het kunnen uitzetten naar ouders.

De VOORZITTER: Bij interruptie. De heer Koster, VVD.

De heer KOSTER: Een vraag aan mevrouw Van der Helm. U stelt dat sporten heel belangrijk is, maar is het leren zwemmen een verantwoordelijkheid van de school of van de ouders?

De VOORZITTER: Mevrouw Van der Helm, CDVP.

Mevrouw VAN DER HELM: U bent het toch met mij eens dat het een maatschappelijk probleem is. Als wij de kinderen hier niet leren zwemmen, onthoud je ze de beweging, het sporten, maar er is ook in deze gemeente die met water omringd is, het gevaar dat ze in het water vallen.

De VOORZITTER: De heer Koster, VVD.

De heer KOSTER: Dat is geen antwoord op de vraag. Is het leren zwemmen een verantwoordelijkheid van de ouders of van de school?

De VOORZITTER: Mevrouw Van der Helm, CDVP.

Mevrouw VAN DER HELM: Mag ik u een tegenvraag stellen? Vindt u dat educatie van kinderen op kunstgebied een verantwoordelijkheid van de gemeente is? Maar we hebben er wel een subsidie voor.

De heer KOSTER: Iedere ouder bepaalt of hij zijn kind naar een sport laat gaan en zijn kind wel of niet laat zwemmen en de scholen hebben hun eigen programma's. Dus in mijn optiek is datgene waar u om vraagt gewoon een deur te ver.

De VOORZITTER: Ik stel voor dat wij dit debat straks verder voortzetten als de raad daar behoefte aan heeft. De wethouder nog?

Wethouder NEDERSTIGT: Als raadslid Van der Helm hiermee tevreden is, wil ik vanzelfsprekend de geëigende kanalen gebruiken om het nogmaals onder de aandacht van het onderwijs te brengen.

De VOORZITTER: Bij interruptie. Mevrouw Sedee, CDA.

Mevrouw SEDEE: Voorzitter, ik zou nog graag een correctie willen maken omtrent de cijfers van de gemeentelijke duurzaamheidsindex: het is niet uit 2011 waaruit wij hebben geciteerd, maar uit 2013. Ik heb dat even nagekeken, dus dan weet u dat het toch niet helemaal zo is zoals de portefeuillehouder zei.

De VOORZITTER: Wethouder.

Wethouder NEDERSTIGT: De publicatie is van 2013, maar de cijfers die gebruikt zijn, zijn uit uiteenlopende periodes, maar voor een belangrijk gedeelte van vóór medio 2011.

De VOORZITTER: Het woord is aan wethouder Horn.

Wethouder HORN: Dank u wel, voorzitter. Velen van u hebben gesproken over het sociaal domein. Dat is niet onbegrijpelijk, want dat is natuurlijk een van de grootste uitdagingen die in 2015 op ons staan te wachten: de decentralisaties die vanaf 1 januari a.s. meer taken op het gebied van zorg, jeugd en werk naar ons toe laten komen. We hebben ook begrip voor de zorg die in deze raadzaal geuit is over hoe we er voor staan en of we er klaar voor zijn. Ik zal daar zo iets over zeggen. Het trof het college en mij, als een van de wethouders die daar verantwoordelijk voor is, in het bijzonder dat het CDA zei dat wij er luchthartig over zouden doen. Dat is zeker niet het geval en het zou zeker tekort doen aan de vele ambtenaren die uren en zelfs avonden besteed hebben om de zaken goed voor elkaar te krijgen.

De VOORZITTER: Bij interruptie. Mevrouw Sedee, CDA.

Mevrouw SEDEE: Dank u wel. Ik denk dat het CDA, net zoals veel andere partijen in deze raad, altijd begint met een compliment aan de ambtenaren voor de goede stukken die we krijgen. Dat is volgens mij zonder uitzondering gebeurd. Ik heb ook niet beweerd dat het college luchthartig doet over het sociaal domein. Dat heeft u mij niet horen zeggen. Maar als je de tekst van de Programmabegroting leest, dan is het erg financieel ingestoken. Ik lees dan heel veel "is van plan dit" en "is van plan dat", maar het is financieel ingestoken en dat komt wat koudbloedig over. Er is altijd een verschil tussen doen en opschrijven. Misschien had u daar een andere invalshoek kunnen kiezen.

De VOORZITTER: Wethouder Horn.

Wethouder HORN: Misschien mag ik mevrouw Sedee eraan helpen herinneren dat we hier een begroting voor hebben liggen, een financieel stuk, een onderdeel van de planning- en controlcyclus. Daarnaast hebben we natuurlijk alle beleidsplannen die naar u toe komen en inmiddels al naar u toe zijn gegaan. Er is geen inwoner anders dan de geïnteresseerden hier en een aantal buiten deze raadzaal

die de begroting tot zich neemt, maar gelukkig wel alle stukken die wij en de ambtenaren erover schrijven en de brieven die ze krijgen. Daar straalt wat het college betreft duidelijk uit dat wij de mensen centraal stellen.

De VOORZITTER: Bij interruptie. Mevrouw Sedee, CDA.

Mevrouw SEDEE: Als je naar de Programmabegroting kijkt, en dat werd volgens mij net ook al door een van de andere fracties gezegd: er staat heel veel tekst in en dat had je misschien toch iets erbij kunnen zetten over de warme kant, dat je je zorgen maakt. Niet meer en niet minder.

De VOORZITTER: Mevrouw Mulder, GroenLinks.

Mevrouw MULDER: Hier wreekt zich natuurlijk het punt dat wij ook in onze bijdrage naar voren hebben gebracht, namelijk dat eerst die financiële begroting er ligt en dat vervolgens die beleidsplannen komen. Nu hoor ik volgens mij de portefeuillehouder zeggen dat de inwoners de Programmabegroting niet lezen, maar ik vraag me dat af, want het is gewoon openbaar. Ik moet u zeggen dat onze inwoners volgens mij van alle markten thuis zijn en dat het mij niets zou verbazen als bijzonder veel inwoners ook de Programmabegroting hebben gelezen. Maar goed, eerst mijn punt dat het zich wreekt: is de portefeuillehouder dat met mij eens?

De VOORZITTER: Wethouder.

Wethouder HORN: Nee, ik hoor aan de tribune dat de meeste mensen de Programmabegroting niet van voren naar achteren gelezen hebben. Dus ik ga ervan uit dat dat ook geldt voor onze inwoners. Uiteraard is het een openbaar stuk en mensen die dat willen, zullen daar zeker kennis van nemen. We gaan er ook een begrotingskrant van maken en daar gaan we natuurlijk de goede teksten in opnemen. Dat mag u van ons aannemen. Maar ik begin nu even de draad kwijt te raken: gaat u ons nou beoordelen op wat we hier in een begroting opschrijven of wat we per 1 januari a.s. gewoon voor de inwoners gaan doen?

De VOORZITTER: Mevrouw Mulder, GroenLinks.

Mevrouw MULDER: Ik realiseer me dat mij nu een vraag wordt gesteld, maar ik vroeg natuurlijk een antwoord aan de portefeuillehouder. Weet u wat het is, voorzitter? Wij hebben het punt ingebracht en ik hoor het natuurlijk ook van collega's. Als je eerst de Programmabegroting neerlegt, wat natuurlijk in de cyclus zit, maar we hebben natuurlijk het sociaal domein dat allemaal gaat veranderen, was het te verwachten dat wij iets over die volgorde zouden zeggen, dat we natuurlijk toch wel iets eerder hadden willen horen over die plannen. En de vraag was, die ik nu zeker opnieuw aan de portefeuillehouder stel, of er nou nog ruimte voor ons als raad is om daar inbreng op te leveren. Want we hebben toch telkens het gevoel – en dat bekruipt me hier ook een beetje in de antwoorden die de andere portefeuillehouders geven als er wordt geciteerd uit plannen die we nog niet hebben gezien – dat we toch echt wel nieuwsgierig zijn naar wat er nou gaat gebeuren. We voelen ons er niet helemaal comfortabel bij.

De VOORZITTER: Wethouder.

Wethouder HORN: Dan ga ik toch proberen u enig comfort te bieden. Waar gaat het uiteindelijk om? De vraag is: zijn wij straks op 1 januari a.s. op orde? Over de uitwerking van de koers hebben we al een conceptstuk neergelegd voor inspraak, dus daar heeft u kennis van kunnen nemen. Inmiddels heeft het college het ook vastgesteld, dus inclusief alle inbreng, ook van de WMO-raad, een goede in-

breng waardoor we het hebben kunnen verbeteren. Maar ook twee verordeningen liggen er, die op de Participatieraad, die per 1 januari a.s. geïnstalleerd wordt, en de verordening op alle drie de wetten: WMO, Jeugd en de Participatiewet. Inmiddels zijn ook de contracten getekend. Ik wil u er toch even aan helpen herinneren: in die contracten en alles wat wij hebben moeten doen om het in orde te maken gaat het voornamelijk om zorgcontinuïteit. Het gaat erom dat wij per 1 januari a.s. onze inwoners datgene bieden wat zij al hadden aan ondersteuning en aan zorg. Dat is wat er in die contracten staat. Dat maakt die contracten ook zo belangrijk. Als ik u nou vertel dat onlangs door de VNG bekend is gemaakt dat de helft van de gemeenten nog niet eens per 1 november jl. de contracten had getekend, dan kunt u natuurlijk zeggen dat wij laat zijn, maar dit was nou niet het meest gemakkelijke tijdstraject dat men voor ons in Den Haag in petto had. Naast die contracten, de verordeningen en de uitwerking van de koers zijn inmiddels de afgelopen week, en er komen er nog meer, de brieven gestuurd aan alle inwoners die die zorg hadden om uit te leggen wat er met die zorg gebeurt. En ik zei al dat het belangrijkste element van die brief is: u houdt uw zorg per 1 januari a.s. In de loop van 2015 komt er een andere situatie. Dan gaan we mensen herindiceren en met de mensen in een keukentafelgesprek kijken wat ze echt nodig hebben en hoe we dat nog beter voor hen kunnen leveren.

Als u aan mij vraagt of u dan nog invloed op die koers heeft, zeg ik dat u dat uiteraard heeft. Sterker nog: die had u al, want het koersdocument is aan het begin van dit jaar unaniem door uw raad aangenomen. U heeft inmiddels het concept gezien en als het goed is ook de definitieve uitwerking van die koers en de verordeningen. Als u daar dingen in wilt wijzigen, dan kan dat, maar ik zeg: voor 90, 95% is 2015 bepaald door de zorgcontinuïteit die we moeten bieden en die we gáán bieden. Dus ik hoop dat de mensen die misschien niet de begroting lezen maar wel naar dit debat kijken zich geen zorgen maken dat het per 1 januari a.s. meteen verandert. Dat is niet het geval.

Op 13 november a.s. hebben wij voor u een informatieavond ingericht. Dan kunnen we uitgebreid spreken over al deze zaken die ik u net genoemd heb en dan hoop ik dat we daarna in een goed debat met elkaar kunnen kijken of we de zaken die wij hebben opgeschreven en van plan zijn te gaan doen ook goed doen.

Overigens kan ik u ook melden, misschien wel ter geruststelling, dat inmiddels de stresstest geweest is en dat wij daar positief zijn uitgekomen. U wordt daar binnenkort over geïnformeerd. Dus ook van buiten af is getoetst of wij ervoor klaar zijn. Dat zijn we. Uiteraard waren er aandachtspunten, waar we ook aan gaan werken, maar geen grote zorgpunten.

De VOORZITTER: Bij interruptie. Mevrouw Sedee, CDA.

Mevrouw SEDEE: Ik wil het even samenvatten voor mezelf.

De VOORZITTER: Dat is volgens mij niet de bedoeling van een interruptie. U kunt wel een vraag stellen.

Mevrouw SEDEE: Klopt het dan eigenlijk dat het antwoord op de vraag van mevrouw Mulder of we er nog invloed op hebben gewoon "nee" is?

De VOORZITTER: Met alle respect: ik heb al drie keer gehoord dat het antwoord een volmondig "ja" is, eerst door de wethouder Financiën en nu door de wethouder Welzijn en zorg. De wethouder gaat door met zijn beantwoording.

Wethouder HORN: Dan komt natuurlijk de vraag, die onder andere door de PvdA is gesteld, wat we doen als het misgaat. Want dat kan gebeuren, daar zijn we heel eerlijk in. Ik heb eerder gezegd dat we er per 1 januari a.s. klaar voor zijn, maar niet klaar méé. Er zullen incidenten kunnen gebeuren. Daarvoor hebben we een interventieteam klaar staan. Intern werken we met de werktitel "vliegende brigade". Dat interventieteam heeft eigenlijk de taak om als er een probleem ontstaat dag en nacht dat

probleem gewoon op te lossen, want de mensen mogen er geen last van hebben en als er iets misgaat, moet het opgelost worden. Maar het tweede dat het interventieteam moet doen, is vooral in de eerste helft van 2015 leren uit die incidenten en ervoor zorgen dat als daar iets verkeerd is afgesproken of als instellingen iets doen wat we niet van ze hadden gevraagd of iets niet doen wat ze wel hadden moeten doen, we daarover met hen in gesprek gaan en ervoor kunnen zorgen dat het niet weer gebeurt.

De VOORZITTER: Bij interruptie. De heer Vonk, PvdA.

De heer VONK: Krijgen die interventieteams dan ook een groter mandaat dan de ambtenaren die normaal in het stadhuis de telefoon opnemen? Want het kan wel nog wel eens lastig zijn om daar een antwoord aan te ontlokken.

De VOORZITTER: Wethouder.

Wethouder HORN: Ik kom zo nog even op de telefonische bereikbaarheid. Ja: zo'n interventieteam heeft dan ook doorzettingsmacht. Want anders zou het wat mij betreft ook geen interventieteam mogen heten. Maar het is wel zo dat als onderdeel van een interventie ook de bestuurlijk-verantwoordelijke wordt meegenomen als het echt om een serieuze zaak gaat. Ik kan dat zelf, als wethouder WMO zijn, maar ook de wethouder Jeugd of de wethouder Participatie, al lijkt mij dat iets minder relevant. Maar als er iets is, kan er dus bestuurlijk worden opgeschaald, al is er zeker mandaat om te handelen.

Dan is er de vraag die door GroenLinks en Forza! gesteld is: hebben we dan een ombudsfunctionaris nodig? Ik vind dat een ingewikkelde. Het wordt ermee verbonden dat er in andere gemeenten in de regio ook zo'n regionale ombudsfunctionaris wordt ingesteld. Wat belangrijk voor de mensen is, is dat als wij dingen voor hen en met hen besluiten en beschikkingen nemen, zij uiteindelijk de mogelijkheid hebben om met ons in gesprek te komen als zij het daar niet mee eens zijn. Een ombudsfunctionaris is nou juist iemand die helemaal aan het einde van het traject zit. Normaal gesproken is het traject: je krijgt een beschikking, je bent het er niet mee eens, je dient een bezwaar in, het komt in de bezwarencommissie, je kunt zelfs beroep aantekenen, en als dat allemaal geweest is, ga je naar een ombudsman. Dat lijkt mij niet een goede zaak. Wij hebben in de uitwerking van de koers geschreven dat wij een onafhankelijke mediationfunctie willen. Dat gaan we in 2015 uitwerken, zodat mensen direct met elkaar in gesprek kunnen gaan over de beste oplossing.

De VOORZITTER: Bij interruptie. De heer Van Dijk, Forza!

De heer VAN DIJK: Dank u wel, voorzitter. Wat ik graag de wethouder wil vragen, is of hij er van op de hoogte is dat er nu al vanuit de Stadsregio ook een regionale ombudsman is, die heel goed werk doet en wat hartstikke goed functioneert. Dus dat is er nu al, ook voor onze inwoners als het gaat over jeugdzorg. Mijn vraag is: vindt u dat ook een overbodige luxe?

De VOORZITTER: Wethouder.

Wethouder HORN: Ik ben niet op de hoogte van deze functionaris, misschien dat mijn college voor Jeugd dat is, maar als die mediator goed zijn werk doet, is die ombudsfunctie misschien niet meer nodig. Hij zou natuurlijk nodig kunnen zijn als zonder mediation nog steeds een beslissing wordt genomen die de inwoner niet wenst. Dan kan hij na bezwaar en beroep uiteindelijk bij die ombudsfunctionaris uitkomen. Maar het is niet de bedoeling dat dat het laatste station moet zijn. Het station moet zijn dat we ergens halverwege het proces met elkaar in gesprek komen.

De VOORZITTER: De heer Van Dijk, Forza!

De heer VAN DIJK: Dank u wel. Dat ben ik helemaal eens met de wethouder, maar op dit moment is het laatste station de Nationale Ombudsman. Die zit in Den Haag, heeft helemaal geen kennis van de regionale situatie, van de sociale kaart. Dat is nu het eindstation. Het voorstel dat ook GroenLinks zegt, is: haal dat eindstation nou een stuk dichterbij. Natuurlijk moeten we voorkomen dat überhaupt dat eindstation nodig is, maar als het nodig is, laat het dan een regionale ombudsman zijn die de sociale kaart kent, die de situatie kent, die heel makkelijk in contact kan treden met u als wethouder. Want we hebben hem nu ook, de Nationale Ombudsman. Die kost bijna € 150.000,00 per jaar terwijl je een regionale of gemeentelijke ombudsman gewoon per keer betaalt en dat zal een stuk goedkoper zijn. Waarom bent u daar zo bang voor?

De VOORZITTER: Mevrouw Mulder, GroenLinks.

Mevrouw MULDER: Voorzitter, ik hoor eigenlijk de portefeuillehouder twee dingen zeggen, waar ik ook wel blij om ben. Ten eerste: we moeten zien te voorkomen dat mensen totaal geen weg meer weten en uiteindelijk bij die ombudsman moeten aankloppen. Maar die moet er dan natuurlijk wel zijn. In die zin hoor ik hem ook mediation zeggen. Het kan natuurlijk een uitstekend voorstel zijn om dat uiteindelijke traject te voorkomen, maar mediation heeft natuurlijk geen enkele juridische status en we willen natuurlijk met z'n allen toch, zeker bij zo'n grote transitie waar zo veel geld mee gemoeid gaat, een plek inruimen voor een lokale ombudsman, want dan weten de mensen tenminste waar ze aan toe zijn. Dat is wat wij hebben willen bepleiten. Ik hoor de portefeuillehouder eigenlijk ook zeggen dat hij het niet onnodig vindt, dus volgens mij gaat het om twee fases, om twee zaken. Klopt dat?

De VOORZITTER: Mevrouw Van der Helm, CDVP.

Mevrouw VAN DER HELM: De portefeuillehouder zegt dat een ombudsman aan het eind van het proces zit en dat een ombudsman onafhankelijk is. Het proces is als twee partijen het niet eens zijn, wat hier het geval is. Het kan regionaal en zeker ook lokaal zijn, zoals net onderbouwd is. Dus daar zijn we door de portefeuillehouder op het verkeerde been gezet. U moet met mij onderkennen dat de ombudsman een proces tussen twee partijen leidt en in dit geval in de zorg.

De VOORZITTER: Wethouder.

Wethouder HORN: Een ombudsman is wat ik net zei: iemand die op het einde komt als je alle beroepsprocedures hebt doorlopen. De eerste vraag die je krijgt als je bij een ombudsman komt, is: heeft u bezwaar aangetekend, heeft u beroep aangetekend? Dat lijkt me niet de goede gang van zaken. Dat een ombudsman misschien nog nodig is, zal zeker zo zijn. Daarom zijn we ook aangesloten bij de Nationale Ombudsman. Of wij nou een speciale ombudsman voor het sociaal domein moeten hebben, terwijl we daarnaast ook de Nationale Ombudsman moeten betalen omdat we daar ook bij aangesloten moeten zijn – de burgemeester zal daar nog wat over zeggen – omdat het ook over andere dingen gaat, bijvoorbeeld ruimtelijke ordeningszaken die niet bij het sociaal domein horen... Dus laat ik het zo voorstellen: als wij nou die hele mediation eens uitwerken in 2015, wat we snel zullen doen, dan komen we vanzelf met een voorstel. Dan kunnen we nog eens met elkaar in gesprek gaan of dan nog een speciale ombudsman nodig is. Dan heb ik me intussen ook verdiept in die jeugdbudsman die schijnbaar regionaal actief is.

De VOORZITTER: Bij interruptie. De heer Van Dijk, Forza!

De heer VAN DIJK: Dank u wel. Ik schrik toch wel als de wethouder niet weet dat onze inwoners op het gebied van jeugdzorg op dit moment, eigenlijk al jaren lang, gebruik kunnen maken van de gemeentelijke ombudsman die verbonden is aan Amsterdam. Dat is echt al jaren zo en ik vind het jammer dat u dat niet weet. Ik schrik daarvan, want het is ook de PvdA die in andere gemeenten, bijvoorbeeld Arnhem, een motie heeft ingediend voor een gemeentelijke ombudsman. Er zijn ook andere afdelingen van de PvdA die dergelijke moties hebben ingediend en ik verbaas me erover dat u als PvdA-wethouder daar niet achter staat.

De VOORZITTER: Mevrouw Van der Helm, CDVP.

Mevrouw VAN DER HELM: Voorzitter, ik ga mij aansluiten bij mijn collega van Forza!, want als er nou een eindproduct lag, zou ik zeggen dat u gelijk heeft. Maar nu is het iets dat nog in werking is, er is heel veel behoefte, er zijn andere gemeenten die ermee aan de slag gaan, ook door toedoen van uw partij in andere gemeenten, we hebben het allemaal gehoord. Dan snap ik die weerstand niet, want u bent toch de wethouder die altijd de inwoners een handvat wil geven zodat ze verder kunnen of ergens onafhankelijk terecht kunnen.

De VOORZITTER: Mevrouw Mulder, GroenLinks.

Mevrouw MULDER: Voorzitter, we gaan ons wel even beraden over het antwoord van de portefeuillehouder. Ik vind het vervelend om te zeggen, maar ik moet u wel zeggen dat ik onder andere een van de regionaalsleden ben geweest die opnieuw de regionale ombudsman in Stadsregioverband heeft uitgenodigd om weer een presentatie te komen geven. Dus ik wil maar zeggen: ik hoop dat u zich in ieder geval bijzonder snel in dat item wilt verdiepen.

De VOORZITTER: Zullen we bij interrupties niet in herhaling vallen? Wethouder.

Wethouder HORN: Ik zal heel duidelijk maken dat ik voor mijzelf sprak. Het college wist het wel. De portefeuillehouder Jeugd was natuurlijk wel op de hoogte van de ombudsman, wat natuurlijk geen gemeentelijke ombudsman is, dus hier is blijkbaar veel misverstand over. Het is een ombudsman voor jeugdzorg. Dat is iets waar we niet over gaan. Straks wel, maar nu niet. Dus laten we nu niet allerlei dingen met elkaar verbinden die er niet zijn. Ik doe het voorstel dat het college een voorstel neerlegt voor mediation, mee te nemen wat de ombudsfunctie daarin zou kunnen zijn en mee te nemen wat op dit moment regionaal al in ontwikkeling is. Ik hoor wel van de raad hoe u daar verder tegenaan kijkt. Over de bereikbaarheid zijn vragen gesteld door D66, Sociaal Rechts Haarlemmermeer en EEN Haarlemmermeer. Dat is inderdaad een zorgpunt. Dat is ook duidelijk een punt waar wij afwijken van wat het vorige college heeft ingezet, want de telefonische bereikbaarheid was nihil. Vorige keer heb ik in de actualiteitenrondvraag op een vraag van Forza! antwoord gegeven. We hebben binnen een week een actieplan opgesteld en we hebben inderdaad afgelopen week, op 3 november, de telefonische bereikbaarheid hersteld. Want ik ben het met iedereen eens dat mensen die iemand willen spreken iemand te spreken moeten krijgen. We hopen dat dat snel tot het resultaat gaat leiden dat mensen beter contact kunnen leggen met de gemeente.

De VOORZITTER: Bij interruptie. De heer Beusenberg, Sociaal Rechts Haarlemmermeer.

De heer BEUSENBERG: Dank u wel. Sociaal Rechts Haarlemmermeer heeft niets gevraagd over de bereikbaarheid. SRH heeft u er op attent gemaakt dat er een hulpbehoevende is voor een aangepaste fiets. Die zijn al maanden bezig met miscommunicatie, maar het blijft steeds misgaan. Dus er is wel communicatie, maar miscommunicatie.

De VOORZITTER: Wethouder.

Wethouder HORN: Ik kan hier niet ingaan op een individueel geval, dat ik natuurlijk ook niet ken. Maar we gaan kijken, want we hebben ook in het actieplan staan dat het beter moet met communicatie tussen inwoners die een hulpvraag hebben en de gemeente. Ik hoop dat ook dit probleem snel uit de wereld geholpen is; u weet mij te vinden als het nodig is dat we daar nog eens extra aandacht aan besteden.

De VOORZITTER: De heer Beusenbergh, Sociaal Rechts Haarlemmermeer.

De heer BEUSENBERGH: Dank u, voorzitter. Ik vertrouw er sowieso op en ik heb ook aangegeven dat waar gewerkt wordt fouten worden gemaakt. Maar dit gaat om fouten die... maar dat zal ik u na de vergadering vertellen.

De VOORZITTER: Dat is ook de vraag van de wethouder. Wethouder.

Wethouder HORN: Er zijn ook door diverse fracties opmerkingen gemaakt over mantelzorg- en vrijwilligersbeleid. Dat staat ook beschreven in de uitwerking van de koers en daar gaan wij in 2015 mee aan de slag. Wel is er heel specifiek door het CDA gevraagd of we ook kunnen kijken naar een inventarisatie van behoefte aan en aanbod van respijtzorg. Een terecht punt. Alleen doen we dat natuurlijk al. We gaan met al die mensen ook in een keukentafelgesprek kijken wat voor respijtzorg er nodig is. Dat is ook een goede manier om die behoefte te peilen en uiteraard zullen we dan kijken of het aanbod dat we hebben voldoende is. Maar als daar nog specifieke aandacht voor nodig zou zijn in die voortgangsrapportage, dan zullen we u daar ook dingen over melden voor zover we dat op dat moment weten.

D66 en VVD hebben een opmerking gemaakt over innovatie. Dat is inderdaad een belangrijk item voor 2015: zorgen dat de zaken nog beter gaan, allereerst natuurlijk voor onze inwoners, want wat we nu in die zorgcontinuïteit doen, is toch heel veel hetzelfde wat hiervoor al onder de AWBZ gebeurde. We gaan kijken of we dat met de partijen beter kunnen doen. Dat is ook nodig, want straks hebben we ook méér cliënten te bedienen, meer inwoners die hulpvragen hebben. Dan moeten we het ook beter doen om het ook efficiënter en effectiever te maken.

De HAP heeft een vraag gesteld over de ICT in relatie tot het sociaal domein. Daar wordt natuurlijk zorgvuldig naar gekeken. Het is een belangrijk hulpmiddel. Meer in het bijzonder zullen wij een visie, breder dan alleen het sociaal domein, met u gaan delen in het komende jaar. Dat heeft ook alles te maken met de nieuwe manier van werken die wij gaan introduceren.

De VOORZITTER: Bij interruptie. De heer Koster, VVD.

De heer KOSTER: Voorzitter, bij de discussie die wij recentelijk hebben gehad over het rekenkameronderzoek Eindconclusie Focus: Klant! heeft die discussie een groot gedeelte van die sessietijd in beslag genomen. Toen werden er vier of vijf onderwerpen gesuggereerd en is er eigenlijk gevraagd of u de ideeën vanuit de raad niet eens in een soort benen-op-tafelgesprek zou kunnen meenemen voordat u het ambtelijk uitdenkt en in een voorstel aan ons voorlegt. Ik denk dat dat een goede brug is naar wat de HAP inbrengt en ook aansluit bij de wens van die sessie.

De VOORZITTER: Wethouder.

Wethouder HORN: Dat hebben wij toen ook toegezegd, dat wij ook in relatie tot het raadhuis – want dat heeft allemaal met elkaar te maken – de nieuwe manier van werken en de ondersteuning die daarvoor nodig is en uiteindelijk hoe we het raadhuis en elke andere werkplek die we nodig hebben in

de gemeente gaan inrichten. Dus ik heb u toegezegd u daar een keer in mee te nemen. Ik heb u ook wel gezegd dat ik niet hoop dat we met elkaar een debat gaan voeren hoe precies de infrastructuur eruit moet zien, want daar hebben we toch vooral deskundigheid voor nodig. We hopen dat we u dat voldoende duidelijk kunnen maken.

Dan hebben we het punt van wonen, mijn tweede onderwerp naast het sociaal domein. Met name door de CDVP en Forza! is weer aandacht gevraagd voor gezinnen die op straat moeten leven. Ik heb al gezegd dat het niet de bedoeling kan zijn dat minderjarige kinderen op straat staan en dat we met de mensen in gesprek zijn en hun ook een second opinion aanbieden, een tweede manier van vergelijken. Maar u wordt ook in die zin op uw wenken bediend dat de afgelopen week het college gesproken heeft over de woningnood in de sociale huursector en dat wij u op heel korte termijn een nota doen toekomen waarin we ook praten over het vergroten van het aanbod, het beter verdelen van het aanbod en ook het tijdelijke aanbod, de midstay-oplossing bijvoorbeeld, terwijl we wel beseffen dat dat nog maar steeds een druppel op de gloeiende plaat is, want zo veel mogelijkheden hebben we niet. Maar we gaan dat naar u toe sturen en dan kom ik nog even op de specifieke vraag die de heer Van Dijk heeft gesteld over het beheer van die midstay. Daar komen we ongetwijfeld met elkaar over te spreken, maar dat gaan we niet als gemeente doen als het aan het college ligt. Dat wordt door Ymere gedaan, maar wel onder de voorwaarden van de gemeente. Want het is natuurlijk belangrijk dat het aan de doelgroep wordt gegeven waar het voor bestemd is.

De VOORZITTER: Bij interruptie. De heer Van Dijk, Forza!

De heer VAN DIJK: Dank u wel. Zoals ik al in mijn betoog aangaf, zijn wij hoopvol over de plannen voor de toekomst. Waar ik minder hoopvol over ben, en waar ik eigenlijk heel boos over ben, is dat u enkele weken geleden naar aanleiding van dat wij hier een aantal keren in de raad hebben gesproken over dakloze gezinnen grote woorden hebt gesproken in de krant en gezinnen hebt opgeroepen om zich alsnog opnieuw te gaan melden met de belofte dat er alsnog wordt gekeken naar hun situatie, wat deze mensen hoop heeft gegeven, terwijl vanmiddag de helft van deze groep te horen heeft gekregen: wij gaan niks voor u doen. Ik ben daar heel boos over. Volgende week is de volgende groep aan de beurt. Het kan toch niet zo zijn dat u voor al die gezinnen helemaal niets kunt doen terwijl u van tevoren hebt gezegd: meld je opnieuw, we gaan er alles aan doen om je te helpen. Maar nu krijgen ze allemaal nul op het rekest. Ik ben daar heel boos over.

De VOORZITTER: Wethouder.

Wethouder HORN: Het lijkt mij heel onverstandig als u boos bent over dingen die nog moeten gaan gebeuren. Ik heb u gezegd dat ik met die mensen, met die gezinnen heb gesproken en dat de situatie waarin die mensen zitten mij ook heeft geraakt. Maar ik heb u ook gezegd dat wij niet de mogelijkheid hebben. Ik heb geen la waar allemaal sleutels in liggen van huizen die wij bezitten en die wij gewoon ter plekke kunnen uitdelen. We gaan zo goed als mogelijk die situaties herbekijken. Daar komt ook wel eens uit dat wij denken dat de schrijnendheid van het geval toch niet zo groot is dat wij de schaarse middelen die we wel hebben daarvoor moeten inzetten. Dat moet ik ook doen. Ik moet dat overlaten aan de objectiviteit van de ambtenaren die dat beoordelen, want ik spreek die gezinnen natuurlijk ook niet een voor een. Dat proces gaat door, dat heb ik beloofd. Ook zal ik na afloop van dat proces heel zorgvuldig kijken of die zorgvuldigheid ook betracht is, want het is mij ook een lief ding waard dat wij de mensen die we echt moeten helpen gaan helpen. Inmiddels hebben we al een gezin geholpen. Maar er voltrekken zich ook situaties buiten uw blikveld. Ik kan daar hier niet over spreken, want dat zijn individuele gevallen, en dat gaan we dus ook niet doen, zoals ik al eerder heb gezegd.

De VOORZITTER: De heer Van Dijk, Forza!

De heer VAN DIJK: Nogmaals, ik waardeer de inzet van het college voor de toekomst. Maar het gaat hier nog steeds om de mensen die vandaag "wij gaan niks voor u doen" te horen hebben gekregen. Daar zitten kinderen bij die niet weten hoe het er morgen en overmorgen uit gaat zien. Hoe vaak moet ik u dat nog gaan vertellen? Moeten we de Kinderombudsman gaan inschakelen voor dit schrijnende probleem? Is dat wat u wilt? Help deze mensen! We besteden miljoenen aan de openbare ruimte, we besteden miljoenen aan het milieu, kunnen we dan niet regelen dat er een aantal gezinnen met kinderen die nu geen woning hebben gewoon een woning kunnen krijgen? Er staan woningen leeg, ga in gesprek met Ymere!

De VOORZITTER: Met alle respect voor uw bevlogenheid bij dit belangrijke onderwerp: het is wel de begrotingsbehandeling, dus dan praat u zelf ook over de budgetten die anders moeten.

De heer Beusenberg, Sociaal Rechts Haarlemmermeer.

De heer BEUSENBERG: Dank u wel, voorzitter. Wethouder, ik heb u toch echt een aantal weken geleden horen zeggen dat u met een partij in gesprek was over een bedrijfspanndat dan eventueel omgebouwd en ingezet zou kunnen worden om die schrijnende gevallen direct de helpende hand te bieden. Of hebben mijn medicijnen verkeerd uitgewerkt?

De VOORZITTER: Mevrouw Van der Helm, CDVP.

Mevrouw VAN DER HELM: Dank u wel. We gaan inderdaad niet over individuele gevallen praten. Fijn dat er beleid komt, maar het is wel een schrijnend probleem. We hebben denk ik als gemeentebestuur ook een morele verplichting om ook voor deze groep inwoners, die steeds groter wordt, een oplossing te bieden. Al is het een tijdelijke oplossing, een noodoplossing, maar er moet wel wat gebeuren. Wij kunnen deze mensen niet langs de wegen laten zwerven. Dus, portefeuillehouder, wat gaat u op korte termijn doen? Dit is de Programmabegroting, we maken hier een afweging, er is een motie ingediend, moeten wij nu als raad u de oplossing aanreiken om toch op korte termijn voor een steeds groter wordende groep mensen een oplossing te zoeken?

De VOORZITTER: De heer Koster, VVD.

De heer KOSTER: Over de discussie zou ik naar de vorige twee sprekers willen zeggen: dit is een begrotingsbehandeling. Als u iets wilt dat u heel erg belangrijk vindt, kom dan met een amendement waarin u zegt geld nodig te hebben. U komt dan met een ordentelijk dekkingsvoorstel en met een richting waarmee de portefeuillehouder aan de slag kan. Zo niet, blijft het in onze optiek heel veel praten voor de Bühne en denk ik dat u de doelgroep die u bedoelt er helemaal niet mee helpt.

De VOORZITTER: Mevrouw Mulder, GroenLinks.

Mevrouw MULDER: Voorzitter, ik wil me in neutrale zin aansluiten bij de vraag van de heer Koster, maar wel de vraag aan de portefeuillehouder stellen. Want het is in ieder geval zo, en ik denk dat de portefeuillehouder het ook wel met mij eens is, dat we hier toch het topje van een ijsberg hebben, van een problematiek die gewoon groeit. Het gaat niet meer om onze waarneming heen. Ik ben gisteren meerdere keren op mijn persoonlijke telefoon gebeld door mensen die in deze problemen zaten, dus ook de raadsleden worden inmiddels daardoor bereikt, dat kan ik u verzekeren. Mijn vraag is eigenlijk nu aan u: zegt u nu dat er wellicht niet voldoende middelen op dit moment beschikbaar zijn en zijn opgenomen in de Programmabegroting? Want dan willen we u graag helpen door te kijken of we een amendement zouden kunnen maken of op een andere manier een afspraak met u zouden kunnen maken om u in ieder geval de mogelijkheid te geven om aan de beloftes die u graag wilt maken ook uitvoering te geven.

De VOORZITTER: Wethouder.

Wethouder HORN: Ik snap uw ongeduld. Ik zou ook liever morgen die midstay-oplossing openen. Maar dat vergt natuurlijk wel een aantal stappen. We moeten iemand weten te vinden die wil bouwen, we hebben een locatie nodig, er moet een aansluiting worden geregeld, er moeten vergunningen worden geregeld, dat zijn allemaal dingen waar ook wij ons aan hebben te houden. Overigens heb ik niet gezegd – maar gelukkig hebben we de beelden, zeggen we dan – dat ik in gesprek ben met iemand die een pand heeft die dat zou kunnen ombouwen. De heer De Baat was degene die mij erop gewezen heeft dat dat ook wel degelijk een oplossing zou kunnen zijn, dus daar gaan we over in gesprek. Maar dat zijn heel ingewikkelde processen, want dan moeten mensen, instellingen, investeerders bereid zijn om fors verlies te nemen op een bedrijfspand. Als u mij vandaag € 10 miljoen geeft, dan zullen we het morgen regelen, want dan kopen we een bedrijfspand op en gaan we het gewoon regelen. Maar zo simpel is de zaak niet. Er ligt nu een stuk van het college, het is op een oor na gevild, ik denk dat het morgen naar u toe komt. Laten we, dat is mijn oproep, vooral met u daarover een gesprek voeren. Er staan wel zeven, acht maatregelen in die we bedacht hebben en die we kunnen doen om het aanbod te verruimen, het ook beter te verdelen en om tijdelijk aanbod te creëren. Maar het zijn geen dingen die je morgen doet. Ik zie ook dat er een toename is in de vraag, maar u mag gerust van mij aannemen dat als u één telefoontje krijgt, wij er dan vijf of tien krijgen. Dus wij weten verdomd goed wat er speelt in deze gemeente, alleen het is niet een situatie die we zo een-twee-drie kunnen oplossen. Er spelen heel complexe gevallen bij, maar niet elk geval is even schrijnend, dus we kijken echt naar wat echt nodig is, want we kunnen de schaarse middelen en de schaarse woningen niet allemaal onder iedereen verdelen.

De VOORZITTER: Voor dit debat zou ik willen voorstellen dat dit onderwerp, dat via een van de moties, van de CDVP, aan de orde is gesteld, in de tweede termijn terug komt. U kunt het met prioriteit volgens de afgesproken systematiek in de tweede termijn aan de orde stellen. De wethouder rondt zijn beantwoording af.

Wethouder HORN: Het laatste dat ik nog zou willen zeggen, voorzitter, gaat over de "verdwaalde mensen", de motie van de CDVP. Ik begreep het niet helemaal goed, want er is gewoon een opvang voor deze mensen, want dat is gewoon de opvang die de centrumgemeente Haarlem, waar wij onder vallen, organiseert. Die krijgt er ook geld voor. Het lijkt mij verstandig dat wij bij de brede toegang die zij in de regio organiseren gewoon aangesloten blijven, net zoals bij onze maatschappelijke opvang. Dus ik heb niet het idee dat dit nu een extra voorziening wordt die alleen voor Haarlemmermeer zou kunnen gelden.

De VOORZITTER: Bij interruptie. Mevrouw Van der Helm, CDVP.

Mevrouw VAN DER HELM: Dank u wel. Ik heb breed in de motie aangegeven waarom ik denk dat het wél nodig is. De opvang in Haarlem voldoet niet, ook niet de uitwijkmogelijkheden in Amsterdam, dus het probleem is schrijnend in onze gemeente. Aan maatschappelijke opvang is een aantal voorwaarden verbonden en niet iedereen komt daarvoor in aanmerking.

De VOORZITTER: Wethouder.

Wethouder HORN: Het is simpel: als iemand opvang nodig heeft, wordt daarvoor gezorgd. Is het niet in Haarlem, wat hun eerste taak is, is het niet in Amsterdam, dan is het op een andere plek. Er is niemand in onze gemeente die 's nachts op straat moet zwerven als hij uiteindelijk gewoon een dak boven zijn hoofd nodig heeft.

De VOORZITTER: Ook dit onderwerp komt terug in de volgende termijn. Het woord is aan wethouder Elzakalai.

Wethouder ELZAKALAI: Dank u wel, voorzitter. Ik wil ingaan op de aspecten die mijn portefeuille raken. We beginnen met economie. Ik kan mij inderdaad – de heer Koster refereerde daaraan – de discussie van vorig jaar herinneren met betrekking tot reshoring en maakindustrie. Het staat buiten kijf dat het college en de VVD de mening delen dat de maakindustrie een zeer positieve bijdrage kan leveren aan onze regio. Dan heb ik het over de Amsterdamse metropoolregio. Dat heb ik vorig jaar ook gezegd. Vorig jaar heeft de Amsterdam Economic Board dat ook onderschreven en hebben ze er een achtste cluster bijgevoegd, het cluster maakindustrie. Wat blijkt nu? Er zijn al 85.000 banen in deze Amsterdamse metropoolregio gelieerd aan de maakindustrie en 3500 van die banen zijn in Haarlemmermeer gevestigd. Het is een trend: je ziet dat bedrijven ervoor kiezen om hun productiehuis terug te halen naar Nederland en naar onze metropoolregio. Maar ik vind wel dat we altijd in metropolitaan verband moeten kijken. Want in die regio zijn er gewoon gebieden die meer of een betere markt hebben om maakindustrie te faciliteren dan andere gebieden. Daarom is het goed dat wij als Haarlemmermeer inzetten op logistiek. Daar zijn we goed in en daar hebben we ook de faciliteiten voor, terwijl andere delen van de metropoolregio misschien wat beter geëquipeerd zijn om maakindustrie toe te staan. Dat ontslaat ons natuurlijk niet van de plicht om continu te blijven kijken of er kansen voor onze gemeente mogelijk zijn. Daaraan wil ik toevoegen dat als er ergens in de metropoolregio een fabriek staat, het natuurlijk mogelijk is dat ook Haarlemmermeerse werknemers daar werken, net zoals andersom mensen van elders in Haarlemmermeer komen werken. Nogmaals: wij onderschrijven sterk de maakindustrie en zullen daarop blijven inzetten.

De VOORZITTER: Bij interruptie. De heer Koster, VVD.

De heer KOSTER: Ik ben blij dat u aangeeft dat dit een metropolitane discussie is, want dat is het ook. Alleen waar het ons eigenlijk om gaat, is dat wij in essentie sterk Schiphol-afhankelijk zijn. Maar als we kijken naar de probleemstelling van de afgelopen week, dan weten we ook allemaal dat als er één sector de komende vier jaar in beweging zal zijn, het de luchtvaart zal zijn. Met alle plussen en minnen die er bij horen. Dus je moet ook verder durven kijken dan de probleemstelling van nu en uiteindelijk ook durven zeggen: we moeten misschien andere voedingsbodems creëren om ervoor te zorgen dat we werkgelegenheid behouden en creëren voor alle lagen van onze inwoners. Daar was de discussie vorig jaar over en zo is hij ook nu bedoeld. Ik had graag gezien – en dat was ook de discussie van vorig jaar – dat wij, omdat wij ook de ruimte hebben ten opzichte van Amsterdam, toch wat meer daarin het voortouw zouden nemen dan wat u nu schetst.

De VOORZITTER: Wethouder Elzakalai.

Wethouder ELZAKALAI: Ik blijf altijd alles vanuit de metropoolgedachte bezien. Dat is hetgeen waar we misschien vaker naar toe moeten. Op het moment dat iets in Zaandam, Amstelveen of Amsterdam gebeurt, is dat van even groot belang voor onze gemeente. Uiteraard zou je op het moment dat hier mogelijkheden zijn om maakindustrie toe te passen – ik noem bijvoorbeeld even 3D-printing – je hier een fabriek kunnen neerzetten waar je de onderdelen maakt die dan wegvliegen over de wereld, waardoor je meteen ook een link met de luchthaven hebt gemaakt. Dus die mogelijkheden, die opties moeten er zeker zijn. Daar staat dit college en deze hele regio dan ook voor open. Op het moment dat zo'n initiatief zich aandient, ga je kijken of het in Haarlemmermeer past. Zo ja, dan vinden ze uiteraard een overheid die hen zo veel mogelijk wil faciliteren om dat vorm te geven.

De VOORZITTER: De heer Koster, VVD.

De heer KOSTER: Dan blijft er maar één vraag over: wat doet u er vanuit Haarlemmermeer aan om binnen de metropoolregio Amsterdam aan te geven dat wij open staan voor het vestigen van dergelijke bedrijven en om ervoor te zorgen dat men weet dat er in Haarlemmermeer plek is om dat soort dingen mogelijk te maken en te faciliteren?

De VOORZITTER: Wethouder.

Wethouder ELZAKALAI: Allereerst is er nu dat cluster binnen de AEB. Die zijn momenteel bezig met een "dashboard" om te zien waar nu kansen zijn en hoe het er daadwerkelijk uit kan gaan zien. Het dashboard is nog niet gereed en ik heb de gegevens nog niet, maar ik wil u bij deze toezeggen die gegevens op het moment dat ze gereed zijn met u te delen. Nogmaals, als er kansen voor maakindustrie zijn, dan wordt in de metropoolregio gekeken wat daarvoor de beste plaats is. Is het Haarlemmermeer, dan komt het naar Haarlemmermeer. Zo simpel is dat. De maakindustrie blijft dus absoluut een speerpunt van ook deze gemeente.

Een ander punt, aangehaald door de heer Spijker van EEN Haarlemmermeer, is de Bedrijfsinvesteringszone, de BIZ. We hebben er momenteel twee, een in Hoofddorp-Centrum en Spoorzicht-Noord in Nieuw-Vennep. U weet wellicht dat wij op dit moment bezig zijn met een collegejour. Wij hebben de eer gehad twee weken geleden op Spoorzicht-Noord te zijn geweest en de eerste ervaringen te hebben mogen ophalen van de ondernemers daar. Die zijn heel positief. De gemeente ondersteunt ook een BIZ, wij vinden het heel goed dat ze er zijn, maar het zijn de ondernemers die er zelf het initiatief voor moeten nemen. Er komt nog een kleine kanttekening bij: die twee BIZ'en die we nu hebben was een experimentenwet. De wet is afgelopen juni door de Tweede Kamer aangenomen en moet nu nog naar de Eerste Kamer. De verwachting is dat ongeveer vanaf 1 januari 2015 de Wet BIZ ook werkelijk bestaat en dat er dus de mogelijkheid is om bedrijfsinvesteringszones op te zetten. Wij als gemeente willen daar heel graag bij faciliteren, uiteraard met de ervaringen die we al hebben uit Spoorzicht-Noord en Hoofddorp-Centrum, maar ik stel voorop dat het wel iets is dat vanuit de ondernemers zelf moet komen, waarbij wij natuurlijk wel een belangrijke rol kunnen vervullen door dat onder hun aandacht te brengen.

De VOORZITTER: Bij interruptie. De heer Spijker, EEN Haarlemmermeer.

De heer SPIJKER: Dank u wel, voorzitter. Ik had het Haarlemmermeers Ondernemersplatform benaderd met de vraag waarin wij hen met De Weeren zouden kunnen helpen, maar zij kwamen zelf met het idee van een BIZ. Dat kwam niet uit mijn koker. Logischerwijs moet er dan een hele procedure worden afgelopen, maar het is meer om het college eens te triggeren tot "laten we daar eens gaan kijken". U bent zelf inwoner van Zwanenburg, dacht ik, dus u weet wat de situatie is en wie weet kan dit een mooie start zijn voor de verbetering van die lokale economische situatie.

De VOORZITTER: Wethouder.

Wethouder ELZAKALAI: Dat denk ik zeker. Ik denk dat het voor heel veel situaties een goede manier is om zaken voor elkaar te krijgen. Nogmaals: als die bedrijfsinvesteringszone eenmaal een wet is, is dat ook mogelijk. Het college wil dat heel graag faciliteren en ik ben blij dat het ook al vanuit onze ondernemers komt en al enige bekendheid geniet.

Dan naar de sport. De HAP kwam met de opmerking dat ze ambities steunen die in de begroting staan. Daar ben ik blij om. Ze hadden het over het Jaar van de Sport in relatie tot gehandicaptensport. Afgelopen jaar hebben we het Jaar van de Sport gehad. Gehandicapte sporters zijn net zo sportief als sporters zonder beperking. Daarom wil ik niet specifiek een doelgroep eruit lichten om daar het jaar van de gehandicaptensport van te maken. Ik vind dat dat niet recht doet aan het feit dat zij ook heel erg sportief zijn en daarin al dan niet een beperking hebben. Daarbij zou ik ook willen aantekenen dat

ik ook wel trots ben, want er staat wel wat te gebeuren op het gebied van sporters die een beperking hebben. In 2015 hebben wij de eer om de Special Olympics te mogen organiseren. Dat is een evenement dat er niet op gericht is om winnaars aan te wijzen. Het heeft met name een kennismakings- en sociale doelstelling. Het staat iedereen vrij om daaraan mee te doen. Het is een regionaal evenement, wat wil zeggen dat Noord-Holland, Zuid-Holland en Flevoland daar aan meedoen. We zijn erg blij dat we dat hier in ons mooie Sportcomplex Koning Willem-Alexander en het Sportcentrum Arnolduspark kunnen faciliteren.

Maar er komt nog meer. We hebben namelijk ook van de provincie Noord-Holland een subsidie gekregen voor de komende twee jaar om gehandicaptensport verder te ontwikkelen. We richten ons daarbij op promotie, versterken van de sportaanbieders en ook het onderzoeken welke drempels er moeten worden weggenomen. Maar heel erg belangrijk: als je wilt sporten, doe je dat over het algemeen in een team. Aangezien een team uit meerdere mensen bestaat, betekent dat niet altijd dat je de mensen alleen uit de gemeente Haarlemmermeer kunt halen. Dan zul je dus in een groter verband een team moeten formeren. Daar is vervoer voor nodig en ook dat soort zaken vallen onder die subsidie. Dus ik denk zeker dat er in 2015 heel veel te gebeuren staat voor sporters die een beperking hebben.

D66 had het kort over de watertappunten. Inderdaad een heel goed initiatief. Er zijn er het afgelopen jaar twee gerealiseerd: een bij de Toolenburgerplas en een bij VV Zwanenburg. Zeker in het kader van JOGG (Jongeren op Gezond Gewicht) is dat een heel goed initiatief: kinderen laten kennismaken met het drinken van water. Alleen is het niet iets waar wij als gemeente budget voor hebben. Het is iets dat met name uit de publiek-private samenwerking komt. In Zwanenburg is het bijvoorbeeld de Voetbalvereniging Zwanenburg geweest die het initiatief heeft genomen. Ik weet dat er meerdere verenigingen zijn die ook graag die watertappunten willen realiseren. Wij zullen dat natuurlijk wel faciliteren, maar het primaire initiatief komt van een private partij.

Dan GroenLinks met betrekking tot de duurzame sportvelden. Ik moet u bekennen dat ik net tijdens de pauze even heb opgezocht hoe dat sportveld in Eindhoven eruitziet. Ik moet zeggen dat het er heel indrukwekkend uitziet, ik kan het anderen ook aanraden. Het is ook zeker iets waar we altijd natuurlijk naar willen blijven kijken. Maar duurzaamheid in sportvoorzieningen staat al heel erg hoog op onze agenda. Ik zal niet heel uitputtend kunnen zijn, maar Sportcomplex Koning Willem-Alexander heeft zonnepanelen, we zijn met ledverlichting bezig geweest bij hockeyclub De Reigers, maar ook worden kunstgrasvoorzieningen die niet meer op een sportveld dienst doen in de wijk neergelegd als trapveldjes. Ook is het van belang om te kijken hoe je het best een sportveld kunt neerleggen, waar het neergelegd moet worden. Als duurzame initiatieven zoals die nu in Eindhoven worden gedaan daar onderdeel van kunnen uitmaken, dan zullen wij dat zeker onderzoeken, maar het blijft natuurlijk altijd een kosten-batenanalyse. Ik ben erg benieuwd naar de uitkomsten van die pilot.

De VOORZITTER: Bij interruptie. Mevrouw Mulder, GroenLinks.

Mevrouw MULDER: Voorzitter, we gaan het natuurlijk in de tweede termijn over die motie hebben, ook met de collega's. Maar ik hoor de portefeuillehouder al een preambule nemen waar ik in ieder geval optimistisch van word. Hoor ik u nu zeggen, is mijn vraag aan de portefeuillehouder, dat u in ieder geval wilt onderzoeken wat de mogelijkheden zijn voor het verder verduurzamen van die sportvelden? Want de intentie van die motie is niet alleen dat specifieke veld, want dat is natuurlijk fantastisch omdat het allerlei opties biedt, maar in bredere zin gaat het ons wel degelijk ook om andersoortige sportvelden waar ook een duurzame component in zit. Als er dan toch zo veel geld wordt uitgegeven, onderzoek dan, was onze insteek, ook dat specifieke aspect. Hoor ik de portefeuillehouder zeggen dat hij dat nu ook echt gaat meenemen en aan ons gaat voorleggen?

De VOORZITTER: Wethouder.

Wethouder ELZAKALAI: Voorzitter, duurzaamheid is natuurlijk heel ruim. Het feit dat je op kunstgras speelt, is al duurzamer dan op een grasveld, omdat kunstgras veel langer meegaat en je het veel intensiever kunt bespelen. Zo zijn er nog meer redenen te noemen waarom je voor een kunstgrasveld zou moeten kiezen. Maar zoals tussen tien jaar geleden en nu de kunstgrasvelden een heel sterke ontwikkeling hebben doorgemaakt, sluit ik niet uit dat dat zich doorzet. Uiteraard blijft het college open staan voor nieuwe initiatieven om te kijken hoe je nog beter een kunstgrasveld kunt neerleggen en daar worden alle marktontwikkelingen uiteraard in meegenomen.

De VOORZITTER: Bij interruptie. De heer Rip, HAP.

De heer RIP: Ik ben natuurlijk tevreden, voorzitter, met de beantwoording over de gehandicaptensport en de ambitie die u zo'n warm hart toedraagt in dit coalitieakkoord, maar we hebben het nog even niet gehad over de Major League Baseball.

De VOORZITTER: Wethouder.

Wethouder ELZAKALAI: Daar wilde ik net aan beginnen. Ik ben blij dat u die vraag stelt en ik kan u daar antwoord op geven. In uw betoog vroeg u hoe het staat met de evenementen van de Major League Baseball. Ik kan zeggen: goed. Er gebeuren al heel veel initiatieven vanuit het Major League Baseball veld. Het complex is in 2014 geopend en ik vind het fijn om te kunnen constateren dat al dit jaar de MLB Tryouts hier hebben plaatsgevonden van de beste Nederlandse jeugd, pitching and hitting camps van de beste internationale jeugd, de Fall Academy, dat is de beste jeugd van Italië, Duitsland, Nederland en de Antillen, en dat jaarlijks vanaf 2015 het European Youth Camp zal plaatsvinden, dat is een toernooi van twee weken dat voorheen altijd in Italië plaatsvond, maar vanaf nu in onze gemeente. Dat sportcomplex van de Pioniers heeft een ongelooflijke impact gehad op sportend Haarlemmermeer. Ik zeg u alleen al dat dit jaar de jeugd zestig nieuwe honkballeden heeft mogen ontvangen, dat er zelfs een wachtlijst is voor de allerjongste jeugd en dat er zelfs bij de senioren een kleine toename heeft plaatsgevonden. Daarbij teken ik ook nog aan dat het Nederlandse honkbalteam daar zijn thuishonk heeft, en ook dat de Major League Baseball heeft gezegd dat het complex in Hoofddorp hun bruggenhoofd in Europa is, waardoor er ook een afspraak is gekomen om de activiteiten die ik net besprak daar voor vijf jaar vorm te geven.

Ik vermoed ook dat u wilt vragen hoe het dan met de grote wedstrijden staat, die wij natuurlijk ook nog steeds heel erg interessant vinden. Ik moet u zeggen dat dat een traject is dat je niet in een paar weken doet. We zijn nog steeds in een heel goed gesprek met de Major League Baseball, maar wat betreft het organiseren van zo'n evenement moet u echt denken dat dat ruim een jaar duurt. Het zal in de zomer moeten plaatsvinden. De gesprekken gaan nog steeds heel erg goed en het college hoopt nog steeds dat we ooit eens in de nabije toekomst hier gastheer voor deze wedstrijden mogen zijn. Maar de aspecten die ik net noemde vind ik net zo belangrijk.

De VOORZITTER: De heer Rip, HAP.

De heer RIP: De bedoeling van mijn vraag was ook niet om een hele opsomming te krijgen van wat er allemaal wél in het stadion heeft plaatsgevonden. Het gaat er mij natuurlijk om dat in de aanloop naar dat mooie stadion en die mooie ambitie natuurlijk een evenement is aangekondigd waarnaar door onze ondernemers reikhalzend wordt uitgekeken omdat op dat punt de verwachting was dat het een economische "boost" zou gaan geven. De verwarring en het feit dat die vragen komen, komt ook een beetje door de berichtgeving die we buiten deze zaal horen. Af en toe is het bericht dat het niet doorgaat en er is twijfel bij mensen die op het gebied van honkbal enig verstand hebben. Complimenten dus voor wat er allemaal gebeurt, maar het gaat toch even om dat grote evenement. Er is een bepaalde verwachting gewekt en komt die uit of niet?

De VOORZITTER: De heer Meijer, Forza!, over dit punt?

De heer MEIJER: Dank u wel, voorzitter. Mijnheer de wethouder, in de vorige periode zijn er zelfs collegeleden naar de Verenigde Staten afgereisd om te onderhandelen of die wedstrijden hierheen zouden kunnen komen. Dat is min of meer ook toegezegd, maar toen zagen we geloof ik dat ze naar Australië of Japan waren gegaan. U zegt wel dat ze ooit een keer zullen komen. Daar geloof ik niks van. Ik vind het verhaal dat u houdt prima, het is inderdaad een mooi complex, en zestig leden bij de jeugd vind ik fantastisch. Maar ik blijf het geen breedtesport vinden en ik vind dat u gewoon eerlijk kunt zeggen dat die internationale wedstrijden er nooit gaan komen.

De VOORZITTER: De heer Vonk, PvdA.

De heer VONK: Een vraag over de orde: is het gebruikelijk in een debat als dit om per partij met meerdere woordvoerders te spreken?

De VOORZITTER: Dat mag, want we hebben straks ook bij meerdere onderwerpen die mogelijkheid. Dan gaat de wethouder nog kort in op de vragen rondom de MLB.

Wethouder ELZAKALAI: Dat zal ik doen. Over de verwachtingen die zijn geschapen: ik kan daar op zeggen dat we nog steeds in heel goed overleg met de Major League Baseball zijn. Nogmaals: onze inzet is nog steeds om naast de evenementen die er al zijn ook de "regular season games" in onze gemeente te kunnen huisvesten.

De VOORZITTER: Dan is nu het woord aan wethouder Steffens. Mevrouw Mulder, over de orde?

Mevrouw MULDER: Ik weet dat we met de raad veel tijd nemen in dit deel, maar aangezien er nu toch nog een extra vraag is beantwoord door de vorige portefeuillehouder, had ik ook nog twee openstaande vragen: op het gebied van armoedebestrijding en er was mij toegezegd dat portefeuillehouder Horn nog zou reageren op die vraag over de behoedzaamheidsreserve, wat niet gebeurd is. Dus hoe gaan we dit oplossen?

De VOORZITTER: Wat we gaan doen, is dat we straks in de tweede termijn bloksgewijs, gekoppeld aan de moties die ingediend zijn, gaan kijken waar u verder de verdieping op wilt. Als er echt vragen zijn blijven liggen, dan kan ik daar op het einde van deze termijn nog wel gelegenheid toe geven, maar ik wijs u erop dat tot nu toe de meeste spreektijd van het college nog niet verbruikt is, maar dat het college tijd van u krijgt om te reageren op interrupties. Dat betekent dat we dus eigenlijk al fors de tijd voor de tweede termijn van uw raad aan het gebruiken zijn. Dus u kunt alle vragen beantwoord krijgen, maar als u nog een goed debat wilt hebben over moties, dan zal ik op een gegeven ogenblik tegen u zeggen dat u het ook niet te laat wilt maken. Misschien zijn er teveel vragen aan het college gesteld in eerste termijn. Het moet een raadsdebat over de begroting zijn.

Wethouder Steffens heeft het woord.

Wethouder STEFFENS: Dank u wel, voorzitter. Ik begin vanuit mijn portefeuille fysieke leefomgeving. Daarna zeg ik iets over jeugd en natuurlijk ook iets over participatie. Allereerst maar even heel gauw een onjuiste aanname van het CDA wegnemen, namelijk dat wij zouden bezuinigen op de budgetten voor groenonderhoud. Dat ga ik hier rechtzetten, want het is niet waar. Het college bezuinigt niet op openbaar groen. Integendeel: we gaan zelfs die investeringen doen die nodig zijn en ervoor zorgen dat het achterstallige onderhoud dat we hadden kan worden ingelopen. De middelen voor de VOR2, Vernieuwing Openbare Ruimte 2, plannen die al in 2012 door uw raad waren vastgesteld maar waar voorheen geen geld voor was gevonden, zijn door dit college in één keer in de begroting opgenomen:

€ 31 miljoen die nodig is voor een goed verzorgde openbare ruimte. Daar gaan we nu hard mee aan het werk en wat mij betreft kan ik zeggen: dat was ook hard nodig.

U had ook wat zorgen over de vervanging van bomen en beplantingsvakken. Ook dit is voorzien in de middelen die voor VOR2 worden aangevraagd, en als uw raad daarmee akkoord gaat nadat deze begroting besproken is, dan kan het college ook daar uitvoering aan geven en ik begrijp dat het CDA dat heel belangrijk vindt.

De VOORZITTER: Mevrouw Sedee, CDA.

Mevrouw SEDEE: Maakt u nu geen onderscheid, want dat mis ik een beetje, tussen een investering en beheer en onderhoud? Want die VOR2-gelden betreffen een investering en ik vroeg naar beheer- en onderhoudskosten.

De VOORZITTER: Wethouder.

Wethouder STEFFENS: Ik maak daar geen verschil in, want het zit bij elkaar. U zei ook ergens – uw precieze tekst heb ik niet op papier –, mevrouw Sedee, dat wij nu minder gingen investeren en dat we geld dat we vorig jaar nog uitgaven nu niet meer uitgeven. Dit jaar hebben we in verband met stormschade en met wat zaken die te maken hadden met de omlegging van de A9 extra geïnvesteerd en het komende jaar gaan we op basis van de nieuwe middelen die voor VOR2 zijn aangevraagd, als u dat goed vindt, door met het op orde brengen van de openbare buitenruimte.

Ik zag ook bij de HAP en bij GroenLinks wat zorgen over de kwaliteit van de wegen. Ik heb daar bij de Voorjaarsrapportage al kort iets over gezegd. Het had te maken met de fundering, de ondergrond. Ik zie mevrouw Mulder kijken van "heb ik dat echt gezegd", maar dat had ik toch begrepen uit wat u in de eerste termijn zei. U zou duidelijkheid willen hebben over hoe de staat daarvan is, dat hoorde ik de heer Rip zeggen, en mogelijk ook iets over de kosten. Dat laatste kan ik u nu niet geven. Wat ik u wel kan zeggen, is dat ik niet ga vooruitlopen op het onderzoek dat nu gedaan wordt en bijna afgerond is. Dat onderzoek gaat er in ieder geval voor zorgen dat er voldoende inzicht is in ook dat deel van het achterstallige onderhoud dat vooral te maken heeft met de ondergrond van wegen. Daar moeten we echt iets aan gaan doen. Het college kan nu geen inzicht geven in de kosten die daar voor de toekomst uit voortvloeien, maar dat onderzoek komt in het eerste kwartaal van 2015 ter besluitvorming voor bij het college en daarna natuurlijk bij uw raad. Ook dan zullen de kosten daarvoor inzichtelijk worden.

Dan kom ik bij de jeugd. Ik begin bij wat de heer Koster namens de VVD zei, namelijk dat hij vindt dat het beleid te veel gericht is op probleemjongeren. Ik wil beginnen met te zeggen dat ik niet zo geloof in die sticker "probleemjongeren". Ik denk wel dat er veel jongeren zijn met problemen. Daar moeten we zeker oog voor hebben, maar ik ben het met de heer Koster eens dat de aandacht natuurlijk vooral moet gaan naar die heel grote groep jongeren in Haarlemmermeer waar het gewoon uitstekend mee gaat. Daarom is preventie ook zo belangrijk. Daar zetten we op in en daar blijven we op inzetten.

De VOORZITTER: Bij interruptie. De heer Van Dijk, Forza!

De heer VAN DIJK: Dank u wel, voorzitter. Dan wil ik graag van de wethouder weten hoe zij de jongeren noemt voor wie subsidie wordt gegeven om overlast te voorkomen met Oud en Nieuw. Wat zijn dat dan voor jongeren?

De VOORZITTER: Wethouder.

Wethouder STEFFENS: Nou, mijnheer Van Dijk, ik wil dat gerust doen. Ik dacht eerst dat onze burgemeester dat zou gaan doen, maar ik vind het leuk om daar op te antwoorden. Want uw suggestie

als zouden er feesten worden gegeven voor jongeren die overlast geven, die werp ik ver van mij. Er zijn jongeren die rond Oud en Nieuw overlast geven, maar die feesten worden niet voor hen gegeven. Komt u wel eens in Nieuw-Vennep als er zo'n feest wordt gegeven? Bent u wel eens in Zwanenburg als er zo'n feest wordt georganiseerd? Ik ben u er nog niet tegengekomen. Ik kan u zeggen: ik kom er af en toe, en ik kan u nog verder vertellen: mijn kinderen komen er ook en ook de vrienden van mijn kinderen. Dus volgens mij, mijnheer Van Dijk, is het beeld dat u wilt creëren over de oplossing die wij vinden voor iets waar u een probleem mee heeft... die twee dingen hebben niks met elkaar te maken.

De VOORZITTER: De heer Van Dijk, Forza!

De heer VAN DIJK: Dank u wel. Met Oud en Nieuw organiseer ik mijn eigen niet-gesubsidieerde feestjes. Dat is één. Ten tweede: als het klopt wat u zegt, dan zou je toch verwachten dat je elk jaar op een verschillende plek een feest gaat subsidiëren? Wanneer is er voor het laatst voor jongeren in Rijsenhout een feest georganiseerd, in Overbos of bijvoorbeeld in Graan voor Visch? Het komt elk jaar weer terug. Waarom dan elk jaar maar op één plek en waarom gaan we niet een feest organiseren voor alle jongeren in onze gemeente die geen overlast veroorzaken? Ik lees heel duidelijk in de stukken, ook als het gaat om het veiligheidsbeleid, dat het organiseren van feesten juist bedoeld is om te voorkomen dat er overlast gaat plaatsvinden. Dat is wat er elke keer gezegd wordt. Nou, wie veroorzaakt doorgaans overlast?

De VOORZITTER: Wethouder.

Wethouder STEFFENS: Voorzitter, dan jeugdparticipatie en participatie in zijn algemeenheid. In het kader van jeugdparticipatie, waarom door een aantal van u met nadruk is gevraagd en met name door de heer Koster, zijn op dit moment kwantitatieve en kwalitatieve onderzoeken in voorbereiding. Deze onderzoeken worden gedaan om enerzijds inzicht te krijgen in hoe jongeren zelf bij beleid betrokken willen worden, want dat is voor ons nog niet altijd even duidelijk, maar daarnaast ook om te weten te komen wat ze eigenlijk belangrijk vinden.

Ik spreek over jongeren onder één noemer, maar ik heb het ook over kinderen van zo'n jaar of acht tot veertien en over jongeren tot een jaar of twintig. Deze onderzoeken worden gedaan omdat wij het als college van belang vinden dat we de juiste getallen hebben en de juiste inzichten om te kunnen beoordelen of er sprake moet zijn van een actualisatie van het jeugdbeleid. Ik verwacht dat we daar in het eerste kwartaal van 2015 het inzicht in hebben, dat we de feiten op een rijtje hebben en dat we dan met u in gesprek kunnen of het nodig is om te actualiseren en op welke punten dat nodig is. Want ik wil u hier wel zeggen, en volgens mij hebben we dat ook in ons coalitieakkoord gezegd, dat het jeugdbeleid in het algemeen verder gaat op de lijn die al eerder is ingezet.

De VOORZITTER: Bij interruptie. De heer Koster, VVD.

De heer KOSTER: Als we kijken of het jeugdbeleid en jeugdparticipatie aangepast moet worden, hoor ik u dan zeggen dat jeugdparticipatie een onderdeel gaat worden van het jeugdbeleid? Of gaat jeugdparticipatie een onderdeel van participatie worden? Want onze zorg ligt er eigenlijk in dat de jeugd in de participatie-ideeën die we hebben straks een beetje vergeten wordt. Dat willen we eigenlijk voorkomen.

De VOORZITTER: Wethouder.

Wethouder STEFFENS: Voorzitter, voor alle duidelijkheid als het er om gaat wat precies waar in zit: aan de ene kant hebben we straks met u een debat over het plan van aanpak participatie, waar ook de jeugd een eigen plek in krijgt. Daarnaast is het wel zo dat we samen met jeugd het beleid voor

jeugd aan het ontwikkelen zijn. En daarvoor moet je ze wel vragen stellen. Dat gaan we niet alleen maar doen door een enquête uit te schrijven. We hebben daar een aantal leuke ideeën over en tussen nu en zo'n beetje februari volgend jaar gaan jongeren van alles op hun deurmat vinden of in hun e-mail, en op allerlei andere manieren gaan wij hun vragen wat voor hen belangrijk is, zodat wij het niet voor hen hoeven te bedenken.

Nu gebeurt er natuurlijk ook al van alles in het kader van participatie. U kent Menes als organisatie. Die zijn goed op weg, en die timmeren ook aan de weg, bijvoorbeeld via de scholen, wat toch een plak is waar we veel jongeren kunnen vinden. Zij zijn bezig met het ondersteunen van ideeën van jongeren zelf. Daar is bijvoorbeeld in Nieuw-Vennep recent het een en ander mee gebeurd. Maar daarnaast hebben we ook het Jongeren Informatie Punt, wat toch meer in de zin zit van informatie verstrekken; dat is niet altijd echt participatie, maar zij stimuleren jongeren wel om daar heel actief in te zijn.

De VOORZITTER: Bij interruptie. Mevrouw Van der Helm, CDVP.

Mevrouw VAN DER HELM: Dank u wel. Ik wil graag van de portefeuillehouder horen waarom zij denkt dat het nu wel aanslaat om de jongeren via de weg van folder op de deurmat of anderszins te benaderen, want bij Menes hebben we juist gemeend dat zij zelf konden brengen of halen, en wat is er nu anders in uw aanpak?

De VOORZITTER: Wethouder.

Wethouder STEFFENS: Nee, daar is niets anders in. We gaan op allerlei manieren contact zoeken met kinderen en jongeren. Per doelgroep doe je dat op een andere manier. Als ze wat jonger zijn, via een brief aan hun ouders, die hun kinderen stimuleren om bijvoorbeeld digitaal mee te doen aan onderzoeken. Maar vervolgens ook kwalitatief onderzoek, dat bijvoorbeeld in een gesprek met een groep kan zijn. Het gaat op allerlei manieren en het is niet beperkt tot één ding. Dit is slechts met als doel om te komen tot een verbetering in jeugdbeleid en jongerenparticipatie.

Voorzitter, ik rond af. Ik ben blij met de positieve woorden van de raad met betrekking tot de richting die het college heeft gekozen voor participatie van inwoners, ondernemers en belangengroepen. Daar wil ik u voor danken, want dat vind ik namens het college prettig om van u te horen. Mijn collega Reinders, maar ook burgemeester Weterings en ik zien natuurlijk uit naar het debat met de raad waarin wij uw visie op waar het in participatie om gaat gaan horen.

Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Het woord is aan wethouder Reinders.

Wethouder REINDERS: Dank u wel, voorzitter. Ik ga proberen om kort en bondig te antwoorden op de vragen die in de eerste termijn door de raad zijn gesteld. Om te beginnen: geen Jaar van de Gehandicapten hebben we zojuist gehoord om moverende redenen, maar wel de suggestie voor een Jaar van het Werk. Of we dat als college als zodanig echt zouden moeten doen, laat ik graag in het midden, maar u kunt er in ieder geval van op aan dat deze wethouder dat namens het college gaat doen, want werk vinden wij heel belangrijk. Van werk gaat het college, zoals u ook in de Programmabegroting heeft kunnen zien, volgend jaar met kracht werk maken, onder andere met onze nieuwe Haarlemmermeerse uitvoeringsorganisatie, maar ook bijvoorbeeld door overleg aan te gaan met werkgevers- en werknemersorganisaties. Wij geloven als college namelijk dat werk de beste manier is om deel te nemen aan deze samenleving: werk naar vermogen.

Dat is ook een brug naar het minimabeleid. Want dat minimabeleid wil dus staan voor de mensen die ons nodig hebben. Tijdelijk, dat is ons uitgangspunt. Dat betekent ook voor de schuldhulpverlening, want over minimabeleid en schuldhulpverlening komen we binnenkort met de raad te spreken, dat de

schuldhulpverlening ook op goede voet moet staan met dat wat we willen bereiken: mensen zelf in staat stellen om in hun inkomen te voorzien.

Ik heb een aantal dingen gehoord onder andere over het inkoop- en aanbestedingsbeleid. Ik denk dat ik daar heel kort over kan zijn, want het inkoop- en aanbestedingsbeleid zoals wij dat voorstaan wil zich juist op verschillende elementen richten, waaronder het stimuleren van onze lokale ondernemers om ook meer dan nu het geval is mee te dingen naar werk dat wij als gemeente willen inkopen en aan te besteden hebben. Ik ben het wat dat betreft er ook mee eens dat tijdens het ondernemerscongres waar de heer Koster aan refereerde toch wel duidelijk is geworden dat er nog werk te verzetten valt, maar dat is wel werk dat we samen moeten doen: niet alleen de gemeente, ook ondernemers. Want één ding is wel duidelijk: onbekend maakt onbemind en dat is over en weer het geval. Daarom willen we onder andere ook samen met de ondernemers kijken hoe we ze kunnen helpen om in ieder geval van onze kant uit te doen wat mogelijk is om lokale ondernemers bij gelijke geschiktheid een streepje voor te geven.

Dan over het armoede- en minimabeleid. GroenLinks stelde de vraag of we nou alles goed in beeld hebben als het gaat om schuldhulpverlening en de problemen aan de onderkant van het loongebouw. Wij denken dat dat wel het geval is, maar we zouden uiteraard graag aan de hand van het minimabeleid met de raad van gedachten willen wisselen als daar de wens toe bestaat. Wij hebben in ieder geval het idee dat we met het minimabeleid zoals we dat nu in de steigers hebben staan – en dat hebben we ook in een informele sessie met de raad gedeeld – wel in staat zijn om de mensen die ons nodig hebben naar rato en naar vermogen te helpen, ook binnen de ruimte die de wetgeving ons daartoe biedt. Uiteraard komen we daar op een later moment graag nog op terug.

Ik denk dan, voorzitter, dat ik de belangrijkste punten wel heb gehad. Mocht ik nog vragen hebben laten liggen, dan hoor ik dat vanzelf.

De VOORZITTER: Bij interruptie. De heer Koster, VVD.

De heer KOSTER: Ik kom nog heel even terug op het inkoopbeleid. We hebben ook gezegd dat als het gaat om social return en het inkoop- en aanbestedingsbeleid er één partij is die het voorbeeld moet geven en dat dat de gemeente zelf is. U hoeft niet te wachten totdat er een nieuwe wet is. Als het college van mening is dat wij mensen met een achterstand op de arbeidsmarkt kunnen helpen, dan moeten we dat gewoon doen. Daar kunt u zelf beleid voor maken. Ik wil eigenlijk aan u vragen of u ons op korte termijn een voorstel daarover kan toesturen, want zo ingewikkeld kan dat niet zijn, om ervoor te zorgen dat we oog hebben voor die doelgroep. In hetzelfde kader heb ik ook een vraag over zo'n arbeidsmobiliteitscentrum ACE: heeft u daar ideeën over? Er zijn er een stuk of zes, zeven in Nederland. Ziet u ruimte voor een dergelijk initiatief in Haarlemmermeer?

De VOORZITTER: Wethouder.

Wethouder REINDERS: Voorzitter, laat ik beginnen met die arbeidsmobiliteitscentra. Het is goed om te weten dat de gemeente Haarlemmermeer op dit moment in overleg met de gemeente Haarlem kijkt naar een arbeidsmobiliteitscentrum voor de zorg. Juist omdat we zien dat op dit moment grote ontslagen plaatsvinden in de zorg, hebben we ook wel kunnen voorzien dat die mensen over een paar jaar in diezelfde zorgsector weer hard nodig zijn. Dus wij kijken onder andere met de werkgeversorganisaties en ook aan de hand van een sectorplan dat er voor de zorg hier in onze regio is gehonoreerd hoe we met zo'n arbeidsmobiliteitscentrum actief kunnen helpen om die mensen voor die sector te behouden. Ik denk dat ik daarmee uw vraag voor dit moment heb beantwoord. Wij staan uiteraard ook open voor andere initiatieven in andere sectoren en zullen daar als gemeente ook onze rol bij spelen.

Dan over social return. U wordt wat dat betreft op uw wenken bediend, want wij gaan social return ook evalueren. U kunt daarover in dit najaar, dus nog voor het einde van het kwartaal, een stuk van onze kant verwachten.

De VOORZITTER: Bij interruptie. Mevrouw Mulder, GroenLinks.

Mevrouw MULDER: Voorzitter, ik denk dat de portefeuillehouder een heel eind in de richting kwam bij de beantwoording van onze vraag over armoedebestrijding, maar ik wilde het toch nog even verifiëren. De portefeuillehouder antwoordde met name in de strekking van minimabeleid, maar hebben we dan inderdaad ook voldoende zicht op armoede? Dat is in onze optiek nog net even een wat andere kijk, een ander aspect, eigenlijk onder het minimabeleid. Ik begrijp dat u in ieder geval ook graag ziet dat wij daar met de raad een sessie over organiseren. Er is dus niet een stuk dat daarover onze kant op komt, dus we moeten daar vrij met elkaar over spreken. Heb ik u dan goed begrepen?

De VOORZITTER: Wethouder.

Wethouder REINDERS: Voorzitter, ik heb het inderdaad over het minimabeleid gehad, waarvan ik me zo maar zou kunnen voorstellen dat de raad daarover van gedachten zou willen wisselen. Wat mij betreft kunnen we het dan ook hebben over armoede. Het probleem is natuurlijk de verborgen armoede. Het woord zegt het al: het is soms lastig in kaart te brengen. We weten er wel het een en ander van en ik zou ook graag van mijn kant in een sessie daar wat over vertellen en dan vernemen hoe de raad naar dat onderwerp kijkt.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan kan ik namens het college het laatste deel van de beantwoording doen. De fractie van de VVD heeft gevraagd hoe in deze begroting is omgegaan met dat deel van de ombuigingen dat ook vanuit de raad of de griffiebegroting zou moeten worden aangeleverd. Ik kan u melden dat met de senioren is afgesproken dat de voorzitter en de griffier een voorstel zullen doen aan de senioren om tot invulling van het bedrag te komen zoals dat in de stukken op voorstel van het college is vermeld. Vanzelfsprekend gaat u daarover; het college speelt daarbij geen rol. Maar ik ga ervan uit dat op basis van de discussie die we bij de senioren zullen hebben u bij de Voorjaarsrapportage het bedrag kunt opnemen waarvan u vindt dat gewenst is dat de raad met zijn budgetten bijdraagt aan de opgenomen ombuigingstaakstellingen.

De fractie van de HAP heeft gevraagd wat er op dit moment al gebeurt binnen de gemeentelijke organisatie en wat het standpunt is van het college met betrekking tot mediation: juist het voorkomen van bezwaren en juist het in gesprek treden met mensen die mogelijk kanttekeningen hebben of bezwaren hebben die op een andere manier kunnen worden tegemoet gekomen dan door het afwikkelen van ene bezwarenprocedure. Ik kan u zeggen dat daar op dit moment al actief mee wordt omgegaan door onze juridische afdeling. Binnen het traject van de beroep- en bezwaarprocedure spreken wij zelfs al over "premediation". Dat wil zeggen dat met bezwaarmakers in overleg wordt getreden of bij wijze van spreken bij het aanpassen van het besluit dat bestreden wordt, mogelijk mensen zeggen "oké, dat is nou precies wat ik bedoelde, waarom kan het niet zo?" en als het dan een ander besluit wordt, dan komt er dus geen bezwaarprocedure. U zult met mij eens zijn dat dit juist heel veel voordeel oplevert: de bezwaarmaker is tevreden en er hoeft niet een lange bezwaarprocedure te worden afgelopen. Dus dat noemen we premediation.

Mediation vindt ook plaats daar waar wij constateren dat het veel beter is om met betrokkenheid van een derde het overleg aan te gaan om het conflict op te lossen door goed overleg.

Gaat uw gang, mijnheer Rip, HAP.

De heer RIP: Ik hoor u zeggen dat Juridische zaken het uitzoekt. Maar mediation heeft toch een juridisch houdbaarheidsaspect?

De VOORZITTER: Nee, ik zei niet dat ze het uitzoeken, ze zijn er al mee bezig. Het heeft een juridische houdbaarheid. Het is gewoon een toegestane manier van tot elkaar komen zonder dat je een bezwaar- of een rechtsprocedure hoeft te hebben.

De heer RIP: En als we het scenario schetsen dat je er niet uitkomt met dat instrument, wat zijn dan in uw ogen nog de stappen te maken?

De VOORZITTER: Op dat moment, als je er niet uitkomt, dan heeft belanghebbende altijd de mogelijkheid om de openstaande bezwarenprocedure te volgen. Vaak wordt ook de afspraak gemaakt, bijvoorbeeld bij pre-mediation, dat we met elkaar in overleg treden om te kijken of het bezwaarschrift kan worden ingetrokken en de bezwaarmaker tegemoet gekomen kan worden onder de voorwaarde dat als dat niet tot resultaat leidt de bezwaarprocedure alsnog doorgaat. Dus dat is zeer klantgericht in de zin van: we proberen er uit te komen, maar de bezwaarmaker heeft zijn rechten niet verloren als we er niet uit komen.

De heer RIP: En mag ik daar de klachtencommissie onder scharen? Bedoelt u dat?

De VOORZITTER: Daar ga ik nu iets over zeggen. Dat is wat anders dan mediation. U heeft ook de vraag gesteld of wij niet eigenlijk een eigen ombudsman moeten hebben om te zorgen dat de onafhankelijkheid van de klachtenafhandeling gegarandeerd is. Wij hebben in onze gemeente gekozen voor een onafhankelijke klachtenfunctionaris die ook zelfstandig klachten over het werk van delen van onze ambtelijke organisatie kan onderzoeken en met aanbevelingen mag komen. Onder verantwoordelijkheid van de burgemeester voert hij zijn werk uit. U krijgt er jaarlijks een rapportage over. Ik kan u melden, en dat heb ik eerder gemeld, dat die werkwijze, die dus juist probeert tegemoet te komen aan het wegwerken van terechte klachten, ertoe geleid heeft dat wij in de afgelopen periode nog maar twee of drie keer een klacht doorgezet hebben gekregen naar de Nationale Ombudsman.

Je hebt dus als gemeente de mogelijkheid om te zeggen: wij hebben onze eigen onafhankelijke klachtenprocedure en we hebben een abonnement, om het zo maar te zeggen, bij de Nationale Ombudsman voor mensen die niet tevreden zijn met onze eigen onafhankelijke klachtenafwikkeling. Ik meld u nogmaals dat onze burgers en bedrijven in de regel zeer tevreden zijn met datgene wat door de klachtenfunctionaris wordt voorgesteld voor de afhandeling van klachten, want slechts in schaarse gevallen wordt een beroep op de Nationale Ombudsman gedaan, wat men altijd heeft als men het niet eens is met de afhandeling door de onafhankelijke klachtenfunctionaris.

Mijnheer Rip, HAP.

De heer RIP: Hoor ik u eigenlijk zeggen dat een gemeentelijke ombudsman eigenlijk overbodig is?

De VOORZITTER: De heer Van Dijk, Forza!

De heer VAN DIJK: Dank u wel, voorzitter. Er is alleen vanaf 1 januari een heel nieuwe situatie. Er vinden decentralisaties plaats in het sociaal domein, er komt heel veel op ons af waar klachtgevoeligheid uit kan voortvloeien. U praat nu over de huidige situatie, maar wat is uw prognose voor de toekomst? Hoe gaat het er dan uitzien als het gaat om de transities die gaan plaatsvinden en alles wat daar bij komt?

De VOORZITTER: De heer Koster, VVD.

De heer KOSTER: Volgens mij is daar al een antwoord op gegeven. Ik ben heel blij met de beantwoording en ik wil er eigenlijk een beetje waken dat we een debat over gaan doen, want dat stuk hebben we al besproken, en daarnaast is het wat ons betreft zo dat iets wat goed functioneert niet gewijzigd hoeft te worden. Als nou de decentralisatie van het sociaal domein zou laten zien dat er meer gevallen komen, dan weten we dat over een jaar en dan gaan we over een jaar kijken wat er nodig is.

De VOORZITTER: De vragen van de HAP in de eerste termijn gingen over de algemene klachtenafwikkeling en het wel of niet nodig zijn van een eigen ombudsfunctie. Ik heb eerder betoogd, en dat herhaal ik, dat met de huidige praktijk zoals we gewerkt hebben het niet nodig is om een gemeentelijke ombudsfunctie te hebben. U krijgt daar rapportages over en mocht het anders gaan worden, dan kunt u altijd voor de huidige praktijk een ander systeem gaan kiezen. Ja, het is waar, mijnheer Van Dijk, dat er rondom de decentralisatie van het sociaal domein een nieuwe situatie aan het ontstaan is, maar daaromtrent is wethouder Horn erop ingegaan wat het collegestandpunt op dit moment is. Dan komt het erop neer dat wij u vragen gewoon een jaar, zoals voorgesteld door de heer Horn, dat te gaan doen. Dat debat hoeven we nu ook niet te herhalen, want ik moet er als voorzitter voor waken dat we dat niet doen.

Mevrouw Ballieux, GroenLinks.

Mevrouw BALLIEUX: Ik durf het bijna niet te vragen en heb de hele avond gezwegen, maar zou toch graag één klein dingetje over die ombudsfunctie willen zeggen. De reden dat ik daar zelf een heel groot voorstander van ben, is dat wij nu gelukkig een situatie ingaan dat we echt een jaar lang een overgangsjaar hebben, maar dat we dat jaar vooral ook moeten benutten om te leren. Wat mij betreft doet een ombudsfunctie – en dat weten we ook van de Nationale Ombudsman – ook onderzoek, signaleert dingen, brengt dingen bij elkaar. Het is voor mij niet meer, maar zeker ook niet minder dan een hulpmiddel om te meten of we het goed doen. Het is niet eens een vraag, maar dank u dat ik het toch even heb mogen zeggen.

De VOORZITTER: Dank u wel. Op dit punt zou ik ook willen zeggen: er is een motie over de regionale ombudsfunctie in het sociaal domein, dus in de tweede termijn kunt u zelf als fracties aangeven het moment waarop dat onderdeel terugkomt wanneer we de moties nader gaan bespreken. Maar over de algemene ombudsfunctie, gelet op de vragen van de HAP, heb ik gezegd wat het college naar voren wilde brengen.

Tenslotte vanuit de portefeuille van de burgemeester de beantwoording van de vraag die EEN Haarlemmermeer heeft gesteld en die ook verwoord is in een motie: is het niet nodig om voor de straatcoaches ook in de wintermaanden het mogelijk te maken om in avonduren op te treden, want de aanpak van overlastproblematiek moet toch niet seizoensgebonden zijn? Het is zo dat wij voor de straatcoaches hebben afgesproken dat zij in ieder geval in de zomermaanden of in die delen van het jaar – en we hebben het 't afgelopen weekend meegemaakt dat de zomer duurt tot 1 november – op die tijden dat het nodig is 's avonds en met name in het weekend op straat zijn, maar dat ze in de winter daar in de regel minder prioriteit aan hoeven te geven, omdat er dan minder jeugdoverlast op straat is. De tweede reden is dat wij een integraal programma "Veiligheid, toezicht en handhaving" hebben, waarbij ook andere prioriteiten door de straatcoaches, die ook gewoon volleerd BOA zijn, verricht worden. Dus het is niet nodig om te zeggen dat ze altijd het hele jaar door 's avonds op straat moeten kunnen zijn. Ze zijn flexibel en ze worden ingezet op basis van de prioriteiten die u heeft aangegeven en die het college ondersteunt, dus zeker in de zomermaanden wanneer de jeugd op straat is.

De heer SPIJKER: Voorzitter, wij hebben begrepen dat er in Nieuw-Vennep tachtig jongelui rondlopen die echt overlast geven, in Badhoevedorp zijn het er zeventig en in Hoofddorp tweehonderd. Dan heb ik het over nu, deze tijd, niet meer over de zomer. Het is nog steeds zo dat ze overlast geven, dus dan moeten we nog steeds gaan kijken naar een goede oplossing. Daarvoor hebben we ook dat voorstel gemaakt. Het is de combinatie.

De VOORZITTER: Die cijfers ga ik nu niet corrigeren, maar het zijn niet precies de juiste. U krijgt binnenkort de halfjaarlijkse brief over de jeugdoverlastproblematiek. Er wordt op dit moment adequaat opgetreden op basis van de afspraken die er zijn tussen politie, MeerWaarde en straatcoaches Toezicht en Handhaving. Er is wel een zorg over de toename van de grootte van groepen dan wel het in

elkaar schuiven van groepen die elkaar makkelijk weten te vinden via de digitale hulpmiddelen die de jeugd ook gewoon heeft, maar in het grootste deel van de gemeente hebben we dat goed in kaart en is het beheersbaar. Daar waar we vinden dat er extra moet worden opgetreden gebeurt dat ook en die zorgen – dat wil ik best publiekelijk delen – liggen in de eerste plaats in Badhoevedorp en Lissersbroek op dit moment. U krijgt daar een aparte notitie over.

Dat is het antwoord van het college in eerste termijn.

De bedoeling is nu dat we pauze hebben, waarin u zich als fracties kunt beraden over de onderwerpen die bij moties nu aan de orde worden gesteld. De griffier en ik hebben vastgesteld dat er in acht clusters moties zijn ingediend. Dat overzicht wordt op dit moment op papier rondgedeeld en het is ook digitaal beschikbaar. U maakt als fractie een keuze welk cluster u in de tweede termijn aan de orde stelt en daarin maakt u uw eigen prioriteitenrangorde. U opent het debat en als wij om 22.10 met dat debat beginnen en wij willen acht onderwerpen behandelen, dan heb ik tachtig minuten nodig om de tweede termijn te doen en dan moeten we dus van gemiddeld tien minuten per onderwerp uitgaan. Als u dat te lang vindt, dan moet u dat zeggen, want het betekent dat we in ieder geval doorgaan tot 22.50 uur. Het mag ook korter, want als er een cluster bij zit waarvan u zegt dat u het er meteen over eens bent en dat het niet behandeld hoeft te worden, dan zijn we eerder klaar.

Ik schors de vergadering tot 22.20 uur.

Tweede termijn raad

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering. We volgen de afgesproken procedure. Mij is door een aantal van u verteld dat veel onderwerpen die in de clusters staan al uitgebreid zijn besproken en derhalve minder tijd nodig zullen hebben. Desalniettemin volgen wij de afgesproken procedure met wel het verzoek aan u om als u verder geen bijdrage aan een cluster wilt leveren, dat dat niet hoeft of het kan heel kort. Het gaat uiteindelijk ook over de standpuntbepaling van uw bijdrage dan wel een laatste uitwisseling van argumenten tussen de fracties. Over de orde. Mevrouw Van der Helm, CDVP.

Mevrouw VAN DER HELM: Dank u wel. Ik heb iets over de orde. Ik heb een motie over jeugd en onderwijs. Als ik die motie aanhoud, blijft het cluster dan overeind?

De VOORZITTER: Die motie is de enige over jeugd en onderwijs, dus dan zou dat cluster vervallen.

Mevrouw VAN DER HELM: Ik houd de motie aan, dus dan vervalt dat cluster.

De VOORZITTER: Dan hebben we nog zeven clusters. De motie "zwemmen of verzuipen" is aangehouden. De heer Van Bezooijen, ChristenUnie-SGP.

De heer VAN BEZOOIJEN: Over de orde, voorzitter. We hebben in de loop van de avond alle moties binnengekregen. We realiseren ons denk ik allemaal terdege dat we op dit moment bezig zijn met een begrotingsraad. Misschien dat ik het mis heb, maar als ik deze hele lijst bekijk, dan vind ik dat 80% misschien iets is voor discussies in sessies en dergelijke maar dat dit niets met de begroting heeft te maken. Ik waardeer en respecteer alle inzet en betrokkenheid van collega's en we kunnen er inderdaad nog uren over praten, maar ik twijfel ernstig aan de zinvolheid.

De VOORZITTER: Ik proef iets van een generieke stemverklaring van de fractie van de ChristenUnie-SGP en een oproep aan ons allen om ons tot de hoofdzaak te beperken. Het gaat inderdaad over de begroting van het jaar 2015.

De fractie die als eerste een cluster mag uitkiezen is EEN Haarlemmermeer, de heer Spijker.

De heer SPIJKER: Dank u wel. Logischerwijs ga ik over mijn eigen motie praten, dus over cluster 2, veiligheid. Onze focus ligt op het combineren van straatcoaches die min of meer het hele jaar actief bezig zijn samen met een verbeterd mobiel team, duidelijk de focus op verbeterd, dat probleemjongeren in kaart brengt en bij probleemgevallen dit melden aan de Meerteams. De centrale doelstelling is preventie en continue acties om problemen aan te pakken en te voorkomen. En daarmee bedoel ik ook meteen oplossingen en interventie. Dit is mijn inbreng.

De VOORZITTER: De heer Rip, HAP.

De heer RIP: U komt met een motie en die motie zegt eigenlijk: het college doet niet wat de raad zegt. Heeft u eigenlijk wel vertrouwen in de portefeuillehouder als het gaat om het bestrijden van de overlast? Ik vind wel dat de term jeugdoverlast wel wat stigmatiserend is. We moeten oppassen dat we de jeugd niet bij voorbaat het etiket overlast op de rug plakken.

De VOORZITTER: De heer Sidali, PvdA.

De heer SIDALI: Dank u wel. Ik vraag mij het volgende af. De portefeuillehouder heeft geantwoord en gezegd dat de straatcoaches flexibel worden ingezet. Daar waar het mogelijk en nodig is zullen ze er ook zijn. Waar haalt u het vandaan dat het alleen maar erger wordt en dat er in de donkere maanden vaker gesurveilleerd moet worden door de straatcoaches. Is dat dan volgens u de enige oplossing?

De VOORZITTER: De heer Spijker, EEN Haarlemmermeer.

De heer SPIJKER: Eerst even antwoord op de heer Rip. Natuurlijk heb ik vertrouwen in de portefeuillehouder, absoluut. Maar we zitten nu in een nieuwe situatie en we willen graag de straatcoaches die van straat zijn gehaald en nu op heel andere activiteiten zitten, in combinatie met de nieuwe mobiele teams. Dus ik maak er een vernieuwde situatie van. Ik probeer de straatcoaches als oplossing in combinatie in een vicieuze cirkel te maken met de Meerteams.

De heer RIP: Maar de eindverantwoordelijkheid blijft hetzelfde en bij dezelfde portefeuillehouder. Bent u dat met mij eens? Ja? U zegt net dat u daar vertrouwen in heeft, wij hebben de beantwoording van dit college gehoord, klaar. U moet tevreden zijn. Met wat u wilt, is deze portefeuillehouder al bezig.

De VOORZITTER: De heer Van Bezooijen, ChristenUnie-SGP.

De heer VAN BEZOOIJEN: Dank u wel. In het verlengde van wat ik net heb gezegd zou ik mijn collega van EEN Haarlemmermeer van harte willen adviseren om deze motie aan te houden en in te brengen op het moment dat onze portefeuillehouder heeft aangegeven dat er een rapportage is om te kijken of het dan nog nodig zou zijn om op deze wijze te werk te gaan.

De VOORZITTER: Mevrouw Mulder, GroenLinks.

Mevrouw MULDER: Even tegen de heer Rip van de HAP. Ik ben het niet met u eens dat een motie altijd zegt dat er geen vertrouwen in de portefeuillehouder is. Een motie kan ook een goed idee zijn dat nog even niet onder de aandacht was geweest. Ik wil maar zeggen dat dat niet de reden is geweest waarom wij moties hebben gemaakt. Althans dat was niet de intentie van onze moties.

De VOORZITTER: De heer Rip, HAP.

De heer RIP: Maar u bent het toch met mij eens als het college uw richting op komt door middel van een toezegging, dat een motie dan toch overbodig is? U dient een motie in omdat u vindt dat het college niet doet wat u graag wilt, omdat u weet hoe het moet. Want dat staat namelijk in de motie. We hebben heel goed naar het college geluisterd. Het college onderschrijft de overlast, wil daar wat aan doen, de portefeuillehouder is daarmee bezig en ik vind het ook een beetje stigmatiserend. Dus ik vraag aan de heer Spijker of hij vertrouwen houdt in de portefeuillehouder van Veiligheid.

De VOORZITTER: Mevrouw Mulder, GroenLinks.

Mevrouw MULDER: Was uw opmerking over moties alleen voor deze motie bedoeld?

De VOORZITTER: De heer Rip, HAP.

De heer RIP: Misschien kom ik zo meteen ook wel bij u terug bij uw moties.

De VOORZITTER: Mevrouw Sedee, CDA.

Mevrouw SEDEE: Dank u wel. Ik ben het eens met mevrouw Mulder. Als je een motie indient, dan heb je gewoon een goed idee en een toezegging is hartstikke leuk, maar je mag zelf bepalen of je een motie overbodig vindt of niet.

Dan even iets over het stigmatiserende van de jeugd die overlast geeft. Laten we elkaar gewoon eens even goed aankijken. Er zijn heel veel leuke jongeren in deze polder, ik heb er twee thuis, en jullie hebben ook allemaal leuke jongeren in jullie huizen, ongetwijfeld. Maar er zijn ook jongeren die gewoon wel overlast geven. Ik noem maar weer even de Bolwerkse Poort. Als je met de politie praat en ze worden weggestuurd, dan zegt de politie: ja, dan gaan ze allemaal hangen bij de skatebaan en het zijn er wel zeventig. Dat is wat de politie zegt. Ze zijn er ook in Hoofddorp, ze zijn er in Badhoevedorp, laten we het gewoon benoemen zoals het is, dat is helemaal niet stigmatiserend. Ze hangen daar en er is een aantal van die jongeren die overlast veroorzaken, die zijn er gewoon, dus niet zo moeilijk doen.

De VOORZITTER: De heer Sidali, PvdA.

De heer SIDALI: Even reagerend op het CDA. Natuurlijk zijn er jongeren die overlast geven, maar we hebben de portefeuillehouder horen zeggen dat de straatcoaches er gewoon nog zijn. In de motie wordt gesuggereerd dat ze er niet zijn. Dat is dus niet waar.

De VOORZITTER: Heel kort, mevrouw Sedee, CDA.

Mevrouw SEDEE: Ik ga niet over de motie van EEN Haarlemmermeer, want die kan de heer Spijker zelf heel goed uitleggen. Ik spreek namens mijn eigen fractie en ik heb gezegd wat ik wilde zeggen. Dus nu kunt u mij wel bevragen over zijn motie, maar daar ga ik geen antwoord op geven.

De VOORZITTER: Aan de orde is de motie van EEN Haarlemmermeer. U ging in op het algemene debat over wat een motie is, maar de heer Sidali mag u inderdaad bevragen over de motie.

Een motie geeft inderdaad het gevoel van de raad weer. Een motie moet dan wel gebaseerd zijn op de juiste feiten. Als deze motie constateert dat de straatcoaches gedurende de wintertijd niet in de buitenruimte actief zijn, dan is dat feitelijk onjuist. Ze zijn altijd, goed of slecht weer koud of warm, in de buitenruimte actief. De prioriteitsstelling van hun werkzaamheden wordt bepaald door hetgeen u belangrijk heeft gevonden in de Kadernota veiligheid, handhaving en toezicht. In de zomermaanden, ook als de zomer tot 1 november duurt, dan heb je meer avondactiviteiten van de straatcoaches om ze in

te zetten bij het aanpakken van jongerenproblematiek maar ook bij het in gesprek gaan met jongeren die gewoon op een normale manier ergens rondhangen en helemaal geen overlast veroorzaken. Maar soms is het wel vervelend als grotere groepen zich steeds in een bepaald plantsoen begeven. Dan is in de regel met onze jongeren heel goed te spreken over het feit of ze mogelijk ook nog wat andere plekken willen bekijken of bezoeken omdat daar minder commentaar is vanuit de buurt.

De straatcoaches hebben het hele jaar door een preventieve en controlerende taak. Het eerste wat de motie uitspreekt gebeurt al. En de samenwerking met het mobiele team van MeerWaarde en met de politie is integraal het hele jaar door. Dus de motie spreekt niets anders uit dan hetgeen al gebeurt.

In de regel zegt een portefeuillehouder dan: de motie is overbodig en als u hem toch in stemming brengt, dan gebeurt er niks anders dan dat er nu al gebeurt.

De heer Spijker, EEN Haarlemmermeer.

De heer SPIJKER: Dank u wel voor uw krachtige uitleg. Ik zal er nog even over nadenken. Het is duidelijk dat er straatcoaches op straat zijn. Het ging er meer om dat er ook een preventieve werking is. Het is niet alleen maar dat ik zeg dat het slecht is. Dat heb ik niet gezegd en wil ik ook niet beweren. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Een tweede onderwerp is voor de fractie van Sociaal Rechts Haarlemmermeer.

De heer BEUSENBERG: Ik wil het hebben over woningbouw, maar die staat er niet bij, dus ik heb mijn beurt gehad.

De VOORZITTER: Het staat er wel bij en dan betreft het de motie van de CDVP, bad, bed en broodhuis, cluster 9.

De heer BEUSENBERG: Prima, dan geef ik mijn beurt aan de CDVP.

De VOORZITTER: Het woord is aan mevrouw Van der Helm, CDVP.

Mevrouw VAN DER HELM: Dank u wel. Nee, het is niet een bed and breakfast. De motie is bedoeld voor mensen die ontheemd zijn. Sommige mensen vielen over de verdwaalde mensen, dus vult u het zelf maar in want ik vind het erg moeilijk om een etiket op mensen te plakken die gewoon geen dak boven hun hoofd hebben om wat voor reden dan ook. Daar is het voor bedoeld. Wij zijn een van de grotere gemeenten en daar hoort ook grootstedelijke problematiek bij. Er wordt gezegd dat wij die hier niet hebben, maar we hebben het wel, want ik heb daarover genoeg signalen uit de samenleving.

Er is een regionale functie in Haarlem, maar die raakt overvol. De mensen wijken uit naar Amsterdam maar kunnen daar ook niet terecht. Ik vind dan dat je er als zo'n grote gemeente echt moet zijn voor die mensen die nergens naar toe kunnen. Je hebt daar een morele plicht te vervullen.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Van Dijk, Forza!

De heer VAN DIJK: Dank u wel. Ik waardeer het enorm dat mevrouw Van der Helm meedenkt over het oplossen van de problemen rond dakloze mensen. Als ik naar de motie kijk, dan roept zij op tot een voorziening zoals wij die ook in Amsterdam kennen, zoals HVO de Veste en het Leger des Heils. Ik heb daar ooit wel eens stage gelopen. Ik denk niet dat wij mensen in onze gemeente hebben die zich daar happy zullen gaan voelen. Het is vaak mensonterend. Als je daar binnenkomt, dan moet je eerst ontsmet worden vanwege de luizen, het is een heel onfrisse bedoening daar. Het is wel goed bedoeld, het is voor mensen die onder bruggen slapen, echt dak- en thuisloze mensen en mensen die op straat leven. Ik denk niet dat Haarlemmermeer zit te wachten op een dergelijke voorziening. Mensen die in

onze gemeente dakloos worden, zijn vaak gezinnen en daar zul je echt een ander soort opvang voor moeten verzinnen. Nogmaals, ik waardeer uw inzet enorm, maar ik denk wel dat u hiermee de plank mislaat.

De VOORZITTER: Mevrouw Booij, PvdA.

Mevrouw BOOIJ: Ook wij waarderen dit heel erg, maar wij hebben u zelf horen zeggen dat er al opvang is in de centrumgemeente. Ik ben wel benieuwd of het probleem zo groot is als waar mevrouw Van der Helm nu aan refereert dat een gemeente als de onze een eigen opvang zou moeten hebben. Dus dat is een vraag voor de portefeuillehouder.

De VOORZITTER: Mevrouw Van der Helm, CDVP.

Mevrouw VAN DER HELM: Dank u wel. Ik heb ook aangegeven dat er verschillende mensen zijn die met dit probleem bekend zijn. Die willen graag in gesprek met de portefeuillehouder. Ik hoorde de portefeuillehouder in zijn eerste termijn zeggen dat dit niet zo speelt, dus ik wil graag deze mensen met hem doorverbinden en dat is ook wat de motie beoogt te doen. Namelijk in gesprek gaan met de participanten die deze signalen opvangen en al feiten hebben verzameld.

De VOORZITTER: Er is een vraag aan de portefeuillehouder gesteld. Het woord is aan wethouder Horn.

Wethouder HORN: Dank u wel. Ik heb al in mijn eerste termijn gezegd dat deze motie in die zin overbodig is dat het via de centrumgemeente Haarlem is geregeld. Daar hebben ze ook de Brede Toegang. Ik was zelf een beetje in de war met het begrip "verdwaalde mensen". Maar u moet zich voorstellen dat er met de mensen die op straat leven of op straat komen te leven, er vaak meer aan de hand is dan dat ze even geen dak boven hun hoofd hebben. Daarom is het ook belangrijk dat ze in het reguliere circuit terecht komen via de Brede Toegang in Haarlem waar wij bij aangesloten zijn. Maar ik wil het u ook wel makkelijk maken. Als u vindt dat het goed is dat ik een keer met een aantal van deze mensen spreek, dan heeft u daar geen motie voor nodig, want dan spreek ik met die mensen om te kijken hoe verder de problematiek is en of zij denken dat het op een andere manier opgelost zou moeten worden. Maar ik denk dat daar de motie niet voor nodig is.

De VOORZITTER: Mevrouw Van der Helm, CDVP.

Mevrouw VAN DER HELM: Ik ben blij met de toezegging en ik zal de portefeuillehouder in contact brengen met deze mensen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel en ik neem aan dat u overweegt of u de motie handhaaft. Akkoord. Het volgende cluster is voor de ChristenUnie-SGP. De heer Van Bezooijen mag een onderwerp kiezen of zijn oproep herhalen!

De heer VAN BEZOOIJEN: Dank u wel. Ik kan mijn oproep herhalen en herhaling is de kracht van de reclame, maar ik vrees evenzeer dat ik een aantal collega's over mij heen krijg met dingen die ik nu ga zeggen. Ik kies een onderwerp uit mijn oorspronkelijke vak en dat is cluster 3, zorg en welzijn. Dan hebben we meteen drie moties te pakken. Ik constateer, en dat is puur mijn constatering, dat de regionale ombudsfunctie al in voldoende mate is besproken dus dat we het daarover eigenlijk niet meer zouden moeten hebben. Dat is één opmerking. De tweede opmerking die ik hierbij wil maken is hoe meer facetten je in dit traject gaat zetten, des te meer zul je moeten inzetten zowel met geld als met mensen als met middelen om het een en ander te

realiseren. Want bewoner X die het ergens niet mee eens is, gaat tot het naadje en zal alle stations aflopen. Ik vraag mij dan in alle ernst af wat de zinvolheid daarvan is.

Met betrekking tot de vraag en het aanbod van de respijtzorg, want ik moet natuurlijk alle drie de moties pakken. Het is de geëigende term in deze zaal: dit is een heel sympathieke motie. En natuurlijk moet er gekeken worden naar mantelzorgers om die te ontlasten, maar ik weet uit ervaring dat daar al heel veel aan wordt gedaan. Ik ben heel benieuwd naar het advies van de portefeuillehouder in deze.

En dan gaat de derde motie over de uitbreiding van de collectieve vrijwilligersverzekering. Het gaat zowel om mantelzorgers als om degenen die compenserende arbeid verrichten, die twee elementen. Met betrekking tot de mantelzorgers roep ik u in herinnering de formele definitie van de Wereldgezondheidszorgorganisatie van mantelzorg: mantelzorg is zorg die om niet op basis van de bereidheid tot wederkerigheid wordt verleend binnen sociale netwerken. Op het moment dat je daar een verzekering op wilt loslaten, vraag ik mij af wat je daarin concreet wilt verzekeren.

Op het moment dat het gaat om mensen die in relatie met het UVW compenserende arbeid verrichten zou je kunnen kijken of je ze in een wat aangepaste vorm kunt aanmerken als vrijwilligers en dan kunnen ze zo onder de vrijwilligersverzekering vallen.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mevrouw Sedee, CDA.

Mevrouw SEDEE: Dank u wel. Ik heb twee opmerkingen. U zei net dat de WHO heeft gezegd dat je mantelzorg verleent als dat ook wederkerig is. We hebben geloof ik al een paar keer met elkaar kunnen constateren in de gesprekken over het sociaal domein dat die wederkerigheid er heel vaak niet meer is. Mantelzorg kan ook betekenen dat je dag in dag uit voor iemand gaat zorgen die het niet meer kan terugdoen als jij iets gaat mankeren. Dat is één.

Dan iets over degenen die compenserend werk moeten verrichten in het kader van een bijstandsuitkering, maar ik hoop dat de portefeuillehouder daar ook iets over zal zeggen. Dat is niet vrijwillig, want als je dat werk weigert, kun je dacht ik een strafkorting krijgen, maar als dat niet zo is, dan mag u mij dat zeggen. Maar zo gauw er een sanctie is op het geen gevolg geven aan de opdracht om compenserend werk te gaan doen, is het dus ook niet vrijwillig.

De VOORZITTER: De heer Van Bezooijen, ChristenUnie-SGP.

De heer VAN BEZOOIJEN: Ik ga in eerste instantie in op uw nummer één, dus die volgordelijkheid wil ik graag hanteren. Het is op basis van de bereidheid tot wederkerigheid en niet dat er per definitie wederkerigheid moet zijn, want dat kan niet in alle situaties. Maar dat moet je dan zien in het totale sociale netwerk. Inzake het tweede wachten we het antwoord van de wethouder af.

De VOORZITTER: Mevrouw Eveleens, PvdA.

Mevrouw EVELEENS: Dank u wel. Ik heb een vraag aan mevrouw Sedee. Wat wilt u nu precies verzekeren?

De VOORZITTER: Mevrouw Sedee, CDA.

Mevrouw SEDEE: De vrijwilligers hebben nu een vrijwilligers-plusverzekering, dat is wat de mantelzorgers niet hebben. Het is onder andere aansprakelijkheid, maar ook bijvoorbeeld rechtsbijstand. Dat is wat een mantelzorger niet heeft.

Ik begrijp echt niet waarom alle vrijwilligers in onze gemeente niet hetzelfde verzekerd kunnen zijn. Ook een mantelzorger die vaak veel intensiever zou kunnen zorgen voor iemand waarvoor die zorgt, de zorgbehoevende, loopt veel meer risico om een ongeluk te krijgen of iets stuk te maken. Veel meer dan ik die één keer in de week de hockeytassen klaarmaakt voor de hockeyclub, maar dan ben ik ook

een vrijwilliger. Dus over de intensiteit waarmee de mantelzorger werk voor een ander verricht, daarvan zou je eigenlijk moeten zeggen dat die juist een meer uitgebreidere vrijwilligersverzekering nodig heeft. En even afgezien van het feit dat er een persoonlijke band is, dat zal allemaal best, maar volgens mij is dat een leuk excuus om niet de verzekering aan te gaan. Ik denk zelf dat de kosten zo weinig meer zijn, dat je het wel zou kunnen doen. Ik heb het even nagevraagd. Het kost € 0,14 per persoon zoals het nu is verzekerd en als je die persoon helemaal uitgebreid verzekert, dan is dat € 0,185. Dus dat komt neer op € 65.000,00 en dan is iedereen verzekerd die voor en in de samenleving vrijwilligerswerk doet. Is dat een voldoende antwoord?

De VOORZITTER: De heer Van Dijk, Forza!

De heer VAN DIJK: Dank u wel. Ik vraag mij af waar we het over hebben. Een mantelzorger verleent mantelzorg uit liefde voor zijn naaste en niet omdat hij daar een verzekering bij krijgt.

De VOORZITTER: Wethouder Horn.

Wethouder HORN: Dank u wel. Ik begin met de laatste motie over de uitbreiding collectieve vrijwilligersverzekering. Ik heb nog eens nagevraagd hoe het precies hierin huis is geregeld, maar voor uitkeringsgerechtigden die compenserend werk doen hebben wij een aparte verzekering afgesloten. Dus die vallen niet onder de vrijwilligers, maar die krijgen een aparte verzekering. Want het is terecht dat u zegt dat die ook goed verzekerd aan de slag moeten.

Mantelzorgers zijn ook al verzekerd waar het ongevallen betreft, net zoals vrijwilligers, maar niet wat de wettelijke aansprakelijkheid betreft. Over de wettelijke aansprakelijkheid zijn al dingen gezegd. Vaak is het een familiale relatie en dan is het sowieso al lastig want als je in je eigen huis iets kapot maakt, dan is het je eigen sores, letterlijk en figuurlijk. En er wordt ook van uitgegaan dat de meeste mensen WA-verzekerd zijn. Dus mochten ze toch iets bij andere mensen kapotmaken, dan valt dat onder hun verzekering. Dus wat dat betreft zien wij niet direct de noodzaak hiervan in. Maar goed, als de raad er op aandringt, dan kunnen we nog eens onderzoeken waar het bij andere verzekeringen anders is georganiseerd en misschien beter. Dan zullen we ook moeten kijken welke dekking daar voor is, maar ik hoor dan graag wat de raad daarvan vindt.

De VOORZITTER: Mevrouw Sedee, CDA.

Mevrouw SEDEE: Ik ben blij dat u het gaat uitzoeken. Ik hoor graag hoe het zit. Ik wil wel even een opmerking maken. Het is niet zo dat de mantelzorgers misschien wel WA-verzekerd zijn en vrijwilligers niet of misschien niet voor dat stukje. Het is een secundaire verzekering. Dus eerst wordt de eigen verzekering aangesproken en daarna pas als de verzekering niet genoeg dekt, dan pas wordt er gekeken of er misschien voor degene die gedupeerd is, of het nu eigen schuld is of niet, of er nog iets extra's uitbetaald kan worden. Dat geldt ook voor de vrijwilligers. Dank u wel.

De VOORZITTER: Mevrouw Van der Helm, CDVP.

Mevrouw VAN DER HELM: Aanvullend wil ik zeggen dat niet iedereen een aansprakelijkheidsverzekering heeft. De gemeente Haarlem doet het vanaf 2009 voor vrijwilligers en mantelzorgers en dan gaat het inderdaad om aanvullend als je geen WA-verzekering hebt. En als je hem hebt, gaat die voor. Maar het is toch wel van belang en het gaat ook om persoonlijke bezittingen tijdens de dienst verleend en het geldt in Haarlem ook voor mensen die buiten Haarlem dienstverleners in Haarlem zelf. Ik voel er wel voor als u kijkt naar het kostenplaatje en dan zouden we dit als gemeente kunnen overwegen.

De VOORZITTER: De heer Rip, HAP.

De heer RIP: Ik wil van de wethouder een ja of nee horen. Zijn al die vrijwilligers en mantelzorgers of hoe je ze ook noemt, op een of andere manier verzekerd?

De VOORZITTER: Wethouder Horn.

Wethouder HORN: De vrijwilligers en mantelzorgers zijn voor ongevallen verzekerd. De vrijwilligers zijn ook nog voor WA verzekerd. Maar het lijkt mij dat we het gewoon even uitzoeken want als daar een betere verzekering is, dan wil ik het daarover best met u hebben, maar dan moeten we echt even de feiten in een brief vermelden. Ik hoor Haarlem noemen, ik hoor Eindhoven noemen. Het is een kleine moeite om het even na te vragen wat nu het verschil is tussen wat wij aanbieden en wat zij aanbieden en dan krijgt u dat van ons te horen.

De VOORZITTER: Wilt u ingaan op de motie en de vraag over respijtzorg?

Wethouder HORN: Ja, voorzitter. Ik heb daar in mijn eerste termijn al iets over gezegd. Wij gaan die keukentafelgesprekken aan en we zullen ook nadrukkelijk de respijtzorg als onderdeel daarvan gebruiken als het gaat om mantelzorgers. Het is geen enkele moeite om ervoor te zorgen als we daar de eerste informatie over hebben – dat zal halverwege volgend jaar zijn we hebben ook toegezegd om een soort voortgangsrapportage te geven – om daar alvast een eerste inzicht in te geven. Ik denk dan dat we daarna kunnen kijken of er omissies of witte vlekken zijn.

De VOORZITTER: Mevrouw Sedee, CDA.

Mevrouw SEDEE: Dat waardeer ik en ik vind het heel fijn dat u dat gaat doen. Maar er is nog iets anders. Die keukentafelgesprekken zijn voor nieuwe gevallen maar er zijn natuurlijk ook mantelzorgers die al heel erg lang mantelzorg verlenen en wel behoefte hebben aan respijtzorg maar zich niet zo makkelijk melden. Die altijd denken: ik kan nog wel een tijdje. Dus het gaat mij ook om die mensen. Niet alleen maar de nieuwe gevallen die we in het kader van de drie D's nu gaan krijgen of die aangeven dat ze mantelzorg doen en graag in aanmerking willen komen voor respijtzorg. Het gaat dus ook om de gevallen die al veel langer mantelzorg verlenen.

De VOORZITTER: Mevrouw Ballieux, GroenLinks.

Mevrouw BALLIEUX: Het probleem bij respijtzorg is dat het ook samengesteld moet worden. Bijvoorbeeld het dak en het bed van de gemeente als respijtzorg maar bijvoorbeeld ook functies vanuit de zorgverzekering. Voor mij is het totaal onduidelijk in hoeverre die arrangementen al geregeld zijn. Ik weet natuurlijk dat we de zachte landing hebben, maar voor nieuwe gevallen is het wel cruciaal dat we dat ook gewoon doen. Ik noem bijvoorbeeld gehandicapte kinderen die veel zorg nodig hebben of 24 uur toezicht maar waarvan nog niet duidelijk is dat ze in de WLZ komen want die wonen thuis. Die kinderen moeten af en toe de deur uit kunnen om het gezin te ontlasten. Wat mij betreft gaat die motie daarover.

De VOORZITTER: Mevrouw Eveleens, PvdA.

Mevrouw EVELEENS: Voorzitter, ik neem aan dat mevrouw Sedee ook heeft gehoord wat de heer Van Bezooijen zei, dat het niet zo is dat respijtzorg nu nog helemaal niet geregeld is. Er zijn ook nu voor de bestaande gevallen voldoende mogelijkheden voor respijtzorg. Dus het gaat niet alleen maar over nieuwe gevallen zoals u aangeeft. Ik weet dat ook zelf als mantelzorger.

De VOORZITTER: Mevrouw Sedee, CDA.

Mevrouw SEDEE: Ik hoor wel wat u zegt, maar we weten niet wat er is. Ik heb op de website van Mezzo gekeken en dat vond ik een tamelijk onduidelijke site. Als ik even een tip mag geven: als je kijkt naar de mantelzorgverlening in Den Haag, is er een heel goeie zorgwijzer. Kijk er eens naar, echt heel interessant. Maar ik wil gewoon weten wat er allemaal is. Of er echt 24/7 is, of er respijtzorg is in een hotel waar je dat kunt genieten, of nu de zorgbehoevende daar heen gaat of dat juist de mantelzorger er heen moet. Dat wil ik graag allemaal weten en dat is mij nu onbekend.

De VOORZITTER: De heer Rip, CDA.

De heer RIP: Nou moet ik toch mevrouw Sedee even corrigeren. In de vorige periode heeft u een CDA-wethouder geleverd met een prachtig college en heeft u tot twee keer toe een verzoek van de raad over respijtzorg voor u uitgeschoven ondanks dat uw CDA-wethouder dat in de vorige periode aan de raad heeft toegezegd. En nu blijft u maar hameren op de respijtzorg. Het is een beetje kinderlijk wat u doet. Het zijn overigens uw eigen woorden in het begin van deze vergadering en dat hebben wij maar een beetje opgepikt want uw bijdrage hebben wij niet kunnen zien.

De VOORZITTER: Mevrouw Sedee, CDA.

Mevrouw SEDEE: Het gaat nu allemaal door elkaar. Heeft u het nu over mijn bijdrage? Die zal ik u vanavond sturen. Geen probleem.

Over het feit dat wij een CDA-wethouder hebben geleverd: ja, dat klopt en daar zijn we nog steeds hartstikke trots op. Ik weet niet wat dat er nu nog te maken heeft, want we zitten inmiddels bijna in december. Dus daar kunt u wel steeds op terugkomen, maar dat lijkt mij een beetje onzinnig.

Er is niets kinderlijks, maar dan ook niets kinderlijks, aan de motie die GroenLinks en het CDA samen over de respijtzorg hebben ingediend. Als u dat vindt, dan verstaan wij elkaar niet. Ik wil heel graag van de portefeuillehouder weten en die gaat mij vast een uitstekend antwoord geven of het voldoende is geregeld en of hij naast de keukentafelgesprekken nog op zoek gaat naar mantelzorgers die al langer mantelzorger zijn. Dat wil ik graag van hem horen, maar het woord kinderlijk wil ik absoluut niet horen.

De VOORZITTER: De heer Rip, HAP.

De heer RIP: Ik heb mevrouw Sedee vanavond een paar dingen horen zeggen. Tegen de wethouder dat hij zich denigrerend opstelt en tegen het college iets van kinderlijk, dus laten we die twee tegen elkaar wegstrepen. Wat ik zeg, is dat het CDA de afgelopen collegeperiode verantwoordelijkheid heeft gedragen, respijtzorg in haar portefeuille had, dat kennelijk niet heeft kunnen regelen en daar nu een motie voor nodig heeft. Dat is wat ik zeg.

De VOORZITTER: Mevrouw Ballieux, GroenLinks.

Mevrouw BALLIEUX: Ik zou graag de raad er op willen wijzen wat mij stoort. En dat is dat wij hier over een zeer serieus onderwerp spreken. Er komen nieuwe taken bij en daar horen ook de mantelzorgers bij die voorheen onder de WLZ zouden vallen. Die mensen gaan een zware tijd tegemoet. Als wij die mensen niet goed verzorgen, dus ook helpen, dan gaan die situaties ontsporen en dan worden dat mensen voor de langdurige zorg en dan hebben wij over vijf jaar een parlementaire enquête. En het perverse is dat wij dat als gemeente moeten betalen en de besparingen ergens anders liggen. Het stoort mij dat er op deze manier over dit onderwerp wordt gesproken en ik hoop dat men dit verder als serieus onderwerp wil beschouwen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Het woord is aan wethouder Horn.

Wethouder HORN: Dank u wel. Ik denk dat ik volledig kan aansluiten bij de laatste spreker, want het gaat natuurlijk om de mensen. Ik zeg het nog één keer: per 1 januari a.s. is er zorgcontinuïteit en dat geldt ook voor respijtzorg. Dus het is helemaal niet zo dat we ineens mensen die iets hadden en nu mantelzorg leveren en nu respijtzorg hebben dit straks in 2015 niet meer krijgen. Er is ook ingekocht. We zijn bezig met zorgboerderijen. We hebben in contracten ook bedden ingekocht bij zorginstellingen zodat mensen daar 24 uur verzorgd worden zodat er respijt is voor de mantelzorger. Dus u hoeft zich niet druk te maken over wat er nu al is, want daar is zorgcontinuïteit.

Ik wil graag op mij nemen, en dat was ik toch al van plan, om te kijken naar het hele palet wat er aan behoefte en aanbod is om dat langzamerhand in 2015 met elkaar te ontdekken en eventueel voorstellen te doen als daar meer voor nodig is.

De VOORZITTER: Het laatste woord is aan de heer Van Bezooijen, ChristenUnie-SGP.

De heer VAN BEZOOIJEN: Dank u wel. Een aantal dingen. In de vorige eeuw hebben we met elkaar onze verzorgingsstaat opgetuigd en dat liep dusdanig uit de hand dat de AWBZ onbetaalbaar werd. Er werden alternatieven gezocht en ik heb een beetje het gevoel dat we weer met z'n allen bezig zijn om opnieuw een soort alternatieve verzorgingsstaat op te tuigen. Natuurlijk ben ik het eens met Groen-Links dat het om mensen gaat en dat het een uiterst serieuze zaak is, maar dat dit binnen het huidige bestek geregeld wordt.

Een ondeugende opmerking misschien die ik hierbij wil maken. Toen ik net zo de discussie aanhoorde, de keukentafelgesprekken en aan de verzekering, toen dacht ik: je zou kwaliteitscriteria voor de keukentafel moeten aanleggen, want daar kunnen ook ongelukken mee gebeuren.

Met betrekking tot de collectieve verzekering zou ik willen zeggen: ik moet ook mijn eigen verzekeringen betalen en ik denk dat dit voor iedere zelfstandige burger het geval zou moeten zijn. Als de gemeente een collectieve verzekering faciliteert, dan zou dat doorberekend moeten worden aan de gebruikers daarvan. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. De fractie van de HAP mag het volgende cluster kiezen. De heer Rip.

De heer RIP: Voorzitter, ik heb goed nieuws want ik neem helemaal geen onderwerp. Ik wil mijn tijd gebruiken om in algemene zin even wat dingen door te nemen die opvallend zijn en daar wil ik het dan bij laten.

Een aantal dingen heb ik aan mijn collega's van de raad gevraagd. Hoe denken jullie over een sessieverzoek over het principe van kostendekkendheid en een sessieverzoek over verkeersergernissen. Ik heb jammer genoeg niemand daar een antwoord op horen geven. Dus ik ga er dan maar van uit dat er geen belangstelling voor is. Dat vind ik jammer. Maar er zijn nog een paar dingen die mij zijn opgevallen.

Dank aan het college voor het feit dat het druk bezig is met mediation en dat ook de stap erna aanwezig en beschikbaar is. Dat stelt mij gerust en daar zijn we blij mee.

We zijn blij met de beantwoording en de toezegging van het college over maatschappelijke stage, dat het wordt uitgezocht.

En er zijn natuurlijk ook partijen die vreselijk verrassen en daarover wil ik een opmerking maken.

De VOORZITTER: Ik wil u niet de gelegenheid geven om een tweede termijn te gaan geven, want dan moet ik dat anderen ook toestaan. De systematiek is een onderwerp kiezen. U heeft terecht, en dat heb ik toegestaan, een aantal vragen herhaald die u aan uw collega's heeft gesteld. Nu heeft zich een aantal sprekers gemeld, dus ik neem aan dat die gaan reageren op uw vragen en ik stel voor dat we ons daartoe beperken en dat de raad vrijwillig afziet van de mogelijkheid om een onderwerp te noemen. Ik ga niet meer sprekers uit de pot laten trekken. De heer Vonk, PvdA.

De heer VONK: Ik wil even reageren op de kostendekkendheid. U doelde specifiek op de begraafrechten, waarvan u zegt dat er minder graven zijn en dus het bedrag dat via de kostendekkendheid moet binnenkomen, verdeeld wordt over minder graven. Even kort samengevat: degene die het eerst begraven wordt moet het meeste betalen en degene die het laatste wordt begraven ligt voor een dubbeltje op de eerste rang. Maar volgens mij maakt u daarmee een rekenfout en gaat dat niet zo.

Het lijkt ons een goed idee om eens in algemene zin die kostendekkendheid als onderwerp te bespreken. En dan niet alleen op de begraafrechten, maar in algemene zin hoe het nu werkt met die rechten en hoe je nu voorkomt dat je elk jaar een springend karakter hebt van de hoogte van die rechten omdat het ene jaar toevallig meer paspoorten worden aangevraagd dan het jaar daarna. Daar is een methodiek voor en het is natuurlijk goed om die weer eens te bespreken en te kijken of die nog steeds actueel is en voldoet aan de wensen die de raad daarbij heeft.

De VOORZITTER: De heer Koster, VVD.

De heer KOSTER: Voorzitter, ook in de vorige raadsperiode hebben we uitvoerig over de kostendekkendheid van leges gesproken. Ik zou willen voorstellen, omdat we een nieuwe raad hebben, om eerst een informatief deel te hebben zodat we wat van de techniek leren en dan kan er later worden gekeken of er nog reden is voor een politieke discussie.

En het andere sessieverzoek steunen wij ook.

De VOORZITTER: Mevrouw Ballieux, GroenLinks.

Mevrouw BALLIEUX: Ik wil eigenlijk een opmerking over de orde maken. We hebben een bepaalde verdeling afgesproken wat we nu zouden doen en ik krijg even het idee dat we de persoonlijke reflecties van de heer Rip zouden horen en ik heb daar helemaal geen behoefte aan. Het spijt mij dat ik dat toch moet zeggen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dat had ik als uw voorzitter ook al opgemerkt, maar ik heb wel toegestaan dat er antwoord wordt gegeven op de vragen die de heer Rip aan u allen stelde. Mevrouw Van der Helm, CDVP.

Mevrouw VAN DER HELM: Dank u wel. Nog even over die kostendekkendheid. We proberen een inhaalslag te maken en dat hebben we afgesproken. Ik geloof dat de HAP daar ook mee akkoord is gegaan. Maar goed, ik wil altijd het onderwerp ter sprake brengen, dus als er behoefte aan is, dan zal ik zeker een sessieverzoek over kostendekkendheid steunen.

De VOORZITTER: De heer Koomen, D66.

De heer KOOMEN: De HAP heeft ons gevraagd om te reageren op de twee sessieverzoeken en het lijkt mij wel zo beleefd om daar even heel kort op te reageren. Wij steunen beide verzoeken. Verkeersergernissen is wel een heel breed geformuleerd onderwerp. Volgens mij gaan we het hebben over verkeersmaatregelen et cetera.

De VOORZITTER: Mevrouw Mulder, GroenLinks.

Mevrouw MULDER: Voorzitter, dan sluit ik mij toch maar aan bij het intermezzo dat we hier met de raad hebben, maar GroenLinks heeft ook twee sessieverzoeken gedaan. Weliswaar over andere onderwerpen, maar wanneer komen die dan aan bod? Kan dat dan ook nu tussendoor?

De VOORZITTER: Het lijkt mij wel zo praktisch als u ze even herhaalt.

Mevrouw MULDER: Het eerste sessieverzoek ging over de armoedebestrijding en ik meen dat de portefeuillehouder daar in meeging, dus ik vraag bij deze een reactie van mijn collega's over dat sessieverzoek. Het andere sessieverzoek ging over de stand van zaken ten aanzien van de stimulering van het midden- en kleinbedrijf waar het gaat om het stimuleren van de duurzame economie en om dat eens even te bekijken.

De VOORZITTER: We gaan eerst ordentelijk het sessieverzoek van de heer Rip afronden. De heer Beusenberg, Sociaal Rechts Haarlemmermeer.

De heer BEUSENBERG: Dank u wel. Zoals bekend steunen wij ieder sessieverzoek van iedere partij. Maar ik heb wel een ordevoorstel. Het is overduidelijk dat de heer Rip en het CDA erg veel moeite hebben dat het CDA het college aanvalt en vice versa. Ik zou u willen vragen om dat lekker thuis te doen of ergens anders, maar je hier gewoon aan de regeltjes te houden. Goed?

De VOORZITTER: De heer Rip, HAP, afsluitend.

De heer RIP: Collega's, ik constateer dat u allen de sessieverzoeken van de HAP ondersteunt. Even concreet. De aanleiding was inderdaad de graf-en begraafrechten waarvan wij dachten dat op dit product het principe onder druk komt te staan. Dat is de aanleiding, maar het gaat uiteindelijk over de hele linie om er nog eens naar te kijken. En als het niet houdbaar is of als het onder druk komt te staan, dan moeten we kijken of we met elkaar een list kunnen verzinnen om het misschien op een andere manier in te richten. Dat is de intentie van de sessie. Ik dank u voor uw steun en wij zullen een motivering voor het sessieverzoek schrijven en dan zien we hem volgens mij wel tegemoet.

De VOORZITTER: Dank u wel. De voorzitter onderschrijft uw conclusie dat er voldoende steun is voor een sessie over kostendekkendheid in zijn algemeenheid en met name over de begraafplaatsen. U trok de conclusie over beide sessieverzoeken, maar ik heb verder niemand gehoord over het sessieverzoek over verkeersveiligheid. Nee, dat zeg ik fout. Er is ook voldoende steun voor het tweede verzoek. U heeft gelijk.

Ik wil deze zelfde simpele procedure gaan toepassen voor de sessieverzoeken van GroenLinks. We zullen deze begrotingsbehandeling evalueren, maar volgens mij is het handiger als u een bepaald onderwerp in de raad besproken wilt hebben, dat u met een voorstel komt om dat toe te voegen aan de SAR, want daarom praten we op hoofdlijnen nu over de begroting en de strategische agenda van de raad. Sessieverzoeken kunt u altijd doen en hoeven eigenlijk niet in de beschouwingen bij de begroting gedaan te worden. Het is vanavond wel gebeurd, maar we leren van elkaar en van de procedure. Wordt het sessieverzoek van GroenLinks om over armoedebestrijding te spreken voldoende ondersteund? Ja, dat is voldoende. En het sessieverzoek over de stimulering van het midden- en kleinbedrijf? Ja, dat wordt ook voldoende ondersteund.

Ik wijs u erop dat de afspraak is dat de indienende fractie zelf met een motivatie komt. Als die motivatie er is, dan zal het onderwerp door het presidium op uw agenda worden geplaatst.

De volgende fractie is de fractie van D66 om een cluster te kiezen. De heer Meiland.

De heer MEILAND: Dank u wel. Ik kies voor cluster 1: bestuur, samenleving en publiekscontact, de motie kinderburgemeester en kinderraad.

Volgens mij is de motie een verzoek aan de raad om met elkaar te spreken over een kinderburgemeester en een kinderraad. Misschien dat het CDA of GroenLinks de motie verder willen toelichten hoe ze de motie technisch uitgevoerd zouden willen hebben, want volgens mij is het een opdracht aan onszelf.

De VOORZITTER: Wie van de indieners? Mevrouw Sedee, CDA.

Mevrouw SEDEE: De motie licht ik graag toe. Wij hebben een raadsgroep Communicatie en die verzorgt een aantal lessen op bijvoorbeeld de middelbare school: een debatles, raadswork in de klas, zij organiseert ook het grote Haarlemmermeerse scholierendebattoernooi. Dat zijn allemaal heel leuke dingen.

Maar wat ons nu zo leuk leek, was om de jongere kinderen ook wat meer te betrekken bij de gemeentelijke politiek. Nu is er aan aantal gemeenten in Nederland die een kinderburgemeester en een kinderraad heeft. Dat lijkt ons gewoon heel erg leuk, want dat zijn ook de stemmers van straks. Het zijn ook de participanten van straks, ook heel erg belangrijk, en dat leren ze dan ook meteen.

Wat wij met deze motie willen, is dat de raadsgroep Communicatie bij de basisscholen gaat inventariseren of er behoefte aan is. Want ook al lijkt het ons heel erg leuk, hoeft dat nog niet te betekenen dat de basisscholen het ook graag willen. Dus de bedoeling is dat zij het gaan inventariseren en terugkomen met een voorstel. Dan horen we natuurlijk ook hoeveel geld het gaat kosten en of daar leerplannen voor zijn. Er zijn echt prachtige pakketten te regelen voor dit soort zaken bij ProDemos, en dat kost helemaal niet veel geld, maar dat is dus de opdracht die de raad geeft aan de raadsgroep Communicatie.

De VOORZITTER: Mevrouw Ballieux, GroenLinks, wilt u dit nog aanvullen of is het helder zo?

Mevrouw BALLIEUX: Het idee was van mevrouw Sedee en mijn fractie vond het meteen een ontzettend goed idee. Bij de laatste raadsverkiezingen hadden we net iets meer dan 50% stemmers en dat vind ik echt heel erg zorgelijk, want uiteindelijk maken we de maatschappij met elkaar. Dus vandaar van harte mede-indiener van deze motie.

De VOORZITTER: De heer Sidali, PvdA.

De heer SIDALI: In de motie wordt de werkgroep Communicatie door de raad gevraagd om een inventarisatie te houden, even langs 63 basisscholen te gaan en te kijken of daar behoefte aan is. Er wordt voor de rest helemaal niets gezegd over welke middelen er worden toegevoegd om dit werk te kunnen doen. Wie moet dit dan gaan doen als werkgroep Communicatie? Laten we de werkgroep Communicatie vooral evenementen laten organiseren en debatten laten organiseren waar mensen wat aan hebben in plaats van dat de werkgroep Communicatie gaat inventariseren. Met wie moeten ze dat dan gaan doen?

De VOORZITTER: De heer Van Dijk, Forza!

De heer VAN DIJK: Dank u wel. Mevrouw Sedee staat bekend om haar goede ideeën, maar soms slaat ze de plank mis en dit is echt een geval van de plank volledig misslaan. Er is maar één gemeente in Nederland met een succesvolle kinderburgemeester en dat is Madurodam. Maar daar zijn hele andere redenen voor waarom dat succesvol is.

Ik leer mijn dochtertje om verre te blijven van de politiek, want ze ziet ook wat haar vader allemaal overkomt. Ik denk dat de scholierendebatten leuk zijn, ik denk dat het leuk is om de scholieren op een ludieke wijze bij de politiek te betrekken, maar om een kinderburgemeester en een kinderraad te gaan instellen vind ik bijna kindermishandeling.

De VOORZITTER: Niet allemaal hoor, want uiteindelijk gaat het om een verzoek aan een werkgroep van onze eigen raad. De heer Van Bezooijen, ChristenUnie-SGP.

De heer VAN BEZOOIJEN: Ik zat net te bedenken dat het eigenlijk heel bijzonder is dat iemand van D66 juist deze motie aankaart en ik verdenk ze ervan dat ze over de rug van kinderen de gekozen burgemeester willen introduceren!

De VOORZITTER: In ieder geval sta ik niet toe dat meerdere D66'ers aan het debat deelnemen. De heer Meiland staat hier. Mevrouw Van der Helm, CDVP.

Mevrouw VAN DER HELM: Voorzitter, ik vind het merkwaardig omdat het om een werkgroep uit de raad gaat. Nu kunnen andere raadsleden gewoon de werkgroep aanspreken en dan gaan we nu in de raadzaal via een motie dit publiekelijk meegeven. Het mag echt anders.

De VOORZITTER: De heer Rip, HAP.

De heer RIP: Je zou kunnen zeggen dat het een sympathieke motie is, maar het heeft totaal geen enkele zin. Je moet kinderen op de basisschool vooral lekker laten spelen. Die moet je nog niet vermoeien met grotemensenwerk. Het zou anders zijn als je zou spreken over een jongerenraad, want dan zit je al met een groep die tegen stemmen aan zit. Kijk, dan is het zinvol. Ja, je zou het ook in het kraampakket kunnen opnemen zodat ze meteen bij de geboorte al beziggaan. Dit gaat echt helemaal nergens over.

De VOORZITTER: Het woord is aan mevrouw Sedee, CDA.

Mevrouw SEDEE: Dank u wel. Ik moet u zeggen dat ik eigenlijk heel verrast ben door al deze reacties. Het is toch wat licht badinerend wat hier wordt gezegd, een beetje bozig en een beetje gekscherend. Ik vind het een beetje rare reacties. Als je kijkt naar de lesstof, en dat heb ik gedaan, van de kinderen die met de kinderraad en de kinderburgemeester te maken krijgen, burgerschapsvorming, zijn dat echt heel mooie programma's. Je hebt het over vijf of zes lesjes die worden gegeven door leerlingen van het ROC in het kader van hun stage. Niemand wordt er mee belast.

Mijnheer Sidali, u heeft misschien wel van een telefoon gehoord en van e-mail. Je kunt heel goed met de basisscholen in gesprek komen, de griffie heeft overigens al heel regelmatig contact met de basisscholen. Ik heb natuurlijk gevraagd of het belastend is voor de griffie, want ik dien niet zo maar een motie in, maar dat was niet het geval.

Verder is inderdaad zo dat ik aan de raad vraag om aan de werkgroep Communicatie te verzoeken om dit te gaan doen. Het was helemaal niet onaardig bedoeld. Misschien had ik even moeten bellen of jullie het een goed idee vonden, maar ik heb er gewoon voor gekozen om het zo te doen.

De VOORZITTER: De heer Meiland, D66.

De heer MEILAND: Dank u wel voor uw toelichting. Ik denk dat de heer Sidali en mevrouw Van der Helm uitstekend hebben toegelicht waarom het lastig uitvoerbaar is en daar wil ik het graag bij laten. Dank u wel.

De VOORZITTER: De fractie van het CDA kiest het volgende cluster. Mevrouw Sedee.

Mevrouw SEDEE: Dank u wel. Ik wil het graag hebben over cluster 10, fysieke omgeving. Ik moet alle moties daarin doen, maar ik wil mij beperken tot de belangrijkste, als u het niet vervelend vindt.

Ik wil het graag hebben over de motie kleurrijk groen. Tijdens de bespreking van de voorjaarsrapportage heb ik het al eerder over de motie gehad. Althans mij is toen gevraagd om met een motie te komen als ik het heb over de aanplant van duurzaam groen. De insteek die ik toen had gekozen was natuurlijk de plaatsing van bijenhotels door de voorzitter van de raad, de burgemeester om te stimuleren

dat er meer bijen zouden komen. Ik heb toen ook gezegd: dat is hartstikke leuk, maar er valt voor de beesten niet zo veel te fourageren. Je kunt die bijenhotels wel ophangen, maar dan hebben we wel groen nodig, heesters en struiken die nectar dragen, anders hebben die beesten niks te eten. Nou, dat vond iedereen een geweldig plan. Ik heb natuurlijk met de ambtenaren gesproken hoe dat moest, ik heb Greenport Aalsmeer gesproken, ik heb allerlei mensen gesproken, iedereen was woest enthousiast. Zelfs onze portefeuillehouder Duurzaamheid heeft vorige keer gezegd: wat een ontzettend goed idee, want zoals deze wethouder ook altijd zegt, eerst investeren en dan levert het wat op. Ik kom dus nu met de motie zoals de heer Vonk vorige keer aan mij heeft gevraagd. En ik wil u oproepen om vooral voor deze motie te stemmen om in elk gebied een pilot te starten waarbij we op een duurzame manier groen gaan aanplanten. Groen dat kleurrijk is, bloemetjes heeft en wat de omgeving mooi vindt.

De VOORZITTER: Dank u wel. Aan de orde zijn alle moties in cluster 10. Mevrouw Booij, PvdA.

Mevrouw BOOIJ: Ik wil mij ook even tot deze motie beperken. Namens de heer Vonk bedankt dat u deze motie heeft ingediend. Maar waarom moet het worden betaald uit de duurzaamheidsgelden? Die begrijp ik niet en dat is ook meteen ons grootste bezwaar tegen deze motie. U haalt iets wat in onze opinie gewoon uit onderhoudsbudgetten zou moeten komen. U geeft dat ook zelf aan dat sommige dingen al zijn ingezet en niet vanuit de duurzaamheidspot. Waarom heeft u duurzaamheid genomen als kostenplaats?

De VOORZITTER: De heer Koster, VVD.

De heer KOSTER: Voorzitter, in aanvulling op de opmerking van de PvdA hebben wij ook een beetje moeite met feit dat dit dan in een participatietraject is. Ik denk dat het dan ook weer langer gaat duren en krijg je discussies over afrikaantjes of begonia's. Als u het kleurrijker wilt, dan kunt u dat gewoon aan een tuinder vragen en die weten heel goed hoe je dat moet doen en dan kunt u ook doorpakken.

De VOORZITTER: De heer Van Dijk, Forza!

De heer VAN DIJK: Dank u wel. Zoals ik net al zei, heeft mevrouw Sedee regelmatig heel goede ideeën en dit is er een van. Ik snap ook wel dat het uit het budget van duurzaamheid moet komen, want om het uit onderwijs of mobiliteit te halen vind ik wat minder logisch. Dus ik vind het een prima idee en op die manier worden de duurzaamheidsgelden ook goed besteed. Het gaat ook over groen, natuur, gezondheid. Een prima idee en we zullen deze motie zeker steunen.

De VOORZITTER: Mevrouw Mulder, GroenLinks.

Mevrouw MULDER: GroenLinks is mede-indiener van deze motie, dus ik wil ook wel een antwoord geven. Kijk, het zou natuurlijk ook mooi zijn als deze kosten uit onderhoud betaald zouden kunnen worden. Maar wij hebben nu juist ook met deze motie willen aangeven hoe we dus die financiering daarvan zien. In dit geval zou het ook best uit de duurzaamheidsgelden kunnen, maar als het op een andere manier kan, is dat natuurlijk ook prima.

We zoeken naar een integrale benadering voor de inrichting van het groen. In onze bijdrage hebben we gezegd dat duurzaamheid en inrichting van de buitenruimte in principe goed samengaan. Dus als er direct een voorstel van de andere collega's komt om het uit een andere pot te betalen, dan willen mevrouw Sedee en ik daar misschien nog wel over praten, maar het gaat natuurlijk om de strekking van de motie, namelijk dat we pilots uitvoeren waarin ons richten op biodiversiteit, het een met het ander combineren en daaruit een goede groene openbare ruimte creëren.

De VOORZITTER: Mevrouw Booij, PvdA.

Mevrouw BOOIJ: Het staat hier toch gewoon dat het delen van de openbare ruimten betreft die toch al staan gepland om te worden heringericht. Die worden niet vanuit de duurzaamheidspot ingericht, die staan al in een andere pot. En participatie is natuurlijk een heel duurzame manier om je bewoners overal bij te betrekken, maar om dat nu net uit die pot te halen... Ik hoor graag van het college hoe het daarover denkt.

De VOORZITTER: Wethouder Nederstigt.

Wethouder NEDERSTIGT: Voorzitter, u zag net wat heen en weer gepraat tussen de wethouder van Beheer en onderhoud en mij en het gaat er eigenlijk helemaal niet om waaruit dit nu wordt betaald. U heeft in de eerste termijn van het college kunnen horen dat biodiversiteit ook een plek gaat krijgen in Ruimte voor Duurzaamheid 2.0.

En ja, ik heb in een eerder moment gezegd: natuurlijk is het heel belangrijk dat de leefomgeving er vrolijk en divers uit ziet. Daarover ben ik enthousiast. Zo ook eigenlijk wel over dit idee. Maar is het nu relevant om dit in een motie te gieten als je weet dat er een integraal plan aankomt waar biodiversiteit, economische duurzaamheid, ecologische duurzaamheid en sociale duurzaamheid, in staat? Wij nemen dit er in op. Maar om het nu in dit vat te gieten, misschien komen er wel heel andere plannen uit die hetzelfde doel nastreven en dezelfde resultaten gaan krijgen.

Ik zou aan de raad het volgende willen meegeven: wellicht kunt u nog even wachten om te zien hoe we hiermee omgaan. En of het nu uit het potje beheer en onderhoud, duurzaamheid of een mix van, dat maakt allemaal niet zo veel uit. Een biodiverse gemeente is een mooie gemeente. Dank u wel, voorzitter.

De VOORZITTER: Mevrouw Sedee, CDA.

Mevrouw SEDEE: Dank u wel. In mijn bijdrage heb ik gezegd dat er € 300.000,00 wordt vrijgemaakt voor de nieuwe duurzaamheidsmiddelen. Toen dacht ik: ik zie geen concrete plannen. De nota waaruit in eerste termijn door de portefeuillehouder wordt geciteerd ken ik helemaal niet, want ik werk redelijk volgordelijk. Dus ik dacht dat dit een mooie motie was. Het is opnieuw inrichten, het is geen onderhoud. Dat kun je dus best doen vanuit duurzaamheidsgelden.

En als je het hebt over participatie, mijnheer Koster, dan hebben we met de dorps- en wijkraden gewoon een participatieconvenant afgesproken. En het staat volgens mij ook in de Participatienota 2008. Er staat een nieuwe participatienota van het college op stapel met allemaal heel mooie dingen en toen dacht ik: ik zet het erbij. Participatie vinden wij ook heel erg belangrijk.

Maar waar het nu als eerste om gaat, is dat we natuurlijk kleurrijk aanplanten. En als de heer Koster zegt dat het ook wel door een commercieel bureau kan, dan zou dat natuurlijk eeuwig zonde zijn want dat moet je gewoon zelf willen doen. We hebben daar natuurlijk onze eigen partners voor die dat heel goed zouden kunnen doen en ik zou zeggen: laten we daar maar voor gaan.

De VOORZITTER: Mevrouw Mulder, GroenLinks, heel kort.

Mevrouw MULDER: Dit is nu bij uitstek zo'n onderwerp, en ik hoor het eigenlijk de portefeuillehouder van Duurzaamheid ook zeggen, waarin je verschillende programma's met elkaar kunt verbinden. Ik hoor de portefeuillehouder zeggen een mix als het gaat om de gelden, dus in die zin zouden we het wel eens heel erg eens kunnen worden met elkaar als het gaat om de vraag waar het dan uit betaald wordt. Dit is echt bij uitstek zo'n punt dat we liever nog meer naar voren hadden willen brengen in het debat, zie je kansen bij de verbinding van de programma's om uiteindelijk misschien je voordeel te halen. Dat wilde ik nog even toevoegen.

Ik denk dat we nog even over de motie gaan praten, nietwaar mevrouw Sedee?

De VOORZITTER: Ja, want volgens mij werd er van de zijde van het college ook gezegd dat het onderwerp zeer gedragen wordt en dat het college het ook wil meenemen in de nota over duurzaamheid die er komt. Dus de vraag is of u zich daar nu over wilt uitspreken, maar dat zou u goed moeten overwegen voordat we tot stemming overgaan. Mevrouw Sedee, CDA, als laatste.

Mevrouw SEDEE: Dank u wel. Op de vraag waarom dit in een motie moet, dat is mij nadrukkelijk gevraagd.

De VOORZITTER: Dat is ook goed, want daarom is het nu ook aan de orde geweest. Maar zoals mevrouw Mulder ook opmerkt: het is goed om ook nu te wegen wat het college heeft gezegd hoe het er mee om wil gaan. Want volgens mij krijgt u uw zin en wordt het onderdeel van een ordentelijk voorstel dat het college doet, dan praat u er dan opnieuw over en kunt u er van alles van vinden, maar de gedachte wordt overgenomen, want dat is duidelijk door de wethouder gezegd.

Mevrouw SEDEE: Het was even mijn antwoord op de vraag van de wethouder en ik vind het hartstikke leuk dat hij het overneemt, helemaal prima, maar dat was dus mijn antwoord. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. De volgende fractie is de CDVP voor het kiezen van een laatste cluster.

Mevrouw VAN DER HELM: Voorzitter, ik geef mijn beurt door, want ik ben al geweest.

De VOORZITTER: U heeft helemaal gelijk. Dan is de volgende fractie voor het laatste cluster, cluster 6 cultuur, sport en recreatie, GroenLinks. Mevrouw Mulder.

Mevrouw MULDER: Dan wil ik met mijn collega's toch nog graag van gedachten wisselen over onze motie Duurzaam sporten.

Wat is nu de strekking van de motie? De strekking van de motie is in feite dat er € 4,6 miljoen wordt besteed aan het vervangen van de sportvelden. Nu hebben we onlangs een debat met elkaar gevoerd in een politiek café bij de Pioniers. Dat was een geweldig samenzijn van een groot aantal vertegenwoordigers van sportverenigingen en een goede selectie van de raad. We hebben daar een aantal onderwerpen met elkaar besproken, onder andere de wens dat er ook gezocht moet worden naar een combinatie, als het kan, van verschillende sporten op één terrein. Het college zegt in het collegeprogramma dat het een aantal zaken wil onderzoeken waar het gaat om het zorgen voor de realisatie en het efficiënter beheer van voldoende kwalitatief geschikte gemeentelijke sportaccommodaties. De strekking van de motie is: pak daar nu ook duurzaamheid in mee. Onderzoek nu ook als je toch € 4,6 miljoen gaat uitgeven en inmiddels hebt geleerd van het feit dat je dacht dat sportvelden vijftien jaar bruikbaar zouden zijn maar het blijkt maar tien jaar bruikbaar te zijn, dus hoe duurzaam waren die sportvelden eigenlijk, daar hebben we van geleerd zou je kunnen zeggen. Onze motie zegt om nu eens te kijken naar verschillende vormen van sportvelden om het op een duurzame manier in te richten. Neem dat mee in je onderzoek als je dit nu toch gaat doen. Dan kun je altijd kijken of je de € 4,6 miljoen kan besteden om zo breed mogelijk iedereen te bedienen die een vraag heeft om die kunstgrasvelden te vervangen, maar je pakt meteen je ambitie mee om dat duurzaam te doen. Het gaat ons echt niet alleen om dat prachtige voorbeeld in Eindhoven waar je kantelende kunstgrasvelden hebt waar je op kunt voetballen, maar waar het oppervlak ook wordt gebruikt om via zonnepanelen energie te winnen. Er zijn nog veel meer mogelijkheden. Je kunt er ook nog reclame op laten printen. Multifunctioneel denken, dat is onze bedoeling.

De VOORZITTER: De heer Koster, VVD.

De heer KOSTER: Voorzitter, als ik de vraag van mevrouw Mulder goed interpreteer, dan zoekt zij naar sportvelden die we behalve duurzaam ook multifunctioneel zouden kunnen gebruiken. Denkt u dan ook dat ze bijvoorbeeld geschikt moeten zijn voor evenementen? Past dit daar dan ook in? We proberen mee te denken. En hoe ziet dan de portefeuillehouder Evenementen dat? Want uiteindelijk is het alleen maar beter duurzamer ruimtegebruik van de schaarse middelen die we hebben. Is dat wat u beoogt?

De VOORZITTER: De heer Sidali, PvdA.

De heer SIDALI: Voorzitter, ik heb de portefeuillehouder horen zeggen dat hij duurzaamheid hoog in het vaandel heeft staan, ook als het gaat om sporten. Dat hij erg lyrisch is over wat er in Eindhoven gebeurt, dat hij daar goed naar gaat kijken en dat hij dat allemaal meeneemt. Zijn de antwoorden van de portefeuillehouder die hij eerder heeft gegeven voor u voldoende om te zeggen dat deze motie op dit moment overbodig is, omdat hij het gewoon gaat doen?

De VOORZITTER: Mevrouw Van der Helm, CDVP.

Mevrouw VAN DER HELM: Voorzitter, ik vind het fijn, want duurzaamheid staat ook in het programma van de CDVP en ik vind het goed dat we hier als gemeente ook goed naar kijken. Maar ik krijg toch vanavond een gevoel dat duurzaamheid een soort Rupsje Nooitgenoeg wordt om in alle beleidsterreinen mee te nemen. Waarvoor gaan we nu een sportveld inrichten dat kan kantelen voor iets anders? daar zit ook belasting bij voor de andere kant. Dus ik wil toch aan GroenLinks vragen als er zo'n investering wordt gedaan, wat natuurlijk veel meer zal zijn, of dat opweegt tegen de duurzaamheid die u voor ogen heeft. Wanneer houdt het op?

De VOORZITTER: Mevrouw Mulder, GroenLinks.

Mevrouw MULDER: Allereerst de vraag over de evenementen. Multifunctioneel gebruik gaat over efficiency. En als het zo zou zijn dat een ondernemer die bereid is om hierin mee te denken... ik zou het bijna als suggestie aan de portefeuillehouder willen meegeven: zoek ook de private partijen hierin op en maak combinaties. Dus ik ben er niet op tegen om zoiets te combineren. Ik noemde zelf ook al het aspect van reclame. Wat dat aangaat is GroenLinks natuurlijk altijd bereid om heel breed te denken en innovatief te zijn. We zijn het er nog steeds mee eens dat het voor de mensen goed moet zijn, sociaal, het moet ook groen en duurzaam zijn, maar het moet ook economisch haalbaar zijn want anders slaagt het nooit. Dus er valt zeker over te spreken, mijnheer Koster.

Als het gaat om duurzaamheid hoog in het vaandel en of het antwoord van de portefeuillehouder voldoende was. Ik heb dat nog even geverifieerd en helaas moet ik zeggen, mijnheer Sidali, dat de portefeuillehouder geen toezegging heeft willen doen. Dat heeft hij me net gezegd. Ik dacht ook even in het eerste deel van zijn antwoord dat te hebben gehoord, maar ik begrijp dat met name de angst voor de kosten hier een probleem is. Dus ik denk dat het goed is dat de portefeuillehouder hierover zelf iets zegt ondanks dat hij heel erg enthousiast is over het idee. Maar ik kreeg van hem helaas geen toezegging om te onderzoeken wat hierin de kansen en mogelijkheden zijn. Als hij dat alsnog toezegt, dan zou dat prachtig zijn, dus daar sta ik voor open.

Het derde punt of duurzaamheid opweegt tegen de kosten. Dit is een uitdaging. Inderdaad staat GroenLinks voor duurzaamheid om op alle beleidsterreinen, dat was ook de kern van onze bijdrage vanavond. Als je geld uitgeeft, neem dan altijd het aspect van de duurzaamheid mee, want het gaat natuurlijk om de lange termijn. En wat hebben we gezien? We dachten dat de velden vijftien jaar bruikbaar waren en we zijn na tien jaar aan € 4,6 miljoen besteding toe.

De VOORZITTER: Wethouder Elzakalai.

Wethouder ELZAKALAI: Dank u wel. Toch kort. In de motie staat duurzaamheid als vertrekpunt en wat het college betreft is er maar één vertrekpunt als het om het aanleggen van sportvelden gaat, namelijk goede sportvoorzieningen hebben voor de sportende Haarlemmermeesters in dit geval.

Nu is het zo dat we inderdaad te maken hebben met sportvelden die aan het einde van hun levensduur zijn. Die gaan we vervangen en daar is ook geld voor gereserveerd. En bij die vervanging kijken we natuurlijk altijd wat de beste manier is om het te vervangen. En dat daar nieuwe ontwikkelingen zijn die we kunnen toepassen, ja, dan staan we daar uiteraard voor open. Maar primair staat als een paal boven water het hebben van goede sportvoorzieningen waar onze Haarlemmermeerse bevolking veilig op kan sporten.

De evenementen werden aangehaald. Primair gaan we sporten op sportvelden. We hebben onlangs een discussie gehad over het evenementenbeleid en hier en daar heb ik ook toegezegd dat ik in 2015 met een herziening van het evenementenbeleid ga komen en daarin worden al dit soort zaken meegenomen. We hebben daarover een heel goede discussie gehad en daar is het onderwerp duurzaamheid ook aan de orde gekomen, dus ik ga er hard aan werken om in 2015 een goed evenementenbeleid te hebben.

De VOORZITTER: Mevrouw Van der Helm, CDVP.

Mevrouw VAN DER HELM: Voorzitter, ik wil even reageren op mevrouw Mulder, maar ook op de portefeuillehouder. Ik begrijp dat GroenLinks duurzaamheid hoog in het vaandel heeft. Ik ook, maar ik heb net gezegd dat er ook een prijs aan hangt, want dan moet er ook geïnvesteerd worden. Nu hebben we een duurzaamheidspotje, maar dat wordt ook voor andere zaken gebruikt dan alleen maar om sportvelden multifunctioneel te maken. Dus uit welk budget wilt u het halen? En ten koste van welk ander duurzaamheidsproject?

Hoor ik de portefeuillehouder nu zeggen dat hij er in de toekomst wel oren naar heeft om zo'n sportveld multifunctioneel te maken?

De VOORZITTER: Wethouder Elzakalai.

Wethouder ELZAKALAI: Voorzitter, over multifunctionaliteit heb ik volgens mij niet gesproken. Er wordt primair altijd gekeken wat de behoefte is. Als er behoefte zou zijn, en ik zeg nadrukkelijk als er behoefte zou zijn, dat er een gecombineerd sportveld zou moeten zijn omdat nog niet aan die behoefte wordt voldaan, dan gaan we daar uiteraard naar kijken. Als die behoefte er niet is, dan zie ik het niet voor mij om omwille van het feit dat de techniek aanwezig is om wellicht een sportveld aan te leggen waarvan je uiteindelijk maar de ene helft gebruikt en de andere helft niet. Het gaat om goede sportvoorzieningen in onze gemeente en dat is waar dit college voor staat.

De VOORZITTER: Mevrouw Mulder, GroenLinks, als laatste.

Mevrouw MULDER: Voorzitter, deze motie is er op gericht om in eerste instantie een toezegging te krijgen of anders dat bij motie te vragen dat in het advies wordt meegenomen en meegedacht over de combinatie van duurzaamheid en misschien het rechtlijnig bedienen van de sportfaciliteiten. Daar was en is de motie op gericht. Het out-of-the-boxdenken, het combineren van twee kansen.

Als het gaat om de behoefte, dan kan ik u zeggen dat ik onlangs met veel voorzitters van sportverenigingen in gesprek ben geweest en daar bestaat zeker de behoefte om, als het kan, die zaak te combineren. Dat geldt voor de hockeyvelden, dat geldt voor de voetbalvelden en ik wil best met u van gedachten wisselen over andere kansen. Dus het is ook een advies aan u: een kans.

De VOORZITTER: Als uw voorzitter merk ik op dat het laten onderzoeken van mogelijkheden iets anders is dan het college opdragen om expliciet als vertrekpunt te nemen. Dat is toch wat in de motie staat.

Dames en heren, wij zijn aan het einde van de beraadslagingen over de begroting en de moties die voorliggen. Ik kan mij voorstellen dat er nog kort behoefte is aan fractieberaad over de uiteindelijke stemmingen, maar daarom is het altijd interessant om vooraf te vernemen of de debatten met name in tweede termijn nog tot nadere inzichten hebben geleid over het handhaven van moties. Wie van u? De heer Koster, VVD.

De heer KOSTER: Voorzitter, over de orde, want volgens mij hebben we de motie over de integrale aanpak verkeersoverlast niet besproken.

De VOORZITTER: Nee, dat klopt. Ik heb gezegd dat er een onderwerp buiten de besprekingen viel omdat ik heb toegestaan dat de heer Rip zijn eigen invulling gaf.

De heer KOSTER: Ook dan even over de orde, want in eerste termijn zijn er behalve sessieverzoeken ook vragen aan de raad gesteld. Wij hebben als VVD-fractie een vraag gesteld over een herziening van de wijze waarop we de begroting presenteren. In heb aan mijn collega's gevraagd in hoeverre ze daar in willen meedenken en als ik die vraag nu niet stel, dan krijg ik geen antwoord.

De VOORZITTER: Volgens mij heeft u gevraagd of het goed is dat de Auditcommissie daar naar gaat kijken. Misschien dat de collega's daar nog kort op willen reageren. Mevrouw Van der Helm, CDVP.

Mevrouw VAN DER HELM: Voorzitter, als Auditcommissielid vind ik het een goed plan dat de Auditcommissie daar naar kijkt.

De VOORZITTER: Mevrouw Ballieux, GroenLinks.

Mevrouw BALLIEUX: Wat ik eigenlijk heel prettig vond om te horen van de VVD dat het gaat om outcome-criteria en het is wat mij betreft meer of minder dat we goed gaan meten hoe het nu gaat in het sociaal domein. Ik vind het een buitengewoon goed idee en ik vind het ook heel fijn dat u daar nog even op terugkomt. Dus namens onze fractie, graag.

De VOORZITTER: Ik proef daar ook steun voor, dus volgens mij moet u gewoon doorgaan met uw idee, mijnheer Koster, en is daar ook steun voor bij uw collega's. De Auditcommissie zit al bij elkaar met specialisten om daar verder naar te kijken.

Voordat wij overgaan tot de stemmingen: zijn er leden die iets willen mededelen over het handhaven van moties op de stemmingenlijst? De heer Spijker, EEN Haarlemmermeer.

De heer SPIJKER: Dank u wel. Hierbij trek ik onze motie in.

De VOORZITTER: Motie acht is ingetrokken. Mevrouw Mulder, GroenLinks.

Mevrouw MULDER: Voorzitter, een punt van orde. Ik heb er wel behoefte aan om nog even overleg te plegen met onder andere mede-indieners van moties, ook al is het maar kort, want dat kan ik niet zo tussendoor in de raad doen. Dus ik zou een moment willen schorsen als u dat goedvindt.

De VOORZITTER: Dat kan ik mij voorstellen, maar dat ga ik dan combineren met het fractieoverleg voor zover dat nodig is over het stemmingsstandpunt. Maar ik kan mij ook voorstellen dat u zegt dat u pas de gecombineerde moties kunt intrekken aan het begin van het stemmingenblok. Maar als u het

nu al weet dat u hem intrekt, dan hoeven fracties daarover niet meer te beraadslagen. Mevrouw Van der Helm, CDVP.

Mevrouw VAN DER HELM: Dank u wel. Over de motie bed, bad en broodhuis. We hebben de portefeuillehouder goed gehoord dat hij in contact wil komen met de mensen die daarover al veel signalen hebben ontvangen en we zullen deze motie aanhouden. Dank u wel.

De VOORZITTER: Motie 9 is aangehouden. Mevrouw Sedee, CDA.

Mevrouw SEDEE: De motie integrale verkeersoverlast wordt aangehouden.

De VOORZITTER: Motie 1 is aangehouden.

Mevrouw SEDEE: De motie uitbreiding collectieve vrijwilligersvereniging wordt aangehouden.

De VOORZITTER: Motie 12 wordt aangehouden.

Mevrouw SEDEE: De motie kleurrijk groen wordt aangehouden.

De VOORZITTER: Motie 4 wordt aangehouden.

Mevrouw SEDEE: De overige moties blijven ingediend en mocht ik nog tot een andere mening komen, dan zal ik u dat laten weten. Dank u wel.

De VOORZITTER: Een aantal gaat u nog overleggen met uw mede-indieners.
De vergadering wordt voor vijf minuten geschorst.

4. Stemmingen

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering en we zijn toe aan de stemmingenlijst. De heer Kuipers, VVD.

De heer KUIPERS: Voorzitter, ik heb een vraag. Ik zie ineens dat de helft van de huidige fractie van Forza! en driekwart van de oude fractie van Forza! niet meer aanwezig is. Zijn er misschien nog meer mensen afgetaald, want ik vind het bijzonder dat raadsleden die voor welke partij dan ook zijn gekozen en in de raad zitten bij een begrotingsraad zo maar verdwijnen. Dat wilde ik toch even gememo-reerd hebben.

De VOORZITTER: Ik moet een omissie goed maken, want mij is inderdaad gemeld de heer Van der Linden, mevrouw Van der Veer en de heer Meijer de vergadering hebben verlaten. De heren Noomen en Haneveld waren bij deze vergadering niet aanwezig, dus het aantal aanwezige leden op dit moment is 34.

a. Vaststelling Strategische Agenda van de raad bij de Programmabegroting 2015-2018 (2014.1385854)

De VOORZITTER: Wenst iemand een stemverklaring af te leggen? Nee? Wenst iemand tegen te stemmen? Nee? Met algemene stemmen aangenomen.

b. Programmabegroting 2015-2018 (2014.0040817)

De VOORZITTER: Wenst iemand een stemverklaring af te leggen? Nee? Wenst iemand tegen te stemmen? Nee? Met algemene stemmen aangenomen.

De moties. Ik heb begrepen dat de fractie van het CDA een mededeling wil doen over de motie 11, kinderburgemeester en kinderraad. Mevrouw Sedee, gaat uw gang.

Mevrouw SEDEE: Na rijp beraad wil ik de motie graag intrekken. Waarbij ik tegelijkertijd aankondig dat ik het verzoek aan de raadsgroep Communicatie zal doen om zich de gedachte van deze motie aan te trekken en een inventarisatie te doen voor een kinderraad en een kinderburgemeester en ik zal daartoe contact met ze opnemen.

De VOORZITTER: Motie 11 is ingetrokken. Datzelfde gold al voor motie 8. De fractie van GroenLinks wil een mededeling doen over motie 6, reguliere ombudsfunctie sociaal domein. Mevrouw Mulder, gaat uw gang.

Mevrouw MULDER: Gezien de beraadslagingen hebben we geproefd dat we daar nog even met elkaar over moeten doorpraten en daarom houden we de motie aan.

De VOORZITTER: Motie 6 wordt aangehouden. En heeft u ook over motie 5, respijtzorg, nog een mededeling? Mevrouw Sedee, CDA.

Mevrouw SEDEE: Motie 5 wordt aangehouden.

De VOORZITTER: Motie 5 wordt aangehouden. Motie 12 was al aangehouden. Motie 10 was aangehouden. Motie 7, duurzaam sporten. Mevrouw Mulder, GroenLinks.

Mevrouw MULDER: Voorzitter, daarover zijn we als raad nog in beraadslaging, dus ook deze motie houden wij aan en wij zijn van plan om hem over enkele weken "vreemd" in te dienen.

De VOORZITTER: Motie 7 is aangehouden. Motie 1 is aangehouden. Motie 9 is aangehouden. Wij zijn bij motie 3, geen besparing op groen onderhoud. Mevrouw Sedee, CDA.

Mevrouw SEDEE: De motie blijft ingediend.

De VOORZITTER: Dan is die nu in stemming. Wenst iemand een stemverklaring af te leggen over motie 3? Nee? Willen de leden die voor de motie zijn hun hand opsteken. Dat zijn de fracties van CDA, Sociaal Rechts Haarlemmermeer en GroenLinks. Daarmee is de motie verworpen. Aan de orde is motie 2. Mevrouw Sedee, CDA.

Mevrouw SEDEE: Voorzitter, ik heb geen stemverklaring. Ik geloof dat ik duidelijk genoeg was en ik hoop natuurlijk dat die wordt aangenomen.

De VOORZITTER: De motie is in stemming. Wenst iemand een stemverklaring af te leggen? Nee? Willen de leden die voor motie 2 zijn hun hand opsteken. Dat zijn de fracties van CDA en Forza! en daarmee is de motie verworpen. Motie 4 is aangehouden.

c. Belastingvoorstellen 2015 (2014.0042883)

De VOORZITTER: Wenst iemand een stemverklaring af te leggen? Nee? Wenst iemand tegen te stemmen? Nee? Met algemene stemmen aangenomen.

d. Zienswijze regionaal beleidsplan politie Noord-Holland (2014.0042677)

De VOORZITTER: Wenst iemand een stemverklaring af te leggen? Nee? Wenst iemand tegen te stemmen? Nee? Met algemene stemmen aangenomen.

e. Bekrachtiging geheimhouding op de bijlage a en b van de nota van B&W over de inkoopcontracten van het sociaal domein (2014.

De VOORZITTER: Wenst iemand een stemverklaring af te leggen? Nee? Wenst iemand tegen te stemmen? Nee? Met algemene stemmen aangenomen.

Vaststellen agenda van de Raadspleinen van 20 en 27 november 2014.

De VOORZITTER: Aan de orde is de agenda van het Raadsplein van 20 november a.s. Zijn er opmerkingen over de agenda van 20 november? Mevrouw Bok, VVD.

Mevrouw BOK: Voorzitter, wij hadden een aantal weken geleden met de werkgroep Sociaal domein een overleg met wethouder Horn en daarin hadden we afgesproken dat we de sessie drie uur zouden laten duren en dat we daarin wat meer structuur dan nu op papier staat zouden aanbrengen. We zouden voor elk van de clusters van dat domein een uur hebben. Dus dat wil ik bij deze graag vragen.

De VOORZITTER: Het presidium heeft dit vanochtend bij de vaststelling van de agenda ook overwogen. Wij hebben gemeend om de raad in ieder geval de gelegenheid te geven om de stukken in samenhang met elkaar te bespreken. Wij realiseren ons ook dat we met twee uur ruim de tijd hebben genomen want normaliter is anderhalf uur de langste tijd. We hebben ook overwogen, en dat geven we ook nadrukkelijk aan de voorzitter van de sessie mee maar dat geldt ook voor u allen als u in die vergadering aanwezig bent, er kan altijd vanuit de vergadering worden voorgesteld om meer tijd te nemen want u ziet ook dat er na afloop geen andere vergadering gepland staat. Maar het is ook een voorstel over de orde. De voorstellen hebben in samenhang met elkaar een beoordeling. Dat is het antwoord van het presidium. Mevrouw Bok, VVD.

Mevrouw BOK: Dan heb ik daar wel een vraag bij, want sommige fracties hebben meerdere woordvoerders voor de verschillende clusters, dus dan zouden we die wel willen kunnen gebruiken.

De VOORZITTER: Dat is ook overwogen en dat is mogelijk. De heer Van Dijk, Forza!

De heer VAN DIJK: Dank u wel. Is het ook mogelijk om een verzoek aan de raad in te dienen om het wel op de manier te doen zoals aan het presidium was voorgesteld?

De VOORZITTER: U kunt hier voorstellen om het anders te doen. Het voorstel van het presidium ligt voor.

De heer VAN DIJK: Dan stel ik bij deze voor om het te doen zoals we het hebben afgesproken in de werkgroep Sociaal domein en hebben ingediend bij het presidium om drie aparte sessies van een uur te houden over de drie verschillende onderwerpen. Dat is de wens geweest van alle woordvoerders van de partijen die in de werkgroep zitten. Dus ik vraag de raad daar instemming voor.

De VOORZITTER: Mevrouw Mulder, GroenLinks.

Mevrouw MULDER: Voorzitter, de fractie van GroenLinks sluit zich aan bij het voorstel om de vergadering voor drie uur te beleggen. Als het korter wordt, dan valt het mee, maar graag voor drie uur inplannen.

De VOORZITTER: Mevrouw Van der Helm, CDVP.

Mevrouw VAN DER HELM: Voorzitter, is het niet mogelijk om deze sessie in een raadsdebat te doen, want dan kunnen alle woordvoerders meedoen?

De VOORZITTER: Het is een sessie in debatvorm en er kunnen meerdere woordvoerders optreden. Mevrouw Sedee, CDA.

Mevrouw SEDEE: Wij steunen het verzoek.

De VOORZITTER: Nogmaals, het presidium heeft het overwogen en heeft ook aangegeven dat het een voorstel is dat in integraliteit speelt. Natuurlijk zijn er verschillende verordeningen en kunnen er verschillende woordvoerders bij optreden, maar er zit samenhang in het totaal van de voorstellen. Uiteindelijk gaat uw raad over het voorstel van uw agenda.

Ik breng het ordevoorstel van de werkgroep in stemming dat er op neerkomt dat we drie sessies van een uur voor de verschillende onderwerpen plannen. Wie is voor dat voorstel? De fracties van CDA, GroenLinks, VVD, EEN Haarlemmermeer, HAP, D66, PvdA en Forza! Het wordt in de agenda gewijzigd. U wilt ze allemaal voorzitten, mijnheer Kuipers? Ja? Dank u wel.

Dan is de agenda zo vastgesteld.

Kunt u instemmen met de agenda van 27 november a.s.? Ja? Dan is conform besloten.

5. Sluiting

De VOORZITTER: Ik dank u allen hartelijk voor uw bijdrage aan deze vergadering. De vergadering is om 00.30 uur gesloten.